

REDAKCJA
tel. 56 493 41 50

WĄBRZEŹNO

**Zdewastowane biura
parlamentarzystów**

str. 2

WĄBRZEŹNO

**Policjanci odebrali
awanse**

str. 8

REKLAMA

BENMAR 731 731 201
607 042 741

**OKNA DRZWI BRAMY
ROLETY MOSKITIERY**
DYSTRYBUTOR PRODUKTÓW
HORMANN

**CENTRALNE ODKURZACZE
INSTALACJA**

REKLAMA

**Pellet
drzewny**

**SKŁAD WĘGLA
FRYDRYCHOWO 17B**
tel. 662 449 257
sprzedaż ratalna
węgiel workowany
dowóz gratis
**ATRAKCYJNE CENY
ZAPRASZAMY!**

CZWARTEK

26 LIPCA 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 30/2018 (484)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Ile zarabiają szefowie miejskich jednostek?

WĄBRZEŹNO ▶ W ubiegłym tygodniu sprawdzaliśmy oświadczenia majątkowe szefów samorządów oraz skarbników gmin. Dzisiaj przyglądamy się, co w swoich oświadczeniach wykazali prezesi, dyrektorzy i kierownicy miejskich jednostek

Warto być prezesem

Prezes Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Marek Kondraciewicz zarobił w ubiegłym roku 146 tys. 694 zł. Oszczędności pana prezesa to 37 tys. zł, zobowiązań wyższych niż 10 tys. zł nie posiada. Marek Kondraciewicz jest za to współwłaścicielem kilku mieszkań: 62,5 m² wartego 250 tys. zł; 37,3 m²; wartego 160 tys. zł; 36,96 m² wartego 160 tys. zł; 35,3 m² wartego 100 tys. zł. Jest ponadto współwłaścicielem dwóch działek rolnych (902 m² i 974 m²), każda po 80 tys. zł. Prezes MZEWiK-u jeździ Chevroletem Cruze (2013).

Natomiast prezes RW TBS Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie Marian Świś za swoją pracę w ubiegłym roku otrzymał 101 tys. 832 zł. Zaoszczędził 23,1 tys. zł i 4,7 tys. Euro. Posiada także papiery wartościowe PKO BP na kwotę 93,8 tys. zł. Wszystkie oszczędności prezesa TBS-u objęte są małżeńską wspólnością majątkową. Zobowiązań finansowych Marian Świś nie posiada. Nieruchomości (także objęte małżeńską wspólnością majątkową) wykazane w zeznaniu za ubiegły rok to dom o pow. 248 m² i wartości 400 tys. zł

oraz działka budowlana 3 tys. m² za 75 tys. zł. Szef miejskiego TBS-u jeździ BMW 1-118 z 2007 roku.

Kierownik Miejskiego Zakładu Usług Komunalnych Piotr Kurzyński na etacie zarobił 54,5 tys. zł, zaś za zarządzanie współposiadaną nieruchomością – 16,7 tys. zł. Wspólnie z żoną zaoszczędził 25 tys. zł oraz posiada mieszkanie własnościowe o pow. 72 m², warte 180 tys. zł. Piotr Kurzyński wymienił też nieruchomość o pow. 10 m² za 5 tys. zł (współspadkobierca w 1/50 współwłasności). Zobowiązań finansowych nie posiada.

W kulturze trochę mniej

Dyrektor domu kultury Gizela Pijar za swoją pracę zarobiła 86,2 tys. zł, natomiast za pełnienie obowiązków społecznych i obywatelskich (dieta radnej powiatowej) otrzymała 13,2 tys. zł. Zobowiązań finansowych nie posiada, zaś oszczędności zgromadzone na koncie osobistym to 21 tys. zł; 8,5 tys. zł na lokacie oraz 1,6 tys. zł w Funduszach Inwestycyjnych. Wszystko we współwłasności małżeńskiej. Gizela Pijar jest także właścicielką domu o pow. 168 m², wartego 400 tys. zł. W garażu pani dyrektor stoi

Suzuki Grand Vitara (2013).

Z kolei dyrektorka miejskiej i powiatowej biblioteki Aleksandra Kurek zarobiła 64 tys. zł, zaoszczędziła 2 tys. zł, zobowiązań finansowych nie posiada. Wspólnie z mężem jest właścicielką domu o pow. 150 m², wartego 150 tys. zł.

W opiece społecznej różnie

Dyrektor MOPS-u Aleksandra Bykowska na etacie zarobiła 87,7 tys. zł, z tytułu umowy zlecenia – 1,1 tys. zł, otrzymała też ryczałt za pełnienie funkcji kuratora społecznego w wysokości 7,7 tys. zł. Pani dyrektor zaoszczędziła ok. 3,8 tys. zł, nieruchomości nie posiada. Aleksandra Bykowska ma do spłacenia kilka kredytów – 9 tys. zł kredytu studenckiego, a także 57,2 tys. zł kredytu gotówkowego. Jeździ Audi A4 Cabrio (2002).

Dorota Gumuła, dyrektor Wąbrzeskiego Centrum Profilaktyki, Terapii i Integracji Społecznej, pobrała wynagrodzenie za pracę w wysokości 60 tys. zł. Za pełnienie funkcji kuratora społecznego otrzymała także prawie 7,2 tys. zł. Razem z mężem posiada spółdzielcze prawo do mieszkania o pow. 71 m².

Dokończenie na str. 3

POWIAT ▶ Strażacka rywalizacja i dobra zabawa

W Jaworzu druchowie z dziesięciu drużyn OSP wykazali się niezwykłą sprawnością w zawodach Old Boys. Triumfowali ochotnicy z Myśliwca, przed Sitnem i gospodarzami. Więcej na stronie 7.

(krzan), fot. nadesłane

WĄBRZEŹNO ▶ Pojazdy z duszą

W ostatnią niedzielę mieszkańcy Wąbrzeźna i okolic mieli okazję podziwiać „pełnoletnie” auta, traktory czy motocykle. Wszystko w ramach VIII Miejskiej Wystawy Zabytkowych Pojazdów, zorganizowanej przez Wąbrzeski Dom Kultury. Patronem medialnym tego wydarzenia był nasz tygodnik. Szczegóły na stronie 6.

(ToB), fot. (krzan)

Zdewastowane biura parlamentarzystów

WĄBRZEŻNO ➤ Z piątku na sobotę w Wąbrzeźnie i Golubiu-Dobrzyniu na budynkach biur parlamentarzystów PiS – posła Krzysztofa Czabańskiego i senatora Andrzeja Mioduszeńskiego pojawiły się obraźliwe napisy. Wszystko wskazuje na to, że obu aktów wandalizmu dopuściła się ta sama osoba

Zgłoszenie wpłynęło do wąbrzeskiej komendy policji w sobotni poranek. Na oknie biura pojawił się napis „PZPR”, a na chodniku – „Czas na sąd ostateczny”. Jeszcze tego samego dnia funkcjonariusze z Wąbrzeźna, Golubia-Dobrzynia i komendy wojewódzkiej zatrzymali podejrzaną.

Kobiecie na razie został przedstawiony zarzut propagowania ustroju totalitarnego. Art. 256 par. 1 Kodeksu karnego przewiduje za publiczne propagowanie ustroju totalitarnego przewiduje karę grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do dwóch lat.

Podobny akt miał miejsce

w sąsiednim Golubiu-Dobrzyniu, – Otrzymaliśmy zgłoszenie o takim zdarzeniu w sobotę, w godzinach porannych – potwierdza asp. sztab. Małgorzata Lipińska z KPP Golub-Dobrzyń. – Pod nadzorem prokuratora funkcjonariusze wykonali wszelkie czynności, zabezpieczyli dowody.

Na dalszym etapie sprawa zo-

stała przekazana Komendzie Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy. Golubsko-dobrzyńska komenda wystąpiła z wnioskiem o połączenie spraw z naszego powiatu i Golubia-Dobrzynia.

– Wszystko wskazuje na to, że za jednym i drugim zdarzeniem stoi ta sama osoba, co zatrzymana na terenie Zbiczna

kobieta przyznała podczas przesłuchania – tłumaczy podinsp. Monika Chlebicz, rzecznik prasowy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy.

Obecnie sprawy – golubsko-dobrzyńska i wąbrzeska są na etapie łączenia. Do tematu wrócimy.

(ToB)

Region

Kasa na zieloną energię

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego samorząd województwa rozdysponuje kolejne środki na montaż instalacji do produkcji energii elektrycznej oraz ciepłej z odnawialnych źródeł energii.

To wsparcie, z którego, za pośrednictwem np. samorządów lokalnych, będą mogli skorzystać także właściciele gospodarstw domowych. Środki trafią również na budowę sieci elektroenergetycznych dedykowanych OZE. Nabory wniosków ruszą w sierpniu.

– Inwestycje w odnawialne źródła energii nie tylko generują oszczędności, ale dzięki zmniejszeniu emisji szkodliwych pyłów do atmosfery przyczyniają się też do poprawy jakości powietrza. Do tej pory w ramach naszego RPO podzieliśmy już środki, które pozwolą na montaż około 1,5 tysiąca paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych i pomp ciepła przy budynkach mieszkalnych. Tego rodzaju instalacje pojawiają się również na publicznych gmachach – mówi

marszałek Piotr Całbecki.

W najnowszym konkursie do dofinansowania przeznaczono projekty dotyczące tzw. mikroinstalacji, które służą do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej z odnawialnych źródeł energii. Chodzi między innymi o montaż paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych, które pojawią się na budynkach mieszkalnych oraz budynkach użyteczności publicznej (oddzielną pulę zarezerwowano także dla szpitali wojewódzkich). O wsparcie mogą wnioskować samorządy terytorialne, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia budownictwa społecznego, organizacje pozarządowe lub szpitale. W puli jest 24,4 miliona złotych. Nabór wniosków rozpocznie się 20 sierpnia i potrwa do 23 listo-

pada.

W kolejnym konkursie związanym z budową infrastruktury służącej wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii przedsiębiorstwa będące operatorami systemów dystrybucyjnych mogą wnioskować o wsparcie budowy lub modernizacji sieci elektroenergetycznych niskiego i średniego napięcia dedykowanych przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. W puli jest w sumie 11,3 miliona złotych a nabór rozpocznie się 20 sierpnia i potrwa do 14 września.

W wyniku rozstrzygniętego w lutym konkursu zarząd województwa rozdysponował już 17,5 miliona złotych wsparcia z RPO na realizację 46 projektów dotyczących budowy mikroinstalacji OZE na budynkach mieszkalnych, budynkach użyteczności publicznej, a także placówkach medycznych. Większość to przedsięwzięcia przygotowane przez samorządy lokalne i skierowane bezpośrednio do mieszkańców.

(ToB)

fot. Urząd Marszałkowski w Toruniu

Gmina Płużnica

Szansa na nowy piec

Wójt gminy Płużnica ogłosił nabór wniosków o przyznanie dotacji celowej na wymianę źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie gminy Płużnica.

Program realizowany będzie poprzez dofinansowanie wymiany starych źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym na: kotły na paliwo stałe, kotły gazowe, kotły olejowe, kotły elektryczne – piece zasilane prądem elektrycznym,

– Inwestorem może być osoba fizyczna, która posiada tytuł prawny do nieruchomości, na której znajduje się budynek, wynikający z prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego i wykorzystuje nieruchomość wyłącznie na cele mieszkaniowe – podaje Urząd Gminy Płużnica.

Wysokość dotacji w kwocie 4 tys. zł udzielana będzie na zasadzie refundacji i pochodzić będzie ze środków budżetu gminy Płużnica (2 tys. zł) oraz ze środków Wojewódz-

kiego Funduszu Ochrony Środowiska w Toruniu (2 tys. zł), w ramach Programu Ekopiec 2018.

Warunkiem udzielenia dotacji jest realizacja zadania do 15 października 2018 roku. Dotacją nie mogą być objęte prace, które zostały wykonane przed dniem podpisania umowy na dotację.

Warunkiem uczestniczenia w programie jest złożenie przez wnioskodawcę kompletnego i poprawnie wypełnionego wniosku wraz z załącznikami. Wniosek może zostać złożony osobiście lub przez pełnomocnika w Urzędzie Gminy w Płużnicy. Wszystkie dokumenty można znaleźć na stronie www.pluznica.pl. Nabór wniosków zakończy się 31 lipca.

(ToB), fot. ilustracyjne

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 22
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszkievicz
tel. 721 093 072
t.blaszkiewicz@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Czy ROTR przetrwa?

REGION ▶ Plotki, różne teorie i tajemnicze konsorcjum, niepewna sytuacja pracowników i rolnicy z małą nadzieją na odzyskanie pieniędzy za mleko, tak wygląda aktualna kondycja rypińskiej mleczarni

W piątek 20 lipca odbyło się walne zgromadzenie udziałowców spółdzielni, zamknięte dla mediów. Udało się nam jednak ustalić, że przegłosowano złożenie wniosku o upadłość ROTR-u. Wcześniej, w środę 18 lipca, został złożony wniosek o restrukturyzację mleczarni przygotowany przez nowy zarząd. Czy zostanie pozytywnie rozpatrzony przez wydział gospodarczy toruńskie-

go sądu, będzie wiadomo w tym tygodniu.

Walne zgromadzenie prowadził nowy przewodniczący rady nadzorczej, pełniący tę funkcję od 30 czerwca, Krzysztof Malinowski.

– Zależy mi na przetrwaniu spółdzielni, obecnie odstawiam mleko do pośrednika, nie chcę wiązać się umową z inną mleczarnią, jeśli ROTR wznowi dzia-

łalność będę nadal tutaj sprzedawał surowiec. Mam sentyment do firmy, dziadek mojej żony ponad 80 lat temu pracował na jej podwaliny – mówił Krzysztof Malinowski, który nie był wcześniej członkiem rady nadzorczej.

– Na walnych zgromadzeniach prezes Mariusz Trojakowski uspokajał rolników, że panuje nad wszystkim. Teraz widzę, że trzeba było podjąć działanie restrukturyzacyjne wcześniej, przed utratą płynności finansowej spółdzielni – dodał Malinowski.

Mądrzy po szkodzię są również członkowie rady nadzorczej, którzy wierzyli byłemu prezesowi. W ciągu ostatnich czterech lat tylko raz jedna osoba zgłaszała przeciw przyjęciu kolejnych absolutorium i sprawozdań finansowych.

Z prowadzonych przez nowy zarząd prób uratowania mleczarni poprzez pozyskanie podmiotów zewnętrznych jak dotąd

nic nie wyszło. Prowadzone rozmowy z Polmlekiem, który przejął na konto spółdzielni 5 milionów złotych pożyczki na wypłaty dla rolników za surowiec, zostały zawieszone lub zerwane. Dlaczego tak się stało, do końca nie wiadomo. Polmlek i ROTR mają rozbieżne opinie w tej materii (będziemy tę sprawę wyjaśniać – red.).

Nadal nic nie wiadomo o zagadkowym konsorcjum, które miało obiecywać 20 mln zł. Piątego lipca pieniądze miały znaleźć się na koncie spółdzielni, ale nie wpłynęły, potem okazało się, że kwota ma być płacona w ratach, ale nie jest. W dalszej perspektywie obiecywano na rozwój zakładu 40-60 mln zł. Przedstawiciele inwestora obejrżeli hale produkcyjne, zapoznali się z dokumentami, zadeklarowali gruszki na wierzbie i nie ujawnili swojego mocodawcy. Gdyby nie tragiczne położenie dostawców i pracowników, można by sytuację uznać

za kabaretową.

Produkcja w mleczarni jest obecnie szczątkowa. Dla zewnętrznego odbiorcy są wędzone sery i w proszowni przygotowywane mieszanki wg dostarczonych receptur. Jeśli chodzi o pracowników, wysłano na urlop, kogo się dało. Wiceprezes Jacek Smoliński, pełniący tę funkcję od 5 lat, nie uchyla się od odpowiedzialności, włącznie z karną.

– Z perspektywy czasu widzę, że wszystko stało się za późno. Wydawało mi się, że straty spółdzielni uda się odrobić, tak się już wcześniej zdarzało. W mleczarstwie jest raz górka, raz dołek, teraz widzę, że pewne rzeczy zostały przegapione, zagrożenia okazały się większe niż przewidywaaliśmy – mówi Smoliński.

Do sprawy będziemy powracać.

Tekst i fot.
Jolanta Dołęgowska

Wąbrzeźno

Kolizja przy Partyzanta

Kilka dni temu w Wąbrzeźnie, przy ul. Partyzanta, rowerzysta zderzył się z samochodem osobowym.

– Jadący rowerem po chodniku 13-latek uderzył we wjeżdżający na posesję samochód osobowy. Młody chłopiec od-

niósł obrażenia, na szczęście jego życiu nic nie zagraża – tłumaczy sierż. sztab. Artur Meister z KPP Wąbrzeźno.

Czynności w sprawie zdarzenia prowadzi Komenda Powiatowa Policji w Wąbrzeźnie. Policjanci apelują – korzystanie z dróg ruchu pieszego i kołowego, w sposób zgodny z przepisami pozwoli, uniknąć wielu niebezpiecznych zdarzeń nie tylko kierowcom samochodów, ale również miłośnikom jednośladów.

(ToB)
fot. ilustracyjne

Region

Rolnicze wsparcie

Od 30 lipca do 14 września w oddziałach regionalnych ARiMR można składać wnioski o przyznanie wsparcia na „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”.

Pomoc jest kierowana do nowych grup producentów rolnych, w skład których wchodzi wyłącznie osoby fizyczne. Ponadto o wsparcie mogą ubiegać się grupy producentów, które m.in.: zostały uznane przez dyrektora oddziału regionalnego ARiMR, na podstawie planu biznesowego oraz zadeklarują

realizację planu biznesowego w celu osiągnięcia jego założeń w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia.

Pomocy nie można otrzymać na tworzenie grup producentów zajmujących się hodowlą drobiu, wyrobami z mięsa drobiowego i jego podrobów. Wysokość wsparcia wynosi 10 proc. przychodów netto w pierwszym roku, a w następnych kolejno – 8 proc, 6 proc., 5 proc i 4 proc. (w piątym roku). Wniosek należy złożyć osobiście lub przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce Poczty Polskiej.

(ToB)
fot. ARiMR

Wąbrzeźno

Ile zarabiają szefowie...

Dokończenie ze str. 1

Dorota Gumuła nie posiada oszczędności, natomiast zobowiązania finansowe dyrektor WCPTiL-S-u to dwa kredyty konsumpcyjne – 133,2 tys. zł i 161,3 tys. zł, a także 16,2 tys. zł odnawialnej rok-linii w PKO BP. Wszystkie wymienione składniki stanowią małżeńską wspólność majątkową.

Oświata prawie wyrównana

Dyrektorki miejskich placówek oświatowych w roku 2017 osiągnęły zarobki na podobnym poziomie: Małgorzata Taczyńska (SP 3) – 80,2 tys. zł; Ilona Czarnecka (SP2 + Gimnazjum nr 1) 86,5 tys. zł; Ewa Sajkowska (Gimnazjum nr 1) 81,2 tys. zł, Marzena Wilkosz (Przedszkole Bajka) 70,9 tys. zł. Najwięcej oszczędności zgromadziła Marzena Wilkosz (130 tys. zł), następnie Ilona Czarnecka (50 tys. zł, 150 Euro oraz 250 dolarów USD). Ewa Sajkowska zaoszczędziła 32 tys. zł (majątek odrębny), a Małgorzata Taczyńska

5 tys. zł. Mieszkanie o pow. 62,4 m2 warte 160 tys. zł oraz działkę ROD (pow. 520 m2) za 8 tys. zł posiada dyrektorka SP 3, zaś dom o pow. 120 m2 za 250 tys. zł oraz działkę rolną 1,94 ha za 67,7 tys. zł – Marzena Wilkosz. Więcej nieruchomości wykazała Ewa Sajkowska – dom o pow. 173 m2 za 200 tys. zł, mieszkanie o pow. 45,5 m2 za 100 tys. zł i użytek rolny 958 m2 za 3 tys. zł (majątek odrębny). Najwięcej nieruchomości posiada szefowa „dwójki” – dom 138 m2 (360 tys. zł), mieszkanie 33 m2 (155 tys. zł), mieszkanie 46,7 m2 (122 tys. zł, 1/6 udziału w spadku, majątek odrębny), domek letniskowy 38 m2 za 55 tys. zł. Jeśli chodzi o zobowiązania finansowe powyżej 10 tys. zł, to tylko Małgorzata Taczyńska wykazała 24 tys. zł kredytu konsumpcyjnego i 6,6 tys. zł kredytu mieszkaniowego.

(krzan), fot. ilustracyjne

Groźne spotkanie z barszczem

REGION ▶ We wtorek 24 lipca wzdłuż Strugi Młyńskiej (Trynki) rozpoczęła się likwidacja stanowisk Barszczu Sosnowskiego. Poparzenia, ropne pęcherze gojące się nawet kilka lat, bóle głowy i nudności – tak może skończyć się bezpośredni kontakt z „zemstą Stalina”

Barszcz Sosnowskiego to problem występujący na obszarze całej Polski. Do kraju trafił w latach 70. XX wieku z ZSRR jako dar Instytutu Uprawy Roślin im. Wawilowa w Leningradzie. Barszcz wzbudził niemałe zainteresowanie, ze względu na wysoką zawar-

tość składników pokarmowych, zwłaszcza białka i węglowodanów. Niedługo później był już uprawiany na terenie PGR-ów jako tania pasza dla zwierząt.

Jest to największa w Polsce roślina zielna. Przypomina prze-rośnięty koper, może dorastać

nawet do 4,5 m wysokości z baldachami kwiatowymi o szerokości do 60 cm. Średnio 40 tysięcy nasion jest w stanie wydać tylko jedna roślina. Zawarte w wodnistym soku oraz w wydzielinie włosków gruczołowych związki kumarynowe w kontakcie ze skórą i w obecności światła słonecznego powodują oparzenia II i III stopnia i utrzymujący się kilka dni stan zapalny.

Na terenie nadleśnictwa Golub-Dobrzyń występuje na obszarze sześciu hektarów, wzdłuż strugi Trynki – również na terenach prywatnych. Nurt wody rozsieja nasiona po terenie całej zlewni. Operacja usuwania barszczu w pobliżu cieku wodnego jest szczególnie czasochłonna i kosztowna. W tym roku nadleśnictwo wystąpiło o dofinansowanie z funduszu wojewódzkiego na

walkę z Heracleum sosnowskyi.

– Rośliny nie będą wykaszane – mówi Iza Cichocka z Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. – Na obszarze jednego hektara będą stosowane iniekcje, czyli wstrzykiwanie bezpośrednio w korzeń każdej rośliny specjalnego środka chemicznego, który nie przeniknie w głąb gleby. Ze względu na wysokie koszty tego zabiegu, na pozostałym obszarze zostanie przeprowadzone zbieranie kwiatostanów.

Głównym problemem są nasiona, które w glebie mogą być aktywne nawet do pięciu lat.

– Wykaszanie nie przynosi żadnych wymiernych efektów, a wręcz przeciwnie. Chodzi o to, aby nie dopuścić do rozsiania – dodaje Cichocka. – Z tego powodu zwalczanie barszczu ma sens tylko wtedy, gdy jest ono przepro-

wadzone na całym obszarze jego występowania. Efektów w tym roku nie będzie jeszcze widać, ale konieczna jest wielosezonowa walka, aby całkowicie powstrzymać rozsiewanie.

Co zrobić jeśli natkniemy się na Barszcz Sosnowskiego? Jeśli podejrzewamy, że mieliśmy styczność z chwastem, należy dokładnie przemyć miejsca kontaktu wodą z mydłem i jak najszybciej skontaktować się z lekarzem. Pamiętajmy również o unikaniu słońca przez dwa dni – poddanie skóry działaniu promieni słonecznych zwiększy stan zapalny i spowoduje powstanie bardziej widocznych blizn. Oczywiście najlepiej trzymać się od niego z daleka, a miejsce występowania zgłosić do urzędu gminy lub nadleśnictwa.

Tekst i fot.
Krzysztof Pokrętowski

Region

Uczą pływać najmłodszych

Za dziećmi m.in. z naszego powiatu pierwsza tura zajęć w ramach tegorocznej edycji programu „Umiem pływać”, realizowanego we współpracy urzędu marszałkowskiego, resortu sportu i turystyki oraz 86 gmin z naszego regionu. Lekcje na pływalniach wrócą po wakacjach.

W tym roku weźmie w nich udział w sumie około 8,3 tysiąca uczniów z klas 1-3 szkół podstawowych.

– „Umiem pływać” to jeden z kilku realizowanych w regionie programów upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży. W tym roku ramach innych tego rodzaju przedsięwzięć najmłodszy mieszkańcy regionu będą też mogli trenować lekką atletykę, kolarstwo oraz koszykówkę – tłumaczy marszałek Piotr Całbecki.

Istotą programu „Umiem pływać” jest nabycie i rozwinięcie podstawowych umiejętności

pływackich przez najmłodszych adeptów tej dyscypliny sportu, którymi są uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych. Zajęcia odbywają się na krytych pływalniach, prowadzone są przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia, w wymiarze 20 godzin lekcyjnych na każdego uczestnika, z częstotliwością 1-2 razy w tygodniu, w grupach liczących nie więcej niż 15 osób. Końcowym elementem zajęć będzie sprawdzian poziomu opanowania podstawowych umiejętności pływackich.

W zajęciach uczestniczą dzieci z Wąbrzeźna i gmin: Płużnica,

Ryńsk oraz Książki. Realizatorem projektu jest Kujawsko-Pomorski Związek Pływacki. W tym roku do udziału w przedsięwzięciu zgłosiło się 86 gmin. W sumie w zajęciach na 47 pływalniach weźmie udział 600 grup. W pierwszej, zakończonej w czerwcu turze zajęć wzięło już udział około 5 tysięcy uczniów. Druga tura potrwa od września do grudnia. Tegoroczny budżet przedsięwzięcia to 1,9 miliona złotych, z czego pół miliona to środki samorządu województwa.

(ToB)

fot. Łukasz Piecyk/Urząd Marszałkowski

Region

Karambol kolarzy

Ogromnego pecha mieli kolarze, którzy trenowali w poniedziałek w Mościskach (powiat rypiński). Na skutek upadku z ponad 20-osobowego peletonu aż siedmiu zawodników odniosło obrażenia, w tym kilku poważne.

Miejsce zdarzenia w Mościskach

Do zdarzenia doszło przed południem na drodze asfaltowej w Mościskach. Młodzi kolarze m.in. z Rypina czy Włocławka odbywali trening. Niestety w pewnym momencie jeden z nich się wywrócił. W tak zwartej grupie musieli więc upaść więcej zawodników.

– Prawdopodobnie pierwszy kolarz się wywrócił, pozostali najechali na niego i także upadli. Peleton liczył ponad 20 osób, poszkodowanych zostało 7. Część z nich trafiła do szpitali w Płocku, Toruniu i Włocławku, część do rypińskiej lecznicy. Trwa ustalanie przyczyn zdarzenia – mówi asp. Dorota Rupińska z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Pomocy poszkodowanym zawodnikom udzielali m. in. strażacy. Sytuacja była naprawdę poważna.

– Pierwsze zgłoszenie jakie do nas trafiło, dotyczyło pięciu poszkodowanych. Później okazało

się, że ta liczba wzrosła. Strażacy udzielali pomocy przedmedycznej do momentu przybycia zespołów ratownictwa medycznego. Jeden z poszkodowanych musiał być przetransportowany do szpitala śmigłowcem, trzech karetkami – dodaje mł. bryg. Tomasz Sokołowski z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie.

Na miejscu pracowały dwa zastępy strażaków z PSP Rypin oraz ochotnicy z OSP Giżynek. Nie było utrudnień w ruchu. Akcją ratowniczą kierowali medycy z Rypina. Policyjne dochodzenie wyjaśni, dlaczego doszło do wypadku i czy nie doszło do zaniedbań ze strony opiekunów kolarzy. Od obrażeń zawodników zależy także kwalifikacja zdarzenia.

(ak), fot. Ratownictwo Medyczne Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego

Nie liczą godzin i lat

WĄBRZEŹNO ▶ Pojazdy z bogatą historią, czyli „pełnoletnie” samochody, traktory, motocykle czy lokomobile podczas ostatniej niedzieli zapełniły wąbrzeski rynek na VIII Miejskiej Wystawie Zabytkowych Pojazdów, zorganizowanej przez Wąbrzeski Dom Kultury. Honorowy patronat nad imprezą objął burmistrz Wąbrzeźna Leszek Kawski, natomiast medialny m.in. Tygodnik CWA

Odwiedzający wystawę goście byli pod wrażeniem, nie tylko pocziwych Syrenek, Maluchów czy Fiatów 125p, ale także m.in. rzadko spotykanego Forda Mustanga czy Dodge’a Coronet 440 z 1968 roku. Pojazdów cieszących oko i przywołujących wspomnienia nie brakowało.

– Tym razem gościliśmy niemal 170 „weteranów na czterech i dwóch kółkach”, którzy przyjechali do Wąbrzeźna między innymi z: Bydgoszczy, Rypina, Lipna, Jabłonowa Pomorskiego, Lubicza, Książek, Brodnicy, Torunia, Grudziądza, Konojadow, Golubia-Dobrzynia, Unisławia, Nawry, Chełmży, Chełmna, Tczewa, Kwidzyna oraz wielu innych polskich miejscowości – mówi dyrektor WDK Gizela Pijar.

Miłośnicy motoryzacyjnych klasyków przyjechali także Mercedesami, Volkswagenami, Skodami, Wartburgami, Wołgami. Trudno wyliczyć wszystkie marki, które mogliśmy oglądać podczas wystawy. Ponadto uwagę zwiedzających przyciągały rów-

nież różnego rodzaju zabytkowe maszyny. Wśród nich znalazły się dwie repliki Lokomobili z końca XIX wieku Stowarzyszenia Retro-Traktor z Golubia-Dobrzynia, sikawki konne z początku XX wieku KP PSP w Wąbrzeźnie oraz OSP w Czaplach.

– Liczba prezentowanych marek była niewątpliwie imponująca – ocenia Gizela Pijar. – Po raz kolejny mieszkańcy miasta oraz turyści mieli okazję przenieść się do przeszłości, bo przecież przejażdżka trabantem czy syrenką należy już do historii. Tego rodzaju kolekcjonerskie spotkania są również znakomitą okazją dla pasjonatów na wymianę doświadczeń w zakresie przywracania zabytkowym pojazdom dawnego „ducha” – dodaje szefowa WDK.

Sporą atrakcją była także możliwość wypróbowania symulatora dachowania. Dla wielu osób było to nie lada przeżycie. Organizatorzy nie zapomnieli też o najmłodszych miłośnikach zabytkowej motoryzacji. Dzieciom

do przejażdżek organizatorzy udostępnili małe auta różnych marek. Na Placu Jana Pawła II zaparkował ponadto strażacki miniwóz bojowy, należącym do Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie. Natomiast dzięki wsparciu Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, chętni mogli również przejechać się po wąbrzeskim rynku zabytkowym Volkswagenem. O historyczny klimat imprezy zadbał znany kolekcjoner winylowych płyt Paweł Małs. Z głosników popłynęły m.in. takie piosenki jak „Woziwoda”.

Jak co roku organizatorzy przygotowali szereg konkursów, podczas których zawodnicy musieli wykazać się sprytem i szybkością, aby pokonać przeciwnika. W konkurencji „wymiana koła na czas” zwycięstwo przypadło Jarosławowi Konickiemu z Konojad. Natomiast najszybszym teamem w przejeździe strażacką taczka okazali się Krzysztof Banach i Przemysław Gorczyca

z Torunia. Z kolei niepokonanym w wymianie uszczelki pod głowicą został Piotr Ruciński z Kawk.

Konkursy przygotowano także dla wystawców. Statuetkę i miano „najciekawszego pojazdu autorskiego” otrzymała Lokomobila, którą obsługiwał Wiesław Błaszkiwicz ze Stowarzyszenia Retro-Traktor z Golubia-Dobrzynia. Natomiast statuetka i miano „najoryginalniejszej stylizacji” wystawy przypadły Towarzystwu Braci Cierpiatkowski z Torunia. Z kolei tytuł i statuetkę „Fiat 125p na medal”, modelu przewodniego tegorocznego spotkania kolekcjonerów w Wąbrzeźnie, otrzymało auto Rafała Borzyszkowskiego z Kwidzyna. Najstarszym na wystawie samochodem wyprodukowanym w Polsce była Warszawa z 1963 roku Romana Dostatniego z Książek, a najstarszym traktorem Lanz Bulldog z 1946 roku, stacjonujący na co dzień w siedzibie Stowarzyszenia Retro -Traktor w Golubiu – Dobrzyniu. W imieniu Stowarzyszenia nagrodę odebrał Grzegorz

Przystalski. Natomiast „najstarszym samochodem” tegorocznej wystawy odnotowanym w biurze organizacyjnym został Gaz Czapajew z 1944 roku, należący do Andrzeja Budnego z Golubia – Dobrzynia. Natomiast najstarszy motocykl, Zundapp K 500 z 1938 roku, należał do Piotra Kwaśniewskiego z Brodnicy. Pojazdem, który pokonał największy dystans na wystawę w Wąbrzeźnie nie był Mercedes W 120 Kubuś z 1960 roku, który przyjechał do nas z Tczewa. Właściciel Henryk Raćkowski w niedzielę przemierzył ponad 90 km, aby dotrzeć na spotkanie miłośników zabytkowej motoryzacji.

Na zakończenie dla wszystkich właścicieli zabytkowych aut zorganizowano rajd do zespołu pałacowo-parkowego w Dębowej Łące, gdzie odbyło się zwiedzanie obiektu oraz wspólna biesiada przy grillu z kiełbaską. Nie brakowało deklaracji przyjazdu do Wąbrzeźna za rok.

Tekst i fot. (krzan)

Strażackie konkurencje dla najmłodszych

Lokomobila wystawiona przez Stowarzyszenie Retro-Traktor z Golubia-Dobrzynia

O muzyczny klimat epoki zadbał Paweł Małs

Powiat

Ostatni moment dla rolników

Do 30 lipca w oddziałach regionalnych ARiMR można składać wnioski o przyznanie pomocy na „Premie dla młodych rolników”.

Można to zrobić osobiście, za pośrednictwem upoważnionej osoby lub wysłać rejestrowaną przesyłką nadaną w placówce Poczty Polskiej. W tym ostatnim przypadku o dotrzymaniu terminu decyduje data nadania przesyłki. Operacje typu „Premie dla młodych rolników” finansowane są z budżetu

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i dotychczas przeprowadzone zostały trzy nabory wniosków o taką pomoc.

O premię może starać się osoba fizyczna, która m.in. w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy jest pełnoletnia i ma nie więcej niż 40 lat; jest

obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej; posiada kwalifikacje zawodowe wynikające z posiadanego wykształcenia albo wykształcenia i stażu pracy w rolnictwie, bądź zobowiąże się do ich uzupełnienia, z wyłączeniem stażu pracy, w okresie 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu

pomocy; przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, lecz nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia tego wniosku rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha; przedłożyła biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa oraz zobowiązała się do zrealizowania tego biznesplanu w terminie przewidzianym w biznesplanie, lecz nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy

W pierwszej kolejności po-

moc przysługuje wnioskodawcom, którzy uzyskali największą liczbę punktów, przy czym pomoc jest przyznawana, jeżeli wnioskodawca uzyskał co najmniej 8 punktów.

Wsparcie ma charakter bezwzrotnej premii o wysokości 100 tys. zł wypłacanej w dwóch ratach. Po wydaniu decyzji o przyznaniu pomocy rolnik otrzymuje 80 proc. premii, a po zrealizowaniu biznesplanu pozostałe 20 proc. Wysokość wydatków na inwestycje w środki trwałe musi wynieść co najmniej 70 proc. kwoty pomocy.

oprac. (ToB)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Wakacyjne zabawy w bibliotece

WABRZEŻNO ▶ Do końca tygodnia potrwają wakacyjne zajęcia dla dzieci w wąbrzeskiej bibliotece. Dzięki nowemu obiektowi maluchy mają dużo przestrzeni do zabawy

Dzieci spotykają się w bibliotece od 16 lipca. Do tej pory w ramach wakacyjnych zajęć uczestnicy m.in. bawili się w dektetywów, rozwiązywali zagadki i rebusy, wykonywali prace plastyczne z wykorzystaniem nakrętek, uczyli się robić zdjęcia pod kierunkiem fotografa i tworzyli karty do gry w „Piotrusia” z bohaterami bajek. Przed dziećmi jeszcze maraton gier planszowych i komputerowych, wspólne śpie-

wanie znanych piosenek i malowanie wakacyjnych wspomnień.

Dzieci z przyjemnością odwiedzają nową siedzibę biblioteki.

– Podczas tych zajęć były różne śmieszne zabawy. Panuje przyjemna i fajna atmosfera – mówi Antonina. – Tam, gdzie kiedyś mieściła się biblioteka było mało miejsca, a tutaj jest dużo miejsca i można się bawić i robić różne rzeczy.

Podobnego zdania są Lena i Agata.

– Tutaj jest dużo miejsca na zabawę. Na koniec każdego spotkania dostajemy poczęstunek owoce lub sok. Przychodzi dużo dzieci i to jest fajne. Dogadujemy się – stwierdzają zgodnie.

Ostatnie spotkanie z cyklu wakacyjnych zajęć bibliotecznych odbędzie się w piątek.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Agacie podobało się rozwiązywanie zagadek

Antonina z przyjemnością bierze udział w wakacyjnych spotkaniach w bibliotece

Lenie przypadła do gustu zabawa w układanie słów

Były też ruchowe zabawy

Dzieci robiły place plastyczne z nakrętek

Podczas spotkań nie mogło zabraknąć głośnego czytania

Podczas niektórych zabaw trzeba było wykazać się zręcznością

Region

Pani Barbara szuka wydawcy

Coraz mniej osób może opowiedzieć młodszemu pokoleniu o swoich wspomnieniach z czasów wojny i okresu dzieciństwa. Chociaż wiele historii zwykłych ludzi zostało już utrwalonych, to jednak nie wszystkie mają taką szansę. Barbara Smolińska, 60-letnia mieszkanka powiatu lipnowskiego, napisała książkę, w której dzieli się opowieściami bliskich, a także swoimi. Obecnie szuka wydawcy.

Jedną z części poświęca swoim dziadkom, którzy ją wychowali, po tym jak zmarła jej matka, a ojciec przestał się nią interesować. Druga część rękopisu dotyczy życia rodzinnego Barbary Smolińskiej jako dorosłej już kobiety, zaś trzecia to zbiór różnych opowiadań usłyszanych od dziadków kobiety, z jej własnego życia lub ludzi, z którymi

miała kontakt. Kobieta opisuje czas swojego dzieciństwa, w których musiała ciężko pracować w gospodarstwie i opiekować się chorą babcią. Dominuje tu także temat życia w czasie wojny. Jej dziadek brał bowiem udział bezpośrednio w walce. Jako 16-letni chłopiec w czasie I wojny światowej przymuszany był do walki przeciw rodakom w woj-

sku ruskim. Udało mu się uciec i cudem uniknąć śmierci. Po długiej i wyczerpującej wędrówce, rok po zakończeniu wojny, wrócił do domu. Nie na długo, gdyż w czasie II wojny światowej trafił w ręce Niemców. Przeżył transport wagonami bydłocymi.

– „Ludność niemiecka zaczęła opuszczać swoje gospodarstwa

i uciekać do Niemiec. Celem ich podróży był Toruń [...]. Tam była granica polsko-niemiecka. Uchodźcy szli od strony Włocławka i Lipna. Niewielu udało się pokonać tę trasę i przeżyć. Tym, co szli od strony Włocławka, wyszło naprzeciw wojsko rosyjskie od strony Bobrownik. [...] Rosjanie byli nieobliczalni. Strzelali do tych ludzi. Potem leżały trupy ludzi, dzieci, koni. [...] Uchodźców idących od strony Lipna spotkał podobny los. Nad uciekającymi przeleciał samolot, spuszczając bomby” – czytamy w rękopisie Barbary Smolińskiej.

Kobieta chciałaby wydać swoje wspomnienia. Uważa, że mogą one być wartościowe zwłaszcza dla młodych ludzi, którzy nie wiedzą jak dawniej się żyło, zwłaszcza w czasach wojny.

– Bardzo chciałabym, żeby moja książka została wydana. Nie stać mnie, żeby koszty wydruku pokryć z własnej kieszeni. Wiele osób czytało mój rękopis i twierdziło, że im się podoba, to co napisałam. Niektórzy z nich mówili nawet, że opisane historie ich wzruszyły i podczas czytania nawet uronili łzy – mówi Barbara Smolińska.

W książce pani Barbary znaleźć można informacje o tym jak dawniej uprawiano ziemię i prowadziło gospodarstwo, a także w jaki sposób działała pomoc medyczna. Kobieta sama przeżyła dwie skomplikowane operacje. Treści te są interesujące zwłaszcza dla młodszego pokolenia, które tych czasów nie zna.

Natalia Chylińska-Żbikowska

Zawsze gotowi do akcji

POWIAT ➤ Zawody Pożarnicze Old Boys potwierdzają, iż dobrze wyszkolony strażak jest gotowy do akcji ratowniczych niezależnie od swojego wieku. 14 lipca w Jaworzu druhowie z dziesięciu drużyn OSP wykazali się sprawnością fizyczną oraz świetnym przygotowaniem do prowadzenia akcji gaśniczych

W lipcowych zawodach powiatowych OSP zmierzyło się dziesięć drużyn strażackich. Pięćosobowe składy ochotników z gmin Dębowa Łąka, Książki, Płużnica, Ryńsk i Wąbrzeźno rywalizowały ze sobą w dwóch konkurencjach, tj. w sztafecie oraz ćwiczeniach bojowych. Warunkiem uczestnictwa w zawodach było ukończenie 40. roku życia.

W imieniu zarządu OSP głównymi organizatorami byli: Waldemar Marchewka, prezes OSP Jaworze, Sylwester Ciupak, naczelnik oraz Józef Piotrowski, skarbnik. Organizację zawodów wspomagał Zarząd Oddziału Powiatowego Związku OSP w Wąbrzeźnie. Wszystkie konkurencje zostały przeprowadzone w wyrobisku po starej żwirowni w Jaworzu.

I miejsce zdobyła drużyna OSP Myśliwiec, II lokata przypadła OSP z Sitna, a na miejscu III znalazła się OSP z Jaworza. Pozostałe drużyny z Błędowa, Niedźwiedzia, Osieczka, Orzechówka,

Ryńska, Wąbrzeźna i Wielkich Radowisk wspólnie zajęły IV miejsce. Nagrody wręczali strażakom wójt gminy Ryńsk Władysław Łukasik, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Wąbrzeźnie Jarosław Herbowski oraz prezes OSP Jaworze Waldemar Marchewka.

Każda drużyna łącznie musiała mieć co najmniej 200 lat, ponieważ zespoły składały się z pięciu osób, a każdy druhowie musiał być w wieku powyżej 40. roku życia. Druhowie startowali ubrani w tzw. „koszarówkę”, buty skutery (lub gumowe typu oficerskie), hełm, rękawice ochronne oraz pas bez topora. Oldboyom nie przeszkadzała też dżdżysta pogoda. Jak podkreślił podczas zakończenia zawodów Jarosław Herbowski, strażacy nie „pracują” na stadionie w pięknej pogodzie, ale muszą być gotowi do działań w każdych warunkach.

Zmagania drużyn oceniała komisja sędziowska w składzie: Waldemar Marchewka

(sędzia główny), Sławomir Balewajder i Marcin Kotłowski. Zawody zostały podzielone na dwie konkurencje: sztafetę oraz ćwiczenie bojowe.

Sztafeta

Uczestnicy musieli m.in. pokonać dwudziestometrowy tor, na którego starcie znajdowało się pięć odcinków węża ssawnych. Trzeba było przetransportować je slalomem na wyznaczoną odległość. Konkurencję uznawano się za zakończoną, kiedy wszystkie węże zostały ze sobą połączone.

W kolejnym zadaniu trzeba było przetransportować oponę kombajnu „Bizon”, na koniec piętnastometrowego odcinka, przy czym jeden z zawodników musiał biec w środku potężnej opony.

Następna konkurencja polegała na tym, aby na odcinku 10 metrów przenieść jajko na łyżce stołowej. Niby proste, ale zawodnicy musieli to wykonać, mając założone alko-gogle. Pozostali członkowie drużyny mogli podpowiadać kierunek poruszania

się.

Następne zadanie miało typowo praktyczne znaczenie i polegało na rozwinięciu trzech odcinków węża W 75, połączeniu ich oraz nawinięcie na zwijadło. Ostatnie z zadań wymagało, aby pięciolitrowe wiaderko napełnić wodą wylewaną z hydrantki (woda była podawana przez otwór). Czas wykonania sztafety wahał się od 2 minut 51 sekund do 3 minut 46 sekund.

Ćwiczenia bojowe

Drużyny w wybrany przez siebie sposób rozwijały linię gaśniczą, tj. główną z dwóch odcinków węża W-75 oraz dwie linie gaśnicze, każda po jednym odcinku węża W-52. Zadaniem końcowym było przewrócenie strumieniem wody pachotków, oddalonych o 5m od linii gaśniczej. Długość toru wynosiła 55m. Czas wykonania ćwiczenia bojowego wahał się od 41 sekund do 1 minuty 23 sekund.

W zawodach uczestniczyli:

Drużyna OSP Myśliwiec

(1 miejsce) w składzie: Adam Przybyło, Zbigniew Kaszycki, Jerzy Potocki, Jerzy Balcerowicz, Wojciech Gawron, (rezerwowi) Bolesław Wierzbowski.

Drużyna OSP Sitno (2 miejsce) w składzie: Krzysztof Zdrojewski, Stefan Strawczyński, Cezary Fuks, Cezary Deląg, Wojciech Deląg, oraz rezerwowi Marek Socha.

Drużyna OSP Jaworze (3 miejsce) w składzie: Ryszard Kalinowski, Józef Piotrowski, Robert Jagiełło, Adam Ciupak i Leszek Kowalski.

Prezes ZP OSP w Wąbrzeźnie Jarosław Herbowski wręczył ponadto pamiątkowy medal najstarszemu strażakowi Jerzemu Balcerowiczowi. Jak mówili sami uczestnicy zawodów, miał on szczęście urodzić się najwcześniej ze wszystkich zawodników, a dzielnie walczyć przyczynił się do sukcesu swojej drużyny z Myśliwca.

(krzan)

fot. nadesłane,
J. Marcinkowski

Wójt Gminy Ryńsk Władysław Łukasik gratuluje zwycięzcom

Drużyna z Osieczka

Wręczenie medalu dla najstarszego zawodnika Jerzego Balcerowicza przez Prezesa Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Wąbrzeźnie Jarosława Herbowskiego

Wąbrzeźno

Otwarcia na niepełnosprawnych

Zarząd Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Wąbrzeźnie zorganizował spotkanie z okazji Światowego Dnia Inwalidy.

Uroczystość odbyła się 19 lipca, pod hasłem „Bądźmy życzliwi i otwarci na potrzeby osób niepełnosprawnych”. Swoją obecnością zaszczylicili: burmistrz Leszek Kawski, starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz, wójt gminy Ryńsk Władysław Łukasik i kierownik Powiatowego Centrum, Pomocy Rodzinie – Justyna Przybyłowska.

Zgromadzeni, z okazji obchodów Światowego Dnia Inwalidy, życzyli członkom związku uśmiechu na twarzy, zdrowia i zadowolenia z podejmowanych działań społecznych. Życzyli także coraz szerszych możliwości prawnych i sprzyjających warunków do ciągłego rozwoju organizacji. Spotkanie było też oficjalną okazją do wyrażenia

serdecznych podziękowań Wiesławie Hęćce, byłej prezes związku, za dotychczasową współpracę oraz do złożenia gratulacji nowemu władarzowi – Wojciechowi Dombrowskiemu. Spotkanie uświetniły panie z Klubu Aktywnych Kobiet, które przedstawiły układy taneczne.

oprac. (ToB)

fot. UM Wąbrzeźno

Docenieni za odpowiedzialną służbę

WĄBRZEŹNO ▶ 24 lipca funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie celebrowali doroczne Święto Policji. Spotkanie stanowiło okazję do wręczenia awansów i wyróżnień oraz złożenia podziękowań. Gośćmi uroczystości byli m.in. wicewojewoda Józef Ramlau, Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy insp. Mirosław Elszkowski, a także szefowie lokalnych samorządów. Wszyscy dziękowali policjantom za ich trudną, odpowiedzialną, często również niebezpieczną służbę

Awansowani funkcjonariusze wąbrzeskiej komendy

Uroczystość rozpoczęto od upamiętnienia minuty ciszy śp. mł. asp. Marka Mieczkowskiego, funkcjonariusza z pobliskiego Chełmna, który w połowie lipca zginął w wypadku podczas pełnienia służby.

Komendant powiatowy KPP w Wąbrzeźnie insp. Mirosław Joppek podkreślił, jak ważna jest służba policjantów.

– To wyjątkowa okazja, aby wyrazić serdeczne podziękowania oraz wyrazy uznania za bezcenną wartość, jaką funkcjonariusze i pracownicy policji wnoszą dla bezpieczeństwa naszego powiatu, dając obywatelom poczucie, że żyją w bezpiecznym kraju – mówił insp. Mirosław Joppek. – Chciałbym podziękować wszystkim za zaangażowanie w realizację powierzonych zadań. Za pracę, którą wykonujecie z poświęceniem i profesjonalizmem. Służba wymaga wielu poświęceń, niekiedy nawet tych największych. Ale służba policjanta wymaga przede wszystkim wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka. To trudne zadanie, aby w obliczu obowiązków służbowych, trudów

dnia codziennego dostrzec drugiego człowieka, znaleźć czas na jego problemy. Jeszcze trudniej znaleźć czas, aby te problemy skutecznie rozwiązać. W służbie policyjnej konieczne jest powołanie, przejawiające się w potrzebie niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Pamiętajmy, że na szacunek musimy sobie zasłużyć, zarówno naszą ciężką pracą, jak też poszanowaniem prawa i zasad etycznych – mówił szef wąbrzeskich policjantów.

Inspektor Joppek przypomniał, jak bogatą tradycję od czasów II Rzeczypospolitej ma polska policja.

– Cały czas aktualne są przykazania policji, które w 1938 roku ustanowił Komendant Główny Policji Państwowej. Dwa z nich są szczególnie ważne. Po pierwsze „pomóż temu, kto twojej pomocy potrzebuje, obchodź się ze wszystkim tak, jak byś chciał, aby się z tobą obchodzono”. Drugie z nich mówi, „Ojczyzna przyznała ci wyjątkowe prawa, a tych praw nie nadużywaj, gdyż nie są one przywilejem, lecz obowiązkiem, który sumiennie wypełniasz w służbie narodu” – przy-

pominał insp. Joppek.

Awanse na wyższe stopnie otrzymali: na stopień nadkomisarza policji – kom. Krzysztof Lenartowski; na stopień komisarza policji – podkom. Roman Kolczyński; na stopień aspiranta sztabowego policji – st. aspiranci Mariusz Jabłoński, Krzysztof Maślowski, Jacek Polak i Monika Zielińska; na stopień starszego aspiranta policji – aspiranci Rafał Kempa i Rafał Wollenberg; na stopień aspiranta policji – mł. asp. Maciej Piechowski; na stopień młodszego aspiranta policji – sierżanci sztabowi Dawid Kochmański, Wojciech Murszewski, Przemysław Pelka i Arkadiusz Romanowski; na stopień sierżanta sztabowego policji – starsi sierżanci Sławomir Gąsior, Sebastian Ignasiak, Rafał Zakrzewski i Mateusz Żurawski; na stopień starszego sierżanta policji – sierż. Bartłomiej Maćczak; na stopień sierżanta policji – st. post. Sebastian Górski; na stopień starszego posterunkowego policji – posterunkowi Bartosz Literski, Marcin Strzelecki i Paweł Winiarski.

Rozkazy z nadaniem awansu

wręczali funkcjonariuszom wicewojewoda Józef Ramlau, zastępca komendanta wojewódzkiego policji insp. Mirosław Elszkowski oraz starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz.

Ponadto dwóch funkcjonariuszy KPP w Wąbrzeźnie otrzymało odznaczenia państwowe. Zgodnie z postanowieniem Prezydenta RP Andrzeja Dudy srebrny medal za długoletnią służbę otrzymał asp. szt. Jacek Frankie-wicz. Natomiast zgodnie z decyzją ministra spraw wewnętrznych i administracji Joachima Brudzińskiego, brązową odznakę „Zasłużony policjant” otrzymał asp. szt. Maciej Hemmerling. Listy gratulacyjne od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego otrzymało także kilkoro funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych KPP.

Przedstawiciele władz resortowych, administracji rządowej i samorządowcy złożyli policjantom podziękowania oraz wyrazili słowa szacunku, dziękując za trud codziennej służby. Insp. Mirosław Elszkowski nawiązał m.in. do śmierci funkcjonariusza z Komendy Powiatowej w Chełmnie i najwyższej ceny jaką często trzeba zapłacić, służąc ludziom.

– Składając ślubowanie, jako policjanci niejednokrotnie nie bierzemy pod uwagę, że będzie to służba do samego końca. A w polskiej policji od 1990 roku zginęło więcej funkcjonariuszy niż żołnierzy na misjach. To bardzo znamienne – mówił insp. Mirosław Elszkowski. – 24 lipca obchodzimy 99. rocznicę uchwalenia ustawy o policji. Ten ważny akt prawny przywołał wcześniej komendant wąbrzeskiego gar-

nizonu. Ja również chciałbym odnieść się do tego i dodać, że przykazania, o których była mowa, staram się stosować także w życiu prywatnym. Szanuję ludzi tak, jak sam chciałbym być szanowany – mówił insp. Elszkowski. – Nie da się w stu procentach oddać „firmie”, jaką jest policja, bez zaplecza i wsparcia, które zapewnia nam rodzina – podkreślił.

Również wicewojewoda Józef Ramlau podkreślił znaczenie policyjnej służby.

– Bardzo często bywam w powiecie wąbrzeskim i kiedy przyjeżdżam, towarzyszy mi świadomość, że działa tu doskonale zorganizowana służba patrolowa. Jako obywatel mam się na baczności. Ale proszę te słowa potraktować jako komplement dla waszej pracy. Wasza służba jest nie tylko niebezpieczna, a słowa przysięgi policyjne to nie tylko zgrabne formuły gramatyczne. Kryje się za nimi głęboka treść. To wy swoją codzienną służbą wypełniacie treści w nich zawarte. My natomiast, korzystając z dobrodziejstw i owoców waszej codziennej pracy jesteśmy zobowiązani, aby dostarczyć wam odpowiednie środki, żeby wasza służba mogła być wykonywana jak najlepiej – zaznaczył wicewojewoda Józef Ramlau. – Nie jesteśmy w stanie zapewnić wszystkiego od razu. Ale przecież nie tylko ze strony rządowej płyną odpowiednie środki. Bardzo ważne jest także zaangażowanie samorządów. Dziękuję za to samorządowcom, którzy nie żałują wsparcia dla policji z budżetów gminnych – dodał.

Tekst i fot. (krzan)

Rozkazy z nadaniem awansu wręczali Józef Ramlau, zastępca komendanta wojewódzkiego policji insp. Mirosław Elszkowski oraz starosta wąbrzeski Krzysztof Maćkiewicz

Na uroczystość przybyli władarze wszystkich gmin powiatu wąbrzeskiego

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Współpraca ZUS z NFZ

Przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Narodowego Funduszu Zdrowia podpisali porozumienie o współpracy. Zgodnie z umową, na potrzeby upowszechniania wiedzy w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego NFZ będzie mógł wykorzystywać placówki ZUS. Co ważne, obie instytucje będą prowadzić wspólne działania na rzecz szybszego powrotu do pracy osób po długotrwałych zwolnieniach lekarskich, których dotknęły poważne schorzenia. Przekazywane na bieżąco informacje między NFZ a ZUS pozwolą na szybkie rozpoczęcie procesu rehabilitacji, którą oferuje zakład i tym samym szybszy powrót do pełnej sprawności.

Złóż wniosek o oszacowanie strat

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi apeluje do rolników o jak najszybsze wystąpienie do samorządów z wnioskami o oszacowanie strat spowodowanych przez suszę. Bez zakończenia prac komisji szacujących straty nie będzie możliwości szybkiego udzielenia pomocy poszkodowanym rolnikom. Resort przypomina, że żaden samorząd nie może blokować powoływania komisji ani żądać dodatkowych dokumentów przy zgłaszaniu strat czy też wyznaczać jakichkolwiek terminów. Do 19 lipca poszkodowanych zostało ponad 90 tysięcy gospodarstw, na powierzchni ponad 1,5 mln hektarów. Obecnie straty szacują komisje w 1890 gminach.

Internetowe Konto Pacjenta

Sejm uchwalił nowelizację ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw. Dzięki temu możliwe jest uruchomienie Internetowego Konta Pacjenta i Zintegrowanego Informatora Pacjenta. Każdy pacjent będzie miał dostęp online do informacji nt. wystawionych mu recept, skierowań, zleceń na wyroby medyczne, udzielonych świadczeń i ich koszty, wyborów lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, a także e-zwolnień. IKP pozwoli też upoważnić inną osobę do dostępu do swoich danych medycznych lub informacji o stanie zdrowia.

Jakie limity na kierunki lekarskie?

Od czwartku 19 lipca obowiązuje rozporządzenie w sprawie liczby miejsc na studiach medycznych. Zgodnie z dokumentem, w roku akademickim 2018/2019 limit miejsc na kierunku lekarskim wyniesie 7846. Największy przyrost nastąpi na studiach magisterskich prowadzonych w trybie stacjonarnym w języku polskim – obejmie 4678 studentów. Zmiany zmierzają w kierunku likwidacji braków kadrowych w polskiej służbie zdrowia.

Są środki na domy seniora

Do 17 sierpnia potrwa przyjmowanie wniosków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego z zakresu inwestycji w infrastrukturę społeczną. Samorządy lokalne i ich jednostki, organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne mogą pozyskać w sumie 10 milionów złotych na realizację projektów inwestycyjnych dotyczących budowy, adaptacji, modernizacji oraz wyposażenia placówek świadczących usługi wsparcia i opieki nad osobami niesamodzielnymi. Chodzi zwłaszcza o tworzenie dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy i ośrodków aktywnej integracji (np. agencji usług społecznych). Szczegóły na stronie www.kujawsko-pomorskie.pl

Więcej pieniędzy na modernizację gospodarstw

5 lipca weszła w życie nowelizacja rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości limitów środków dostępnych w poszczególnych województwach lub latach w ramach określonych działań lub poddziałań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Nowelizacja zwiększa m.in. limity dostępnych środków finansowych na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”, związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu czyli tzw. obszarem D, na lata 2018-2020. Całkowity limit środków finansowych wzrósł z 609 467 898 euro do 755 175 874 euro. Wsparcie przyznawane jest w postaci dofinansowania kosztów poniesionych na realizację danej inwestycji. Poziom dofinansowania wynosi standardowo 50 proc. poniesionych kosztów kwalifikowalnych.

Szansa dla nauczycieli

Centrum Projektów Polska Cyfrowa ogłosiło konkurs dla organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego i uniwersytetów trzeciego wieku, mający na celu wsparcie nauczycieli w zakresie nowoczesnych technologii w codziennej pracy z uczniami. Ma to ułatwić pedagogom poruszanie się w cyfrowym świecie, pozwoli też korzystać z e-materiałów edukacyjnych i tworzyć własne e-zasoby. Kwota przeznaczona na dofinansowanie wynosi 50 mln zł. W szkoleniach, które będą prowadzone do czerwca 2023 roku, weźmie udział co najmniej 75 tysięcy nauczycieli w całej Polsce. Szkolenia prowadzone będą w formie mieszanej (zajęcia stacjonarne i zdalne), zapewniony zostanie także mentoring oraz dostęp do platformy e-learningowej. Wnioski można składać od 20 sierpnia do 19 października.

Żniwa nieco szybciej

PLONY ➤ Rozpoczęły się żniwa 2018. Początkowo można było zakładać, że wypadną wcześniej, ale prawie dwutygodniową przerwę wywołały opady deszczu

Pierwsze kombajny wjechały na pola rzepaku. Plusem jest niska wilgotność, minusem plony nieco niższe od ubiegłorocznych. Szacuje się je na 2,7 do 3,8 t z hektara. W niektórych rejonach naszego województwa plony są niższe i wynoszą nieco ponad 2 tony. Dodatkowo jakość ziaren budzi zastrzeżenia. Niektórzy rolnicy opisują zbierany rzepak jako „mak”. Nie jest on więc odpowiednio duży, nie spełnia

wymogów gęstości i wyrównania. W skupach cena wynosi ok. 1600 zł za tonę.

W przypadku żniw zbożowych deszcz nieco skomplikował sytuację. Na niektórych polach pszenżyto zdążyło porosnąć w kłosach. Straty spowodowane suszą szacuje się na ok. 50 proc. Nic dziwnego, że wszystkie gminy w naszym województwie wystąpiły do wojewody o powołanie komisji szacujących straty. Żniwa

będą najmniej udane dla rolników, którzy postawili na zboża jare. W przypadku rzepaku jarego średnia zbiorów to tylko 1,5 t/ha.

Z powodu niedawnych opadów cieszyli się za to hodowcy bydła. Dla nich to zbawienie, ponieważ susza odbiła się na kondycji użytków zielonych. Teraz sytuacja nieco się poprawi. Podobnie jest w przypadku upraw ziemniaków i buraka cukrowego.

(pw)

Finanse

Chętni na modernizację

Zakończyło się przyjmowanie wniosków o pomoc przy modernizacji gospodarstw rolnych. O pieniądze ubiega się ok. 5 tys. gospodarzy.

Nabór wniosków zakończył się 17 lipca. Warto było ubiegać się o 60 tys. zł bezzwrotnej premii. Będzie ona wypłacana w dwóch turach. Pierwsza, w wysokości 80 proc., tuż po podpisaniu umowy, a reszta, gdy rolnikowi uda się zrealizować biznesplan, który był częścią wniosku o pomoc. Łącznie

wpłynęło 4960 wniosków. Liczba może nie powalać na kolana, ale to kolejna edycja naborów, więc rynek jest dość nasycony. W tej edycji złagodzone niektóre kryteria, by rolnicy mieli łatwiejszy dostęp do pomocy. Wnioski zostaną poddane ocenie. Brak odpowiedniej liczby punktów nie musi oznaczać naj-

gorszego. Przykładem może być zimowa edycja wniosków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, gdzie w limicie mieściło się ok. 12 tys. wniosków, a niedawno okazało się, że znajdują się pieniądze jeszcze na 3,6 tys.

(pw)

Finanse

Więcej dla hodowców bydła?

Minister rolnictwa i rozwoju wsi zapowiedział wprowadzenie nowego mechanizmu dotyczącego zwrotu akcyzy zawartej w paliwie dla hodowców bydła.

Państwo ma dołożyć więcej pieniędzy na pomoc przy zakupie paliwa dla hodowców bydła i dla całej reszty rolników. Zapowiedź jest prosta – zwiększenie do 100 litrów na hektar limitu zwrotu akcyzy (obecnie 86 litrów). Dodatkowo zwrot ma przysługiwać na poziomie do

30 l/ha za Dużą Jednostkę Przeliczeniową (DJP). Taką jednostką może być np. dorosła krowa. Jeśli zapowiedzi staną się faktem, państwo będzie musiało wyłożyć tylko na zwrot akcyzy ponad miliard złotych.

Od 1 do 31 sierpnia przyjmowane będą wnioski o zwrot

akcyzy za pierwszy okres tego roku. Ważne, by posiadać faktury z datami zakupu między 1 lutego a 31 lipca. Pieniądze za złożenie wniosku w terminie sierpniowym będą wypłacane w październiku.

(pw)

Uprawa rzepaku

Zadowoleni z decyzji

Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza popiera decyzję ministra rolnictwa dotyczącą czasowego i ograniczonego powrotu do sprzedaży i używania zapraw neonikotynoidowych.

Przypominamy, że decyzja w sprawie powrotu neonikotynoidów podzieliła środowisko rolników i pszczelarzy. Ci drudzy są przeciwni, ponieważ uważają, że substancje tego typu mogą powodować wymieranie pszczół. Kujawsko-pomorscy gospodarze też mają swoje argumenty. Pierwszym jest wyeliminowanie jesiennych oprysków, które musiały być wykonywane, gdy rzepak

ozimy nie był zaprawiany neonikotynoidami. Aby wyeliminować najpowszechniejsze szkodniki, konieczne było nawet kilkukrotne wyjeżdżanie w pole i wykonywanie zabiegów.

Zezwolenie na stosowanie zapraw pozwoli zwiększyć produkcję rzepaku, który jest rośliną bardzo rozwojową, chociaż nie do końca wykorzystywaną. Istnieje jeszcze spore pole do popisu

w kwestii przerobu na paszę oraz dodatek do biopaliw.

Przypomnijmy, że Polska nie jest jedynym krajem w Unii Europejskiej, który zezwolił na czasowe stosowanie neonikotynoidów. Wcześniej zrobiło tak siedem innych państw i Bruksela nie wniosła sprzeciwu. Mowa tu przede wszystkim o nowych państwach wspólnoty oraz Finlandii.

(pw)

Zbiór owoców

Robot za 30 ludzi

Co roku podczas sezonu na truskawki powraca temat braku rąk do pracy. Kłopoty plantatorów mogą się wkrótce skończyć, bo w USA istnieje firma produkująca roboty zbierające te owoce.

Robot do zbioru truskawek

Roboty sprawdzą się tylko na dużych plantacjach truskawek. Po pierwsze dlatego, że są drogie, a po drugie muszą mieć odpowiednie warunki do pracy. Nie opłaca się używać ich na małych arealach.

Konstruktorzy robota dobrze wyczuli potrzeby plantatorów. Aż 60 proc. kosztów ich działalności to właśnie koszt zatrudnienia zbieraczy. Na dodatek wydatki te rosną z roku na rok. Firmę projektującą roboty wspierają organizacje zrzeszające ok. 20 proc. plantatorów truskawek z USA. Wierzą w to, że w przyszłości inwestycja się zwróci. Aktualnie firma planuje, że maszyny będą wypożyczane rolnikom i nie będą oni musieli od razu wy-

dawać sporych sum na ich zakup.

Robot do zbioru truskawek zamontowany jest na modyfikowanym opryskiwaczu. Jedno z ramion jest wyposażone w miękkie płytki, które odchylają liście na krzaku truskawki. Drugie wykonuje inspekcję owoców i odcina te, które mają odpowiednią barwę. Producent zapewnia, że zbiór z jednego krzaczka trwa 8 sekund, przejście do kolejnego 1,5 sekundy, a dziennie maszyna potrafi „obrobić” nieco ponad 3 hektary plantacji, zastępując tym samym 30 zbieraczy. Póki co, testy trwają.

(pw)

fot. producent

Rynek owoców

Zmowa? Sprawdzają

Za pół kilograma mrożonych malin musimy zapłacić kilkanaście złotych. Świeże na sklepowych półkach też nie są tanie. Dziwi więc to, dlaczego w skupach rolnicy za te same maliny otrzymują kilkakrotnie mniej.

Maliny w sklepie są dużo droższe niż w skupie – czy to za sprawą zмовы cenowej?

Plantatorzy podejrzewają, że dochodzi do zмовы cenowej. Sprawę bada już Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Trwają kontrole w siedzibach przetwórców owoców. W akcji bierze udział także Krajowy Ośrodek Wspierania Rolnictwa. Mimo kontroli, których analiza zapewne potrwa, plantatorzy mogą uznać ten rok za tragiczny. Wielu nie podjęło nawet zbioru owoców. Jak można liczyć na zysk w sytuacji, gdy np. kilogram czar-

nej porzeczki w skupie kosztuje kilkadziesiąt groszy? Plantatorzy apelują, by państwo wprowadziło system umów kontraktacyjnych i to kilkuletnich. Wówczas producenci będą mogli liczyć na stałe ceny, a rynek nieco się ustabilizuje. Drugi z postulatów to likwidacja umów tzw.

jednodniowych. Chodzi w nich o to, że rolnik dowiaduje się, ile dostanie za swój plon dopiero w momencie dostarczenia owoców do skupu. Kolejny pomysł polega na uproszczeniu przepisów dotyczących przetwarzania i sprzedaży bezpośredniej owoców. Dzięki temu rolnicy będą mogli sami, pomijając pośredników, sprzedawać swoje produkty.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Duże rodziny płacą mniej

KDR ➤ Wakacje to czas odpoczynku nie tylko dla dzieci, ale i całych rodzin. Letni relaks wiąże się z różnymi wydatkami. Można je znacząco obniżyć dzięki Karcie Dużej Rodziny, która od początku bieżącego roku jest dostępna również w wersji elektronicznej

Karta Dużej Rodziny (KDR) to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają m.in. możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Rodziny wielodzietne mogą korzystać z tańszych biletów wstępu m.in. do: teatrów, muzeów i parków krajoznawczych, a także z tańszych karnetów na basen i siłownię. Posiadanie karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Szeroka oferta dla rodzin wielodzietnych

Do programu Karty Dużej Rodziny może dołączyć każda firma i instytucja, niezależnie od wielkości, sektora czy zasięgu działalności. Wśród partnerów są zarówno ogólnopolskie sieci, jak i mali lokalni przedsiębiorcy. Partnerzy przystępują do programu dobrowolnie, a wielkość zniżek udzielana jest indywidualnie.

Zniżki w sam raz na lato

Zniżki w obiektach wypoczynkowych w ramach Karty Dużej Rodziny oferują aż 474 podmioty w całej Polsce – wśród nich Centrum Zabaw Fantazja. Rodziny wielodzietne mogą ponadto taniej spędzić miłe chwile w 27 ogrodach zoologicznych i botanicznych oraz w 26 parkach narodowych. W programie Karta Dużej Rodziny uczestniczą również ośrodki sportu i rekreacji, takie jak np.: basen Wodny Świat w Kudowie Zdroju, a także baseny w Kłodzku czy Zgorzelcu.

Placówki Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego PTTK, które przystąpiły do KDR, oferują rodzinom wielodzietnym zniżki od 5 do 25% na noclegi i wypożyczeniu sprzętu.

Na tym jednak nie koniec. Dzięki Karcie Dużej Rodziny

w Parku Rozrywki można utrzymać 20% upustu przy zakupie karnetów „2+1” i „2+2” na wszystkie atrakcje. Taka sama zniżka obowiązuje przy zakupie biletu całonocnego na wszystkie atrakcje, a także przy wykupieniu noclegu. Co ważne, zniżki przysługują niezależnie od liczby korzystających z nich osób. Ciekawą ofertę przygotowała też Papugarnia Lora w Słupsku, do której rodziny wielodzietne mogą wybrać się z 15-procentowym upustem dla każdego członka rodziny oraz karmą dla papug gratis.

Posiadacze KDR mogą skorzystać ponadto z 10% zniżki na noclegi, wyżywienie i pozostałe świadczenia oferowane przez Nadwiślańską Agencję Turystyczną. Obiekty tej firmy nie pobierają opłat za dostawki oraz pobyt dzieci do 3 roku życia.

Coraz więcej zniżek

W ostatnim czasie bogatą ofertę dla rodzin wielodzietnych poszerzyły interesujące propozycje rabatowe Grupy Lotos S.A. i trzech nowych partnerów KDR: Grupy PZU, banku Pekao S.A. i PLL LOT.

Tańsze ubezpieczenia w Grupie PZU

Grupa PZU proponuje rodzinom atrakcyjne zniżki na produkty ubezpieczeniowe oferowane przez należące do niej spółki. PZU SA zapewnia 10% zniżki na nowe ubezpieczenie PZU Auto, PZU Dom i PZU Wojażer dla każdego ubezpieczonego. PZU Życie oferuje zaś 10% zniżki w pierwszym roku umowy na ubezpieczenie posagowe, a PZU Zdrowie – 20% zniżki na wizyty u specjalistów i 10% zniżki na badania diagnostyczne we wskazanych placówkach.

Zniżki Pekao S.A.

Posiadaczom KDR Bank Pekao S.A. oferuje od 1 czerwca do 31 grudnia br. kompleksową promocję, która dotyczy większości produktów. Rodziny 3+ mogą zyskać między innymi 5-procentowy

w skali miesiąca zwrot za rachunki domowe opłacane z kont prowadzonych w Pekao S.A. W ofercie dla rodzin wielodzietnych z Kartą Dużej Rodziny są również tańsze kredyty hipoteczne z obniżoną o 0,2 p.p. marżą i prowizją ograniczoną do 1%.

Rodziny wielodzietne mogą ponadto skorzystać z Pożyczki Przekorzystnej z niską prowizją 3% i oprocentowaniem na poziomie 7,77%. Z kolei korzystając z Elastycznej karty kredytowej, rodziny wielodzietne będą mogły dowolne transakcje dokonane kartą podzielić na 10 rat z oprocentowaniem 0%. Pekao uruchomi również specjalne rabaty do 20% na powrót do szkoły. Na posiadaczy KDR czekają również specjalne zniżki na zakupy w sklepach współpracujących z bankiem – listę zniżek i sklepów oferujących można znaleźć na stronie internetowej banku.

LOT z Kartą Dużej Rodziny

Do grona partnerów programu Karta Dużej Rodziny dołączyły również Polskie Linie Lotnicze LOT. W efekcie przy dokonywaniu rezerwacji dla co najmniej dwóch osób rodziny wielodzietne otrzymają 10% zniżki od podstaw taryfy dla każdego biletu oraz 50% zniżki na wszystkie usługi dodatkowe dostępne w procesie rezerwacyjnym (nie dotyczy ubezpieczenia).

Mniej za paliwo

To jednak nie koniec nowości. Dotychczasową ofertę dla rodzin wielodzietnych uatrakcyjniła Grupa LOTOS S.A. Dzięki temu rodziny 3+ będą mogły skorzystać ze sporych rabatów na paliwo (8 gr przy zakupie litra LOTOS ON, LOTOS LPG i benzyny LOTOS i 10 gr przy zakupie litra LOTOS Dynamic i LOTOS Dynamic Diesel). Grupa LOTOS S.A. zapewnia ponadto rodzinom 3+ dwudziestoprocentowy rabat na wszystkie produkty gastronomiczne oferty. Taki sam rabat przyznaje rodzinom wielodzietnym na myjnie samochodowe.

Rodziny wielodzietne zapłacą mniej za paliwo także na stacjach Shell Polska sp. z o.o. Tu na litrze paliwa podstawowego (Shell FuelSave 95, Shell FuelSave diesel) zaoszczędzą 8 groszy, a na litrze paliwa premium (Shell V-Power, Shell V-Power diesel, Shell V-Power racing) – 10 groszy. Na upust 3 groszy posiadacze KDR mogą liczyć ponadto przy zakupie LPG. To jednak nie wszystko.

Na stacjach Shell Polska rodziny 3+ kupią produkty żywnościowe z 20-procentową zniżką.

Słodki smak wakacji

Ciekawą ofertę dla rodzin wielodzietnych przygotowała również Sweet Gallery. W punktach gastronomicznych Lodolandia, BaFra Kebab i Kołacz na Okręgu rodziny 3+ zapłacą 10% mniej.

Karta Dużej Rodziny na wyciągnięcie ręki

Od początku 2018 roku Karta Dużej Rodziny jest dostępna także w wersji elektronicznej (mKDR). Dzięki temu rodziny wielodzietne mogą korzystać z KDR w formie aplikacji na urządzeniach mobilnych. Co ważne, w 2019 roku uprawnienie do Karty Dużej Rodziny zyskają wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej troje dzieci.

KDR w liczbach

Obecnie w ramach programu KDR zniżki dla rodzin wielodzietnych oferuje ponad 4,2 tysiąca firm i instytucji w ponad

18 tys. lokalizacji. Wśród partnerów Karty Dużej Rodziny znajdują się m.in. podmioty z ofertami z branży spożywczej, zdrowotnej, edukacyjnej, odzieżowej, kulturalnej i sportowej.

Do tej pory wydano również ponad 1,97 mln kart, w tym 1,14 mln dla dzieci i 0,77 mln dla rodziców. Z systemu ulg i zniżek korzysta aż 440 tys. rodzin wielodzietnych, w których wychowuje się 1,16 mln dzieci. Wskazuje to na coraz większą popularność karty, a także na to, że rodzin wielodzietnych wciąż przybywa.

Według danych na koniec maja br., Karta Dużej Rodziny w wersji elektronicznej zostało wydanych ok. 82,6 tys. Ponad 60% mKDR (49,8 tys.) przyznano dzieciom, przy czym warto zauważyć, że w zdecydowanej większości (44,2 tys. dzieci) mobilna karta jest wyświetlana na telefonie rodziców.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
fot. pixabay/ilustracyjne

Koncertowe zakończenie

WYDARZENIA ▶ W piątek 31 sierpnia w parku miejskim w Lipnie planowana jest kolejna edycja festiwalu Lipa. W tym roku gwiazdą wieczoru będzie zespół Mikromusic

Na scenie muszli w parku miejskim co roku występują ogólnopolskie gwiazdy

Impreza ruszyła w 2004 roku i na stałe wpisała się do kalendarza najważniejszych wydarzeń muzycznych naszego województwa. Od kilku lat w Lipnie odbywa się część konkursowa, a następnie na scenie muszli w parku miejskim występują ogólnopolskie gwiazdy. Do tej pory zagrały takie formacje jak: Myslovitz, Muchy, Power of Trinity, Acid Drinkers oraz Hurt.

– Konkurs Lipa jest spotkaniem zespołów muzycznych/wykonawców zarówno niezależnych, jak i pracujących pod patronatem dowolnych instytucji – tłumaczą organizatorzy ze Stowarzyszenia Zielona Lipa. – Formuła konkursu naturalnie wymaga wskazania najlepszych, jednak myślą przewodnią jest czysto przyjacielskie muzyczne zetknięcie i to nie wyłącznie twórców, ale i odbiorców, organizatorów, jurorów, sponsorów, jako jednego żywego or-

ganizmu. Ten festiwal nie może podporządkowywać się nudnym schematom, powinien tętnić, oddychać, puszczać oko, stąd też nieco prześmiewczy ton jego nazwy oraz nazw nagród, choć samo ich przyznawanie należy traktować jak najbardziej serio.

Część konkursowa rozpocznie się o 15.00, a o 19.00 wystąpią gwiazdy. W ubiegłym roku po główny laur festiwalu sięgnęła formacja Drunk Riders z Grudziądza, która już 31 sierpnia ponownie przyjedzie do Lipna. Zespół powstał we wrześniu 2013 roku. Tworzą go: Łukasz „Kocur” Kot, Marcin „Krepa” Krepski, Radosław Sułkowski, Dariusz „Seeg” Barabaś oraz Bartosz „Bruce” Bogalecki. W lipcu 2014 roku ukazał debiutancki album długogrający pt. „Born to be drunk”, na którym znalazło się dziewięć autorskich utworów.

Na zakończenie na scenie

pojawi się grupa Mikromusic. Wrocławski zespół działa na rynku muzycznym od ponad 15 lat. Został założony przez wokalistkę Natalię Grosiak i gitarzystę Dawida Korbaczyńskiego. W 2006 roku artyści wydali debiutancki krążek zatytułowany po prostu „Mikromusic”. Dwa lata później formacja otrzymała Nagrodę Prezydenta Sopotu na festiwalu TopTrendy. Kilka miesięcy później pojawił się drugi album pt. „Sennik”. W kolejnych latach zespół zyskiwał coraz większą popularność, a to za sprawą takich piosenek jak: „Bez władnie”, „Krystyno” czy „Takiego chłopaka”. Dorobek Mikromusic zamyka wydana w listopadzie ubiegłego roku płyta „Tak mi się nie chce”. W Lipnie z pewnością nie zabraknie największych przebojów. Wstęp na imprezę jest bezpłatny.

(ToB)

fot. archiwum

Wydarzenia

Popołudnie z rycerzami

W piątek 10 sierpnia o 16.00 na wzgórzu zamkowym w Wąbrzeźnie rozpocznie się festyn rycerski. Wstęp wolny.

Wydarzenie zostanie zorganizowane w ramach projektu „Wąbrzeska Bombonierka”, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury +

Inicjatywy Lokalne 2018.

– Uczestnicy będą mogli zobaczyć: specjalnie przygotowany na tę okazję pokaz broni i mody średniowiecznej, pojedynki rycerskie prawdziwymi

pistoletami czarnoprochowymi, wystrzały artyleryjskie, potyczki rycerskie czy wybijanie monet – informuje Wąbrzeski Dom Kultury. – Nie zabraknie również gier i zabaw plebejskich, warsztatów rękodzielniczych i degustacji średniowiecznych przysmaków.

Zwienieczeniem spotkania przygotowanego dla miłośników kultury średniowiecznej będzie spacer historyczny z regionalistą Pawłem Beckerem pn. „Wąbrzeźno w czasach świetności zamku Biskupów Chełmińskich”. Organizatorzy opowiedzą też o tajemnicach, które kryje wąbrzeski zamek. Wstęp jest bezpłatny.

(ToB), fot. WDK

Co? Gdzie? Kiedy?

▶ Golub-Dobrzyń

▶ Fundacja Chopin w Ogrodzie Sztuk, działająca przy Ośrodku Chopinowskim w Szafarni, organizuje cykl wakacyjnych koncertów chopinowskich w niedziele o 12.15. Rozbrzmiewa przede wszystkim muzyka Fryderyka Chopina. Grają wybitni artyści z Polski i z zagranicy. Recitale połączone są z odczytaniem fragmentów Kuriera Szafarskiego, listów kompozytora, pisanych w formie gazety. Koncerty stanowią okazję do poznania historycznych szczegółów, anegdot, ciekawostek z pobytu Fryderyka Chopina w Szafarni. Bilety kosztują 10 zł.

▶ Dom kultury przygotował szereg wakacyjnych imprez plenerowych. 28 lipca na starówce zaplanowano koncert Yaniny Iwańskiego z zespołem. 2 sierpnia w tym samym miejscu zostanie wystawione kino plenerowe, z kolei 11 sierpnia w muszli koncertowej zabrzmia „Uliczne piosenki”.

▶ Wąbrzeźno

▶ W WDK można oglądać wystawę fotograficzną Katarzyny Piłat pt. „Dom na wodzie”. Autorka ekspozycji bazuje na obserwacji widzianego świata natury, jak i analizie struktur metafizycznych. Interesuje się nie tylko wszechświatem, ale również miejscem człowieka w różnorodnych strukturach. Aparat fotograficzny służy jej do dokumentacji panoramy zjawisk oraz fascynacji interdyscyplinarną formą życia. Wystawa czynna będzie do 31 lipca.

▶ Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza dzieci w wieku 9-13 lat na warsztaty manualne pt. „Filcowanki”. Zajęcia prowadzone przez Martę Paradowską zaplanowane zostały na 30 lipca w godzinach 16.00-18.00. Młodzi artyści wykonywać będą kolorowe „emotki” z filcu. Zapisy w Dziale Animacji Kultury WDK, ul. Wolności 47, tel. 56 688 17 27, wew. 24. Liczba miejsc ograniczona.

▶ 12 sierpnia po raz czwarty Wąbrzeski Dom Kultury zorganizuje Przegląd Kapel Podwórkowych. Gwiazdą wieczoru będzie grupa disco polo Milano. Wszystkie zespoły, które chciałyby wziąć udział w przeglądzie zobowiązane są do nadesłania wypełnionej karty zgłoszenia do 31 lipca na adres organizatora: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno.

▶ W sobotę 18 sierpnia o 19.30 na pl. Jana Pawła II odbędzie się „Muzyczne Popołudnie”. Wystąpią Molekuły i Starting Over, ale WDK zaprasza do udziału także lokalne zespoły grające rocka, bluesa, reggae oraz propagujące inne formy muzyczne. Celem spotkania jest między innymi promocja lokalnych twórców oraz wymiana doświadczeń między muzykami. Repertuar wykonywany przez uczestników może wywodzić się z kręgu szeroko rozumianej muzyki rockowej, jazzowej, bluesowej, reggae i pop. Zgłoszenia są przyjmowane do 6 sierpnia.

▶ W dniach 23-26 sierpnia planowany jest Miejski Plener Malarski organizowany przez Wąbrzeski Dom Kultury. Zwienieczeniem trzydniowego spotkania przy sztalugach, prowadzonego przez artystę malarza Andrzeja Sobczyka, będzie wystawa. Osoby chętne do wzięcia udziału w plenerze powinny skontaktować się z Działem Animacji Kultury WDK, tel. 56 688 17 27, wew. 24 lub 535 436 071. Koszt wynosi 30 zł od osoby. Organizator zapewnia farby akrylowe. W pozostałe akcesoria, tj. medium akrylowe, bloki malarskie, palety płaskie do rozrabiania farb, pędzle płaskie syntetyczne o nr 5,8,10 oraz podobrazia malarskie, uczestnicy zaopatrują się we własnym zakresie. Zgłoszenia są przyjmowane do 9 sierpnia.

▶ Rypin

▶ W sobotę 25 sierpnia na placu przy ul. Nowy Rynek w Rypinie, w ramach szóstej edycji festiwalu „Riff Master”, zagrają rockowe kapele. Gwiazdą wieczoru będzie Leniwiec. Zespół pochodzi z Jeleniej Góry, wykonuje muzykę z pogranicza punk-rocka, reggae i ska. Grupa wylansowała takie przeboje jak: „Piosenka dla zapowietrzonego” czy „Droga”. W 2013 roku ukazał się album „Rozpaczliwie wolny”, w którym muzycy wykorzystali teksty Edwarda Stachury. Dorobek Leniwca zamyka krążek „Raj” z 2016 roku.

▶ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Można zgłosić maksymalnie dwie produkcje. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

oprac. (ToB)

26.07.2018-01.08.2018

Niedziela 29 lipca

TVN 7 14:30

tele

program

Wallace i Gromit:

KLATWA KRÓLIKA

TVP 1

11:05 Doktor Quinn

06:00 Elif odc. 287 - serial
06:55 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 150 - serial
07:50 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny na bezkresnej pustyni - film
09:00 Ranczo odc. 8 s. 1 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 73 s. 6 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 14 s. 6 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Nieznany Pantanal odc. 1 - serial
13:50 Elif odc. 288 - serial
14:40 Opole na bis
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 7 - serial
16:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 151 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Korona królów odc. 37 - serial
18:25 Korona królów odc. 38 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:13 Alarm!
20:25 Sport
20:27 Tour de Pologne - kronika
20:30 Leśniczówka odc. 8 - serial
21:10 Sprawa dla reportera
22:00 Sekundy, które zmieniły życie odc. 7
22:30 Ojciec Mateusz odc. 202 s. 16 - serial
23:25 Ocaleni odc. 18
00:20 Wojsko-polskie.pl

TVP 2

07:20 Makłowicz w podróży

05:55 Na dobre i na złe odc. 678 - serial
06:50 Podróże z historią odc. 20 s. 2
07:20 Makłowicz w podróży odc. 185
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 119
11:25 Rodzinka.pl odc. 192 s. 9 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1868 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Cena miłości odc. 2
13:55 Zmiennicy odc. 5 - serial
14:55 Postaw na milion
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 46 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 124 s. 5 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 9 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1868 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1869 - serial
20:45 Julie de Maupin odc. 2 - film
22:35 Kontakt odc. 4 - serial
23:35 Tata do pary II - komedia
01:50 Trup w każdej szafie - komedia

tvn

20:10 Doradca smaku

05:35 Mango - Telezakupy
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 1075 - serial
07:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1077 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 14 s. 7
09:30 Szkoła odc. 330 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 588 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 58
12:30 19+ odc. 234 - serial
13:00 19+ odc. 235 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1079 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 1082 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 3
16:00 Szkoła odc. 331 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 59
18:00 Ukryta prawda odc. 589 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5383
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2720 - serial
20:55 Milionerzy odc. 94
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 15
22:30 Legendy ringu - komedia
00:50 Krwawy sport - film

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 556 - serial
08:45 Małanowski i Partnerzy odc. 570 - serial
09:15 Małanowski i Partnerzy odc. 571 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 86 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 699 - serial
11:45 Gliniarze odc. 210 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 607 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 33 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 662 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze odc. 152 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 34 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 211 - serial
20:10 Trener bardzo osobisty - komedia
22:30 To Twoja wina odc. 8 - serial
23:40 Jak się zakochać - komedia
01:35 Kabaretowa Ekstraklasa odc. 84

HITY DNIA

„Trener bardzo osobisty”
(2012r.) Polsat 20:10

Zadłużony były piłkarz o światowej sławie postanawia odzyskać rodzinę. Zatrudnia się jako trener piłkarskiej drużyny syna. Mało prestiżowa posada nieoczekiwanie daje mu sporo satysfakcji.

„Stalingrad”
(1993r.) TV 4 21:00

Bitwa pod Stalingradem widziana oczami młodych niemieckich żołnierzy, którzy po kampanii w Afryce i krótkim urlopie na włoskiej Riwierze zostają przetrzuceni wraz z batalionem na front wschodni.

7 tvn

07:15 Sąd rodzinny

05:15 Ukryta prawda odc. 289 - serial
06:20 Szpital odc. 365 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 84 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 20 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 3 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 640 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 85 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 539 - serial
14:55 Szpital odc. 366 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 21 s. 4 - serial
16:55 Dr House odc. 16 s. 3 - serial
18:00 Dr House odc. 17 s. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 641 - serial
20:00 Państwo młodzi: Chuck i Larry - komedia
22:25 Lucyfer odc. 3 s. 1 - serial
23:25 Rush odc. 4 s. 1 - serial
00:25 Inwazja - thriller

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 158 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 13 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 14 - serial
08:00 Drużyna A odc. 8 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 2 - serial
10:00 Na patrolu odc. 9 - serial
10:30 Na patrolu odc. 10 - serial
11:00 Drużyna A odc. 9 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 3 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 101 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 175
15:00 Esmeralda odc. 56
16:00 Esmeralda odc. 57
17:00 Esmeralda odc. 58
18:00 Policjantki i policjanci odc. 402 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 403 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 188 - serial
21:00 Stalingrad - dramat
00:00 Far Cry - film

puls

09:00 Gliniarz i prokurator

04:40 Kontrakt na miłość odc. 8
07:05 Dziesięć przykazań odc. 108 - serial
08:05 Lombard. Życie pod zastaw odc. 4 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 17 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 18 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 21 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 21 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 20 s. 7 - serial
13:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 21 s. 7 - serial
14:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 24 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 21 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 21 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 4 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 5 - serial
20:00 Kochanie, poznaj moich kumpli - komedia
22:00 Mały - komedia
23:55 Conan Niszczyciel - film
01:55 Biesiada na cztery pory roku odc. 3 - serial

TVP KULTURA

08:00 Dezerterzy

08:00 Dezerterzy odc. 79
08:30 Informacje kulturalne
08:45 Epizod - film
09:00 Gry uliczne - film
11:00 Tajemnica Enigmy odc. 1 - serial
11:55 Tajemnica Enigmy odc. 2 - serial
12:50 Studio Kultura - rozmowy odc. 1282
13:10 Złote koło - film
14:55 Monidło - film
15:40 Jacy jesteście, Polacy? odc. 7
16:05 Słownik wyrazów obcych odc. 68
16:40 Panna Nikt - dramat
18:35 Gruby odc. 7 - serial
19:05 Rozalka Olaboga odc. 1 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Noc w Klostertal - spektakl
21:05 Wstęp do filmu odc. 102
21:10 Milczenie - dramat
22:55 Scena klasyczna odc. 20
23:45 Dziennik filozofa odc. 113
23:55 Zamieszkajmy razem - komediodramat
01:40 Spotkania z profesorem Zinem odc. 76

TVP HISTORIA

08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 635
06:55 Droga do
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 55
08:40 Zakochaj się w Polsce odc. 4 s. 1
09:15 Blisko, coraz bliżej odc. 16 - serial
10:40 Podróże z historią odc. 7 s. 1
11:15 Flesz historii
11:35 Stara granica - film
12:05 Akcja „Wisła” - film
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:35 Sensacje XX wieku odc. 76
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 18 - serial
15:00 Cicha wojna odc. 2 - film
16:05 Szlakiem śląskich powstańców - film
16:50 Kolo historii odc. 39
17:30 Taśmy bezpieki odc. 40
18:00 Czas honoru. Powstanie odc. 6 - serial
19:00 Sensacje XX wieku odc. 93
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Opowieść o Indiach odc. 1 - film
21:40 Blisko, coraz bliżej odc. 17 - serial
23:00 Spór o historię odc. 17
23:40 Miasto gniewu odc. 13 - serial
00:20 Ryzyko (Sprawa Jerzego Maliszewskiego)

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Biblia. Natchnione przez Boga słowo odc. 1
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:35 Misjonarze Afryki - Ojcowie Biali odc. 7
11:50 Pocztówka z Indii - Dom Matki Teresy z Kalkuty - film
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy
13:20 Bietyczny detektyw odc. 21 - film
13:45 Kartka z kalendarza
14:00 Szlif księżnej - film
15:40 180 lat na zdrowie - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
16:35 Porady medyczne Bonifratrów
17:00 Przegląd tygodnika „Zróżdło” rodzin katolickich
17:05 Syria - z serca pustyni
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Superksięga odc. 20 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Fryderyk Chopin i jego muzyka odc. 8
22:30 Z wędka nad wodę w Polskę i świat
23:00 Nigdy ja ciebie, ludu, nie rzuciła - film
23:55 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego

TVP 1

06:00 Elif

06:00 Elif odc. 288 - serial
06:55 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem odc. 151 - serial
07:50 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny w Górach Skalistych - film
09:00 Ranczo odc. 9 s. 1 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 74 s. 6 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 15 s. 6 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Nieznany Pantanal odc. 2 - serial
13:50 Elif odc. 289 - serial
14:40 Opole na bis
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 8 - serial
16:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem odc. 152 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Korona królów odc. 39 - serial
18:25 Korona królów odc. 40 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu Teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:07 Pogoda dla żeglarzy
20:12 Alarm!
20:25 Sport
20:30 Tour de Pologne - kronika
20:35 The Wall. Wygraj marzenia odc. 16
21:35 Big Music Quiz odc. 3
22:35 Discopoland odc. 3 - serial
23:10 Ambassada - komedia
01:00 Egzorcyzmy Dorothy Mills - horror

TVP 2

19:35 Barwy Szczęścia

06:00 Na dobre i na złe odc. 679 - serial
06:55 Afryka od kuchni odc. 4 - serial
07:20 Makłowicz w podróży odc. 186
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 120
11:25 Rodzinka.pl odc. 193 s. 9 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1869 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Cena miłości odc. 3
14:00 Coś dla Ciebie odc. 160
14:25 Makłowicz w podróży odc. 187
14:55 Postaw na milion
16:00 Koło fortuny
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 47 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Bieg Powstania Warszawskiego
18:40 Rodzinka.pl odc. 125 s. 5 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 10 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1869 - serial
20:10 Za ciosem - film
21:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 8 s. 15 - serial
22:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 9 s. 15 - serial
23:35 Julie de Maupin odc. 2 - film
01:25 Kontakt odc. 4 - serial

tvn

08:20 Doradca smaku

05:35 Mango - Telezakupy
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 1079 - serial
07:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1082 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 15 s. 7
09:30 Szkoła odc. 331 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 589 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 59
12:30 19+ odc. 236 - serial
13:00 19+ odc. 237 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1087 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 1088 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 3
16:00 Szkoła odc. 332 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 60
18:00 Ukryta prawda odc. 590 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5384
20:00 Jack Ryan: Teoria chaosu - thriller
22:10 Windykatorzy - film
00:25 Błękitna fala - film

POLSAT

08:45 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 557 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 572 - serial
09:15 SuperPies odc. 7
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 87 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 700 - serial
11:45 Gliniarze odc. 211 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 608 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 34 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 663 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze odc. 153 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 35 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 220 - serial
20:10 Gwiazdne wojny IV - Nowa nadzieja - film
22:55 Umów się ze mną. Take me out odc. 7
00:30 Droga bez powrotu VI: Hotel na uboczu - horror

7 tvn

07:15 Sąd rodzinny

05:15 Ukryta prawda odc. 290 - serial
06:20 Szpital odc. 366 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 85 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 21 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 4 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 641 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 86 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 540 - serial
14:55 Szpital odc. 367 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 22 s. 4 - serial
16:55 Dr House odc. 18 s. 3 - serial
18:00 Dr House odc. 19 s. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 642 - serial
20:00 Baśń z tysiąc drugiej nocy - film
22:10 W doborowym towarzystwie - komediodramat
00:30 Rush odc. 4 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 159 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 14 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 15 - serial
08:00 Drużyna A odc. 9 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 3 - serial
10:00 Na patrolu odc. 11 - serial
10:30 Na patrolu odc. 12 - serial
11:00 Drużyna A odc. 10 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 4 - serial
13:00 Galileo odc. 672
14:00 Galileo odc. 673
15:00 Esmeralda odc. 59
16:00 Esmeralda odc. 60
17:00 Esmeralda odc. 61
18:00 Policjantki i policjanci odc. 403 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 404 - serial
20:00 Dylan Dog: Detektyw mroku - komedia
22:20 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 185 - serial
23:20 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 186 - serial
00:20 Kontrakt na zabijanie - dramat

HITY DNIA

„Za ciosem”
(1998r.) TVP 2 20:10

Rosyjska mafia zamierza wprowadzić na światowy czarny rynek marzenie terrorystów – mikrobombę. Międzynarodowe służby wywiadowcze robią wszystko, by do tego nie dopuścić.

„Jack Ryan: Teoria chaosu”
(2013r.) TVN 20:00

Jack Ryan pracuje w CIA jako analityk. Pewnego dnia mężczyzna zostaje wysłany z misją do Moskwy. Odkrywa, że biznesmen planuje przeprowadzić atak na Stany Zjednoczone.

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

07:05 Dziesięć przykazań odc. 109 - serial
08:05 Lombard. Życie pod zastaw odc. 5 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 18 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 19 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 21 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 21 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 21 s. 7 - serial
13:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 7 - serial
14:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 25 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 21 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 21 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 5 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 6 - serial
20:00 Pocałunek smoka - film
21:55 Wilk wojny - film
23:35 Spartakus: Wojna potępionych odc. 5 - serial
00:40 Spartakus: Wojna potępionych odc. 6 - serial

TVP KULTURA

08:00 Chuligan literacki

08:00 Chuligan literacki odc. 89
08:30 Studio Kultura - rozmowy
09:05 Panna Nikt - dramat
11:00 Tajemnica Enigmy odc. 3 - serial
11:50 Tajemnica Enigmy odc. 4 - serial
12:45 Studio Kultura - rozmowy
13:05 46 Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień 2003 - nowa generacja
14:05 Ikony muzyki odc. 1 - serial
15:00 Pestka - melodramat
16:40 Cudowne miejsce - film
18:20 Żywa kolekcja odc. 1
18:45 Rozalka Olaboga odc. 2 - serial
19:10 Rozalka Olaboga odc. 3 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Znieważona ziemia - dramat
22:00 Sarid - film
23:00 Dziennik filozofa odc. 114
23:15 46 Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień 2003 - nowa generacja
00:15 Milczenie - dramat

TVP HISTORIA

07:50 Wojciech Cejrowski - bosy przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 636
07:00 Szlakiem śląskich powstańców - film
07:50 Wojciech Cejrowski - bosy przez świat odc. 56
08:25 Klasztory polskie odc. 4
09:05 Blisko, coraz bliżej odc. 17 - serial
10:25 Reklama po sowiecku. Sprzedać wszystko. Tylko nie Ojczyznę - film
10:55 Podróż z historią odc. 48 s. 5
11:35 Taśmy bezpieki odc. 40
12:05 Muzyka blaszanych instrumentów - film
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 93
14:25 Encyklopedia II wojny światowej odc. 19 - serial
14:50 Dawne światy odc. 7 - film
15:55 Śmierć człowieka utalentowanego - film
16:55 Oblawa - film
17:25 Spotkanie z morzem. Operacja „Żagiel” 1978 - film
17:55 Czas honoru. Powstanie odc. 7 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 72
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 36
20:30 Niezwykła broń odc. 3 - serial
21:35 Blisko, coraz bliżej odc. 18 - serial
23:00 Szerokie tory odc. 130
23:35 Ostatnie okrazenie - dokument
00:50 Wiedźmin odc. 11 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 20 s. 2 - serial
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:35 Nasz Max i jego przygoda z Biblią odc. 4 - serial
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mistrz i Katarzyna - film
13:20 Błogosławiona Jutta. Kobieta średniowiecza - film
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Ojciec Francis Aupiais, misjonarz-etnolog - film
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 18 - serial
17:00 Boliwia odc. 5 - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Idealna fala - film
23:30 Lusaka City of Hope - film

HITY DNIA

„Wszystko się sypie” (2003r.) Polsat 13:05

Peter Sanderson, bogaty prawnik, musi na nowo zorganizować życie. Opuściła go żona, musi poradzić sobie z rolą samotnego ojca. Postanawia poszukać wsparcia u miłej, samotnej prawniczki.

„Klejnot Nilu” (1985r.) TV Puls 15:45

Joan i Jack podczas wypoczynku na francuskiej Riwierze spotykają Ralpha. Pojawia się także tajemniczy szejk Omar, który porywa pisarkę. Jack i Ralph ruszają jego śladem do Afryki.

TVP 1

06:25 Sprawa dla reportera

05:50 Weterynarze z sercem odc. 34 - serial
06:25 Sprawa dla reportera
07:15 Pełnosprawni
07:45 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:25 Sekundy, które zmieniły życie odc. 7
08:45 Zakochaj się w Polsce odc. 76
09:15 Studio Raban odc. 36
09:45 Rodzinny ekspres odc. 40
10:15 Słodkie życie odc. 3 - serial
10:50 Janosik odc. 3 - serial
11:40 Opole na bis
12:05 Leśniczówka odc. 5 - serial
12:30 Leśniczówka odc. 6 - serial
12:55 Leśniczówka odc. 7 - serial
13:25 Leśniczówka odc. 8 - serial
13:50 Teo-ria smaku Teo Vafidisa odc. 12
14:20 Fundusze europejskie - jak to działa? odc. 28
14:40 Komisarjat odc. 22 - serial
15:15 Wojenne dziewczyny odc. 9 - serial
16:05 Dziewczyny ze Lwowa odc. 6 s. 1 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 The Wall. Wygraj marzenia odc. 17
18:55 Opole na bis
19:20 Sport - zapowiedź
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:07 Tour de Pologne - kronika
20:10 Komisarz Alex odc. 140 s. 11 - serial
21:05 Ślepy traf - dramat
22:45 Dług - film
00:40 International Champions Cup Piłka nożna

TVP 2

14:30 Koło fortuny

05:25 Koło fortuny
06:05 Na dobre i na złe odc. 680 - serial
07:00 M jak miłość odc. 1368 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:05 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 121
11:25 Pogoda - flesz
11:35 Makłowicz w podróży odc. 203
12:10 Wielka Gilly - komedia
14:00 Familiada
14:30 Koło fortuny
15:10 Kabarety
16:20 Rodzinka.pl odc. 194 s. 9 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 Na dobre i na złe odc. 700 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy
18:40 Postaw na milion
19:55 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka odc. 14
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 127
21:35 La La Poland odc. 5
22:30 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 odc. 1
23:30 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 odc. 2
00:30 Twardziele - komedia

11:00 Na Wspólnej

05:40 Mango - Telezakupy
07:55 Kobieta na krańcu świata odc. 1 s. 9
08:30 Dzień dobry wakacje odc. 11
11:00 Na Wspólnej odc. 2717 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2718 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2719 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2720 - serial
12:50 Ugotowani odc. 7 s. 13
13:55 Mistrzowskie cięcie odc. 8 s. 2
14:55 Agent - gwiazdy odc. 8 s. 3
16:00 Dorota inspiruje odc. 2
17:00 Projekt Lady odc. 10 s. 3
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 15
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5385
20:00 Zamiana ciał - komedia
22:20 Nadchodzi Polly - komedia
00:20 Jack Ryan: Teoria chaosu - thriller

10:20 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Mrówka Z - film
09:15 My3 odc. 46
09:45 My3 odc. 47
10:20 Ewa gotuje odc. 304
10:50 Nie lubię poniedziałku - komedia
13:05 Wszystko się sypie - komedia
15:30 Kabaretowa Ekstraklasa
15:50 Joker odc. 51
16:50 Joker odc. 52
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 87
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 88
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 68 - serial
20:05 XXIV Festiwal Kabaretu w Koszalinie - letnia „Ambasada humoru”
23:40 Strażnicy - film

09:30 Magda M.

05:40 Ukryta prawda odc. 291 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele odc. 5 s. 3 - serial
09:30 Magda M. odc. 1 s. 3 - serial
10:30 Magda M. odc. 2 s. 3 - serial
11:35 Magda M. odc. 3 s. 3 - serial
12:45 Lizzie McGuire - komedia
14:45 Baśń z tysiąc drugiej nocy - film
16:55 Hop - film
19:00 Ptaszek na uwieczni - komedia
21:20 Bill - komedia
23:30 Jackass: Bezwstydy
dziadek 0,5 - komedia
01:15 Moc magii odc. 202

13:35 STOP Drogówka

06:00 Detektywi w akcji odc. 160 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 6 - serial
07:35 Turbo Fast odc. 6 - serial
08:00 Tom i Jerry Show odc. 15 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 16 - serial
08:55 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 7 - serial
09:25 Jeźdźcy smoków: Obroncy Berk odc. 8 - serial
09:55 Turbo Fast odc. 7 - serial
10:15 Dzielną Myszkę Greenfinger - serial
10:35 Policjantki i policjanci odc. 400 - serial
11:35 Policjantki i policjanci odc. 401 - serial
12:35 Policjantki i policjanci odc. 402 - serial
13:35 STOP Drogówka odc. 176
14:45 Układ prawie idealny - komediodramat
17:00 Transakcje za milion dolarów - Los Angeles odc. 9 s. 1 - serial
18:00 Żona dla milionera odc. 9 s. 1
19:00 Galileo odc. 674
20:00 Policjantki i policjanci odc. 403 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 404 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 187 - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 188 - serial
00:00 Martwa dziewczyna - horror

09:45 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 9 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 69 s. 3
07:50 Szalone fabryki polskiej muzyki! odc. 1
08:45 Szalone fabryki polskiej muzyki! odc. 2
09:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 2 - serial
10:40 Lombard. Życie pod zastaw odc. 3 - serial
11:35 Lombard. Życie pod zastaw odc. 4 - serial
12:15 Lombard. Życie pod zastaw odc. 5 - serial
13:10 Lombard. Życie pod zastaw odc. 6 - serial
13:55 Garbi: szybki jak błyskawica - komedia
15:45 Klejnot Nilu - film
17:50 Król Skorpion 3: Okupienie - film
20:00 Ślepa furia - film
21:30 Pod ścianą - film
23:45 Gorączka - dramat

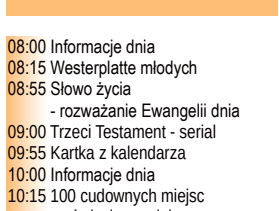
10:50 Znieważona ziemia

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 13 - serial
09:05 Gwiazdy tamtych lat odc. 3
09:45 Obywatel poeta - Zbigniew Herbert - film
11:20 Znieważona ziemia - dramat
13:15 Parę osób, mały czas - dramat
15:15 Skutki noszenia kapelusza w maju - komedia
16:50 Wydarzenie aktualne
17:15 Jules i Jim - dramat
19:05 Elektrosonda - film
20:00 Rocky - dramat
22:10 Herbert - koncert
23:15 Plac Zbawiciela - dramat
01:20 Rocky - dramat

10:15 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 637
07:00 Rosja. Podróże z Jonathanem Dimblebyem odc. 1 - film
08:10 Regiony z historią odc. 9
08:30 Podróże z historią odc. 48 s. 5
09:05 Znak orła odc. 3 - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 6
10:45 Blok odc. 1 - serial
11:40 Deyna - film
12:25 Sprint przez historię Przemysława Babiarza odc. 16
12:55 Życie odc. 9 - serial
13:55 Szerokie tory odc. 43
14:35 Wielka gra odc. 144
15:35 Spór o historię odc. 184
16:20 Sienkiewicz mniej znany
17:15 Portrety wojenne odc. 4 - serial
17:45 Quo vadis? odc. 6 - serial
18:45 Opowieść o Indiach odc. 1 - film
19:55 Wojownicy czasu odc. 7
20:30 Kariera Nikodema Dyzy odc. 3 - serial
21:35 Skamieniały Las
22:40 Kulisy II wojny światowej odc. 2 - serial
23:45 Śpiew Syreny - film
01:05 Anatomia zła - thriller

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Trzeci Testament - serial
09:55 Karta z kalendarza
10:00 Informacje dnia
10:15 100 cudownych miejsc na świecie - serial
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Porady medyczne Bonifratrów
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Idealna fala - film
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 28
16:00 Informacje dnia
16:10 Góra Świętej Anny - film
16:35 Złota Góra - park miniatur sakralnych
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 5 - serial
22:50 Najkrótsza droga do domu: C.S.Lewis - film
23:50 Dobra wiara, dobre tricki

TVP 1

05:30 Klan

05:30 Klan odc. 3313
 06:05 Słownik polsko@polski
 06:35 Wojsko-polskie.pl
 07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
 08:00 Tydzień Aktualności
 08:40 Discopoland odc. 4 - serial
 09:15 Ziarno odc. 670
 09:45 Weterynarze z sercem odc. 44 - serial
 10:15 Słodkie życie odc. 4 - serial
 10:45 Janosik odc. 4 - serial
 11:35 Sekrety mnichów odc. 10
 11:55 Między ziemią a niebem
 12:00 Anioł Pański
 12:15 Między ziemią a niebem
 13:05 Szpiedzy wśród zwierząt odc. 2 - serial
 14:10 Sonda 2 odc. 64 s. 4
 14:35 Program rozrywkowy
 15:15 Wojenne dziewczyny odc. 10 - serial
 16:05 Dziewczyny ze Lwowa odc. 7 s. 1 - serial
 17:00 Teleexpress
 17:20 Pogoda
 17:30 Big Music Quiz odc. 5
 18:35 Jaka to melodia?
 19:20 Sport - zapowiedź
 19:30 Wiadomości
 20:00 Pogoda
 20:05 Sport
 20:07 Tour de Pologne - kronika
 20:10 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 5 - serial
 21:05 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 6 - serial
 22:05 Rosa: Chmury nad Kapsztadem odc. 2 - dramat
 23:45 Dzieci Ireny Sendlerowej - film
 01:35 Ślepy traf - dramat

TVP 2

14:00 Familiada

05:30 Kolo fortuny
 06:05 Na dobre i na złe odc. 681 - serial
 07:00 M jak miłość odc. 1369 - serial
 07:55 Pytanie na śniadanie
 10:45 Podwodna planeta odc. 1 - serial
 11:40 Złoto Mackenny - western
 14:00 Familiada
 14:30 Kolo fortuny
 15:15 Kocham Cię, Polsko! odc. 128
 16:50 Bake off - Ale przepis odc. 9 s. 4
 17:10 Na dobre i na złe odc. 701 - serial
 18:00 Panorama
 18:20 Pogoda
 18:25 Sport-telegram
 18:30 Bieg powstania warszawskiego
 18:35 Postaw na milion
 19:30 Rodzinka.pl odc. 195 s. 9 - serial
 20:05 Lato, muzyka, zabawa - wakacyjna trasa Dwójki odc. 3
 21:05 Lato, muzyka, zabawa - wakacyjna trasa Dwójki odc. 4
 22:05 The Good Doctor odc. 5 - serial
 22:55 The Good Doctor odc. 6 - serial
 23:50 Anioł śmierci - dramat
 01:35 Twardziele - komedia

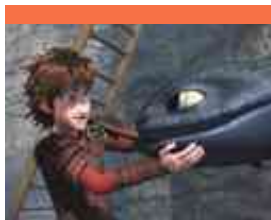
tvn

19:45 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
 07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 21 s. 2
 08:25 Akademia ogrodnika odc. 21
 10:45 Podwodna planeta odc. 1 - serial
 08:30 Dzień dobry wakacje odc. 12
 11:00 Dorota inspiruje odc. 3
 12:00 Co za tydzień odc. 860
 12:30 36,6 °C odc. 10 s. 3
 13:30 Efekt domina odc. 7 s. 5
 14:00 Richie milioner - komedia
 16:00 Piorun - film
 18:00 Ugotowani odc. 8 s. 13
 19:00 Fakty
 19:25 Sport
 19:35 Pogoda
 19:45 Uwaga! odc. 5386
 20:00 Władca pierścieni: Powrót króla - film
 00:10 Windykatorzy - film

POLSAT

07:40 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
 07:40 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 4 - serial
 08:10 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 5 - serial
 08:45 Atlantyda. Zaginiony łódź - film
 10:50 Gwiezdne wojny IV - Nowa nadzieja - film
 13:30 Szalone wakacje na kółkach - komedia
 15:50 W rytmie serca odc. 15 - serial
 16:50 W rytmie serca odc. 16 - serial
 17:50 Nasz nowy dom odc. 55
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Słoneczna stacja odc. 3
 20:05 XI Płocka Noc Kabaretowa
 22:55 Gambit, czyli jak ograć króla - komedia
 00:55 Niepowstrzymany - film

7 tvn

10:40 Columbo

05:30 Ukryta prawda odc. 292 - serial
 06:30 Mango - Telezakupy
 08:35 Magda M. odc. 4 s. 3 - serial
 09:40 Magda M. odc. 5 s. 3 - serial
 10:40 Columbo odc. 2 - serial
 12:45 Columbo odc. 3 - serial
 14:30 Wallace i Gromit: Kłątwa królika - film
 16:20 Beethoven II - komedia
 18:05 Zemsta futrzaków - komedia
 20:00 Jądro Ziemi - film
 22:50 Krwawa jazda - horror
 00:40 Lucyfer odc. 3 - serial

4

11:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 161 - serial
 07:05 Jeźdźcy smoków: obrońcy Berk odc. 7 - serial
 07:35 Turbo Fast odc. 7 - serial
 08:00 Tom i Jerry Show odc. 16 - serial
 08:30 Tom i Jerry Show odc. 17 - serial
 08:55 Akademia sztuk walki - film
 11:00 Galileo odc. 674
 12:00 Policja zastępcza - komedia
 14:25 Mecenas Lena Barska odc. 9 - serial
 15:30 Mecenas Lena Barska odc. 10 - serial
 16:40 Niezwyciężony - film
 19:00 Galileo odc. 675
 20:05 Impas - thriller
 00:30 STOP Drogówka odc. 176

puls

10:30 Wojciech Cejrowski. Boso

06:00 Skorpion odc. 10 - serial
 06:55 Flash odc. 2 s. 2 - serial
 07:45 Hotel Zacisze odc. 1 s. 2 - serial
 08:25 Hotel Zacisze odc. 2 s. 2 - serial
 09:10 Co ludzie powiedzą? odc. 1 - serial
 09:50 Co ludzie powiedzą? odc. 2 - serial
 10:30 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 1
 11:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 2
 11:40 K-911 - komedia
 13:35 Żelazny Jan odc. 7 - film
 15:25 Hudson Hawk - komedia
 17:25 Bohater ostatniej akcji - film
 20:00 Momentum - thriller
 21:55 Gorączka - dramat
 01:15 Uwikłana odc. 8 s. 2 - serial

TVP KULTURA

10:40 Droga

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 14 - serial
 09:05 Sasha Waltz - Portret - film
 10:10 Trzeci punkt widzenia odc. 247
 10:40 Droga odc. 1 - serial
 11:55 Chce się żyć - dramat
 13:55 Aby do niedzieli - komedia
 15:50 Chuligan literacki odc. 90
 16:30 Młodzi polscy instrumentalści odc. 5
 17:05 Pomniki historii odc. 8 - serial
 17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 527
 18:05 35 lat minęło. Program Jonasza Kofty
 19:05 Psalm codzienny, czyli radość o poranku Jonasza Kofty
 20:20 Zwerbowana miłość - film
 22:00 Scena alternatywna w Opolu - Pink Freud
 22:40 Trzeci punkt widzenia odc. 247
 23:10 Pierwszy dzień - film
 23:40 Albo Inaczej 2 - Enea Spring Break Festival 2018
 00:40 Korespondent - dramat

TVP HISTORIA

09:55 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 638
 06:55 Dzikie Chiny odc. 2 - serial
 08:00 Ormiańskie serce dla Polski - film
 08:55 Powrót na Cmentarz Orłąt
 09:05 Doktor Ewa odc. 4 - serial
 09:55 Okrasa łamie przepisy odc. 156
 10:30 Wszystkie kolory świata odc. 15 - serial
 11:35 Największe oblężenia średniowiecza odc. 3 - serial
 12:35 Wielkie widowiska natury odc. 2 - serial
 13:35 Szerokie tory odc. 105
 14:15 Ja tu rządzę - komedia
 16:05 Wielka gra odc. 115
 16:45 Dubler - film
 17:25 Ex libris
 17:50 Egipt odc. 1 - serial
 18:55 Niezwykła broń odc. 3 - serial
 20:00 Anatomia zła - thriller
 22:10 Blok odc. 2 - serial
 23:10 Riffi po sześćdziesiątce - komedia
 00:45 Kulisy II wojny światowej odc. 2 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
 08:05 Polski punkt widzenia
 08:25 Święty na każdy dzień
 08:30 Z Parlamentu Europejskiego
 09:00 100 cudownych miejsc na świecie - serial
 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
 09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
 09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
 10:40 Światła nadziei - film
 11:45 Ivato - film
 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
 12:20 Wieś - to też Polska
 13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
 14:00 Charlie - historia zabawki - film
 15:35 Święty na każdy dzień
 15:40 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
 15:45 Marana - film
 15:55 Kartka z kalendarza
 16:00 Informacje dnia
 16:10 Koncert życzeń
 17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
 17:30 Okiem kamery
 18:00 Anioł Pański
 18:05 Informacje dnia
 18:15 Rozmowy niedokończone
 19:25 Retrospekcja
 19:30 Moja katolicka rodzina - serial
 20:00 Informacje dnia
 20:20 Różaniec
 20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
 21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
 21:20 Informacje dnia
 21:40 Cuda Jezusa - serial
 22:30 100 cudownych miejsc na świecie - serial
 22:40 Tydzień z Ziemi Świętej
 23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
 23:30 Tata - katolik nie jest mięczakiem

HITY DNIA

„Zemsta futrzaków”
(2010r.) TVN 7 18:05

Pracownik firmy deweloperskiej ma poprowadzić budowę osiedla w okolicach oregońskiej puszczy. Czworonożni i skrzydlaci mieszkańcy dziewiczych terenów wypowiadają mu wojnę.

„Piorun”
(2008r.) TVN 16:00

Piorun, psia gwiazda popularnego serialu, zaczyna wierzyć w magiczną moc. Kiedy przez przypadek trafia do Nowego Jorku, przekonuje się, że prawdziwe życie wygląda inaczej niż w filmie.

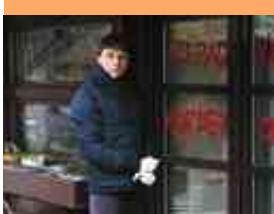
TVP 1

11:05 Doktor Quinn

06:00 Elif odc. 289 - serial
06:55 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem odc. 152 - serial
07:50 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny w Górach Skalistych - film
09:05 Ranczo odc. 10 s. 1 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 75 s. 6 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 16 s. 6 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Szpiedzy wśród zwierząt odc. 2 - serial
13:50 Elif odc. 290 - serial
14:40 Opole na bis
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Komisarz Alex odc. 23 - serial
16:00 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem odc. 153 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Korona królów odc. 41 - serial
18:25 Korona królów odc. 42 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:20 Sport
20:25 Tour de Pologne - kronika
20:30 Leśniczówka odc. 9 - serial
21:05 Rolnik szuka żony odc. 4 s. 4
22:05 Tajemnica jeziora odc. 6 s. 1 - serial
23:05 Bez tożsamości odc. 7 - serial
23:50 Oblawa - film
00:55 Powstanie warszawskie - film

TVP 2

19:35 Barwy szczęścia

06:00 Na dobre i na złe odc. 682 - serial
06:55 Coś dla Ciebie odc. 147
07:20 Makłowicz w podróży odc. 204
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 122
11:25 Rodzinka.pl odc. 196 s. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1869 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Cena miłości odc. 4
13:55 Zmiennicy odc. 6 - serial
14:55 Bake off - Ale ciacho! odc. 29 s. 3
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:15 Czarna perła odc. 48 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 126 s. 5 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 11 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1869 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1870 - serial
20:45 Fuks - komedia
22:20 Oficerowie odc. 2 - serial
23:15 Oficerowie odc. 3 - serial
00:15 Anioł śmierci - dramat

tvn

16:00 Szkoła

05:45 Mango - Telezakupy
07:00 MasterChef Junior odc. 6 s. 3
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 8
09:30 Szkoła odc. 332 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 590 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 60
12:30 19+ odc. 238 - serial
13:00 19+ odc. 239 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1089 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 1091 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 4
16:00 Szkoła odc. 333 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 1
18:00 Ukryta prawda odc. 591 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5387
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2721 - serial
20:55 Milionerzy odc. 95
21:30 Projekt Lady odc. 11 s. 3
22:30 Sekrety lekarzy odc. 11 s. 4
23:30 Kroll - film
01:40 Co za tydzień odc. 860

POLSAT

12:45 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 558 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 573 - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy odc. 574 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 88 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 701 - serial
11:45 Gliniarze odc. 212 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 609 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 35 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 664 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3683
16:40 Gliniarze odc. 154 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 36 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 229 - serial
20:05 Niepowstrzymany - film
22:15 Lekcja przetrwania - thriller
00:55 X-Men: Przeszłość, która nadejdzie - film

HITY DNIA

„Niepowstrzymany”
(2010r.) Polsat 20:05

Ne stacji rozrządowej w Fuller Yard podczas przedstawiania pociągu towarowego zostają popełnione błędy, w wyniku których 39 wagonów z 23 tys. litrów paliwa bez maszynisty rusza przed siebie.

„Opętany”
(2009r.) TVN 7 20:00

Po wypadku samochodowym mąż Jessiki i jego brat zapadają w śpiączkę. Po jakimś czasie szwagier kobiety budzi się z przekonaniem, że ona jest jego żoną.

7 tvn

14:55 Szpital

05:15 Ukryta prawda odc. 293 - serial
06:20 Szpital odc. 367 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 86 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 22 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 5 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 642 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 87 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 541 - serial
14:55 Szpital odc. 368 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 23 s. 4 - serial
16:55 Dr House odc. 20 s. 3 - serial
18:00 Dr House odc. 21 s. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 643 - serial
20:00 Opętany - film
21:45 Uprowadzona odc. 10 - serial
22:45 Joshua - thriller
00:55 Moc magii odc. 204

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 162 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 15 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 16 - serial
08:00 Drużyna A odc. 10 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 4 - serial
10:00 Na patrolu odc. 13 - serial
10:30 Na patrolu odc. 14 - serial
11:00 Drużyna A odc. 11 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 5 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 102 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 130
15:00 Esmeralda odc. 62
16:00 Esmeralda odc. 63
17:00 Esmeralda odc. 64
18:00 Policjantki i policjanci odc. 404 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 405 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 189 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 5 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 6 - serial
22:00 Galileo odc. 674
23:00 Galileo odc. 675
00:00 Rekin zabójca - thriller

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

04:50 Kontrakt na miłość odc. 10
07:05 Dziesięć przykazań odc. 110 - serial
08:05 Lombard. Życie pod zastaw odc. 6 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 19 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 20 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 21 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 21 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 7 - serial
13:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 7 - serial
14:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 26 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 21 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 21 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 6 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 7 - serial
20:00 Trefny wóz - thriller
21:35 Pocalunek smoka - film
23:35 Magnum odc. 10 s. 7 - serial
00:35 Magnum odc. 11 s. 7 - serial

TVP KULTURA

11:00 Tajemnicy Enigmy

08:00 Białoruski klimat odc. 8
08:35 Chciałbym się ogolić - film
09:10 Cudowne miejsce - film
11:00 Tajemnica Enigmy odc. 5 - serial
11:55 Tajemnica Enigmy odc. 6 - serial
12:40 Studio Kultura - rozmowy odc. 1260
12:55 W domu - film
13:50 Stan posiadania - film
15:50 Z syreną w herbie - Warszawskie mosty - film
16:20 Słownik wyrazów obcych odc. 18
16:50 Sztuczki - komediodramat
18:35 Rozalka Olaboga odc. 4 - serial
19:05 Rozalka Olaboga odc. 5 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat
22:20 Rujnowanie pamięci - film
23:25 Którędy po sztukę odc. 30
23:30 Videofan odc. 91
23:50 Dziennik filozofa odc. 125
00:10 Witamy w latach 80. odc. 3 - serial

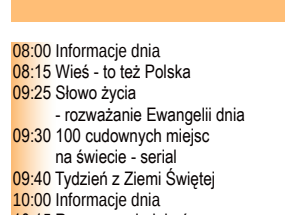
TVP HISTORIA

13:40 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 639
07:00 Śmierć człowieka utalentowanego - film
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 57
08:30 Zakočaj się w Polsce odc. 5 s. 1
09:05 Blisko, coraz bliżej odc. 18 - serial
10:30 Życie odc. 9 - serial
11:25 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 38
12:00 Prognoza pogody - film
13:40 Sensacje XX wieku odc. 72
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 13 - serial
15:05 Spór o historię odc. 113
15:45 Wielkie widowiska natury odc. 2 - serial
16:40 Filmoteka Małopolska odc. 37
17:15 Ex libris
17:40 Flesz historii
18:00 Czas honoru. Powstanie odc. 8 - serial
19:00 Sensacje XX wieku odc. 9
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Wyprawy krzyżowe odc. 1 - film
21:30 Blisko, coraz bliżej odc. 19 - serial
23:00 Przedwojenny chłopak - film
23:45 Śpiew Syreny - film
01:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 57

TRAM

13:40 Sensacje XX wieku

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 100 cudownych miejsc na świecie - serial
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:35 Chrystus w Biblii i „Kodzie Leonarda da Vinci” - serial
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Śladami Ojca Pio z Pietralciny - film
13:00 Mahajanga - film
13:20 Koncert życzeń
14:10 Drzewo rodzinne - film
15:35 Toliara - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Zew natury
16:55 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii sanktuarium św. Michała Archanioła i bł. Bronisława Markiewicza w Miejscu Piastowym
19:45 Jay Jay Odrzutowiec - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Dziesięć przykazań odc. 84 - serial
23:00 Marana - film
23:10 Nowy kształt wiary - katolicyzm - film

TVP 1

13:45 Elif

06:00 Elif odc. 290 - serial
06:55 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem odc. 153 - serial
07:50 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny nieujarzmionego Nilu - film
09:05 Ranczo odc. 11 s. 1 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 76 s. 6 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 17 s. 6 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Nieznany Pantanal odc. 3 - serial
13:45 Elif odc. 291 - serial
14:40 Opolo na bis
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 9 - serial
16:05 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem odc. 154 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Korona królów odc. 43 - serial
18:25 Korona królów odc. 44 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:25 Sport
20:27 Tour de Pologne - kronika
20:30 Leśniczówka odc. 10 - serial
21:05 Rolnik szuka żony odc. 5 s. 4
22:05 Midnight Sun odc. 1 s. 1 - serial
23:05 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 14 s. 1 - serial
23:55 Magazyn kryminalny 997 odc. 5
00:40 Gwardia odc. 1 - serial

TVP 2

11:25 Rodzinka.pl

06:00 Na dobre i na złe odc. 683 - serial
06:55 Program ekumeniczny
07:20 Makłowicz w podróży odc. 205
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 123
11:25 Rodzinka.pl odc. 197 s. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1870 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Cena miłości odc. 5
13:55 Zmienicy odc. 7 - serial
14:55 Bake off - Ale ciacho! odc. 8 s. 3
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:10 Czarna perła odc. 49 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 127 s. 5 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 12 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1870 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1871 - serial
20:45 Czerwony świt - film
22:25 Fuks - komedia
00:05 Tutanchamon odc. 1 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:35 Mango - Telezakupy
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 1089 - serial
07:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1091 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 8
09:30 Szkoła odc. 333 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 591 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 1
12:30 19+ odc. 240 - serial
13:00 19+ odc. 241 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1092 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 1093 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 4
16:00 Szkoła odc. 334 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 2
18:00 Ukryta prawda odc. 592 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5388
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2722 - serial
20:55 Milionerzy odc. 96
21:30 Złe towarzystwo - komedia
23:55 Kuba Wojewódzki odc. 6 s. 11
00:55 Niewierni odc. 1 - serial

POLSAT

09:15 Malanowski i Partnerzy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 559 - serial
08:45 Malanowski i Partnerzy odc. 575 - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy odc. 576 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 89 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 702 - serial
11:45 Gliniarze odc. 213 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 610 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 36 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 665 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3684
16:40 Gliniarze odc. 155 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 37 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 99 - serial
20:05 X-Men: Przeszłość, która nadejdzie - film
23:00 Lęk pierwotny - thriller
01:55 Agentka - komedia

7 tvn

06:20 Szpital

05:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1146 - serial
06:20 Szpital odc. 368 - serial
07:15 Sąd rodzinny odc. 87 - serial
08:15 Zaklinaczka duchów odc. 23 s. 4 - serial
09:15 Magda M. odc. 6 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 643 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 88 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 542 - serial
14:55 Szpital odc. 369 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 1 s. 5 - serial
16:50 Dr House odc. 22 s. 3 - serial
17:55 Brzydula odc. 1 - serial
18:25 Brzydula odc. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 644 - serial
20:00 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie - film
21:50 Egzekutor - film
23:55 Masters of Sex odc. 9 s. 2 - serial
01:15 Moc magii odc. 205

4

06:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 163 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 16 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 17 - serial
08:00 Drużyna A odc. 11 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 5 - serial
10:00 Na patrolu odc. 15 - serial
10:30 Na patrolu odc. 16 - serial
11:00 Drużyna A odc. 12 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 6 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 103 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 131
15:00 Esmeralda odc. 65
16:00 Esmeralda odc. 66
17:00 Esmeralda odc. 67
18:00 Policjantki i policjanci odc. 405 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 406 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 190 - serial
21:05 Suddenly - thriller
22:55 Stacja szczytująca - thriller
00:55 STOP Drogówka odc. 176

HITY DNIA

„Złe towarzystwo”
(2002r.) TVN 21:30

Podczas akcji CIA ginie jeden z agentów. By misja nie zakończyła się fiaskiem, jego brat bliźniak musi szybko przejść szkolenie i zająć miejsce zmarłego.

„Suddenly”
(2013r.) TV 4 21:05

Niestroniący od alkoholu weteran wojenny musi udaremnić zamach na prezydenta, który ma złożyć wizytę w pewnym miasteczku.

puls

08:05 Lombard. Życie pod zastaw

04:45 Kontrakt na miłość odc. 11
07:05 Dziesięć przykazań odc. 111 - serial
08:05 Lombard. Życie pod zastaw odc. 7 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 20 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 21 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 21 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 21 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 7 - serial
13:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 24 s. 7 - serial
14:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 27 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 21 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 21 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 7 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 8 - serial
20:00 Hudson Hawk - komedia
22:00 Conan Niszczyciel - film
00:00 Magnum odc. 12 s. 7 - serial

TVP KULTURA

11:00 Tajemnice Enigmy

08:00 Wydarzenie aktualne
08:30 Informacje kulturalne
08:50 Rzecz Polska odc. 9
09:15 Sztuczki - komediodramat
11:00 Tajemnica Enigmy odc. 7 - serial
11:50 Tajemnica Enigmy odc. 8 - serial
12:35 Studio Kultura - rozmowy odc. 1300
12:55 Czy można się przysiąść? - film
13:45 Ogłoszenie matrymonialne - komedia
14:50 Kino objazdowe - film
16:00 Spotkania z profesorem Zinem odc. 5
16:20 Słownik wyrazów obcych odc. 71
16:50 Powstanie warszawskie - film
18:35 Rozalka Olaboga odc. 6 - serial
19:10 Rozalka Olaboga odc. 7 - serial
19:40 Studio Kultura - rozmowy
20:00 Gloria - komedia
22:00 Dziennik filozofa odc. 126
22:15 Człowiek z... - komedia
00:10 Mów do mnie - film

TVP HISTORIA

02:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 640
07:00 Oblawa - film
08:05 Oblawa odc. 58
08:35 Zakochaj się w Polsce odc. 6 s. 1
09:10 Blisko, coraz bliżej odc. 19 - serial
10:45 Powrót skrzypiec - film
11:55 Wojownicy czasu odc. 7
12:25 Kobieta walcząca. Senator Helena Jaroszewicz - film
13:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:45 Miłość w czasach wyklętych - film
14:15 Sensacje XX wieku odc. 9
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 22 - serial
15:35 Wyprawy krzyżowe odc. 1 - film
16:35 Człowiek, który rozpoczął Powstanie - film
17:30 Życie po radziecku odc. 1 - serial
18:05 Czas honoru. Powstanie odc. 9 - serial
19:05 Sensacje XX wieku odc. 2
20:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:35 Ślzący z bombowców - film
21:35 Kolumbowie odc. 1 - serial
22:40 Odnaleziony walc - film
23:50 Hubal - dramat
02:10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 58

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:40 Toliara - film
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy
10:45 Zew natury
11:05 Mocni w wierze
11:35 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:45 Grunt to droga
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Pokochać Boga - film
13:55 Kartka z kalendarza
14:00 Dziesięć przykazań odc. 84 - serial
14:50 Nowy kształt wiary i katolicyzm - film
15:40 Marana - film
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki
17:00 100 cudownych miejsc na świecie - serial
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Albert Schweitzer - powołanie do Afryki - film
22:55 Polak - Ksiądz - Egipcjanin
23:30 Serce Afryki - film

HITY DNIA

„Hudson Hawk”
(1991r.) TV Puls 20:00

Eddie Hawkins, znany jako Hudson Hawk, najsłynniejszy włamywacz świata, wychodzi z więzienia i postanawia zmienić zawód. Niestety, okoliczności sprawiają, że nie jest mu dane cieszyć się spokojem.

„Czerwony świt”
(2012r.) TVP 2 20:45

Grupa ludzi ocalałych z inwazji wrogich wojsk na USA rozpoczyna działania partyzanckie, by ocalić miasto.

TVP 1

11:05 Doktor Quinn

05:30 Teleshopping
06:05 Elif odc. 291 - serial
07:00 Wspaniałe stulecie:
Sultanka Kösem odc. 154 - serial
07:50 Agropogoda
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Alarm!
08:35 24 godziny nieujarzmionego Nilu - film
09:05 Ranczo odc. 12 s. 1 - serial
10:05 Komisarz Alex odc. 77 s. 6 - serial
11:05 Doktor Quinn odc. 18 s. 6 - serial
12:00 Wiadomości
12:15 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:45 Królowie Zatoki Kalifornijskiej - film
13:50 Elif odc. 292 - serial
14:40 Opole na bis
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Alarm!
15:40 Leśniczówka odc. 10 - serial
16:05 Wspaniałe stulecie:
Sultanka Kösem odc. 155 - serial
16:50 Fundusze europejskie - jak to działa? - flesz odc. 6
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Korona królów odc. 45 - serial
18:25 Korona królów odc. 46 - serial
18:50 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Alarm!
20:25 Sport
20:28 Tour de Pologne - kronika
20:35 Warszawiaci śpiewają zakazane piosenki - koncert z okazji 74. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego
21:50 Diabelne szczęście - film
22:55 Korzenie odc. 3 - serial
23:55 S.W.A.T. - jednostka specjalna odc. 15 - serial
00:50 Królowa aniołów - dramat

TVP 2

07:20 Makłowicz w podróży

06:00 Na dobre i na złe odc. 684 - serial
06:55 Pożyteczni.pl
07:20 Makłowicz w podróży odc. 206
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:10 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 124
11:25 Rodzinka.pl odc. 198 s. 10 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1871 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Cena miłości odc. 6
13:50 Zmiennicy odc. 8 - serial
14:55 Bake off - Ale ciacho! odc. 31 s. 3
16:00 Kolo fortuny
16:35 Familiada
17:10 Film dokumentalny
18:00 Panorama odc. 3072
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 128 s. 5 - serial
19:05 Wszystko przed nami odc. 13 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1871 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1872 - serial
20:45 Dziewczyna z Jersey - komedia
22:35 Czerwony świt - film
00:20 Historia kina w Popielawach - film

tvn

09:30 Szkoła

05:35 Mango - Teleshopping
06:50 W-11 - wydział śledczy odc. 1092 - serial
07:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1093 - serial
08:20 Doradca smaku
08:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 8
09:30 Szkoła odc. 334 - serial
10:30 Ukryta prawda odc. 592 - serial
11:30 SOS. Ekipy w akcji odc. 2
12:30 19+ odc. 242 - serial
13:00 19+ odc. 243 - serial
13:30 W-11 - wydział śledczy odc. 1095 - serial
14:15 W-11 - wydział śledczy odc. 1097 - serial
15:00 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 4
16:00 Szkoła odc. 335 - serial
17:00 SOS. Ekipy w akcji odc. 3
18:00 Ukryta prawda odc. 593 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5389
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2723 - serial
20:55 Milionery odc. 97
21:30 Tango i Cash - film
23:45 Noc oczyszczenia: Anarchia - horror
01:55 Ugotowani odc. 8 s. 13

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Trudne sprawy odc. 560 - serial
08:45 Małanowski i Partnerzy odc. 577 - serial
09:15 Małanowski i Partnerzy odc. 578 - serial
09:45 Dzień, który zmienił moje życie odc. 90 - serial
10:45 Dlaczego ja? odc. 703 - serial
11:45 Gliniarze odc. 214 - serial
12:45 Trudne sprawy odc. 611 - serial
13:45 Sekrety rodziny odc. 37 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 666 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3685
16:35 Gliniarze odc. 156 - serial
17:40 Sekrety rodziny odc. 38 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 204 - serial
20:05 Świat według Kiepskich odc. 524 - serial
20:40 Agentka - komedia
23:10 Klub Dzikich Kotek - komedia
01:15 Podróż przedślubna - komedia

7 tvn

07:05 Sąd rodzinny

05:10 Ukryta prawda odc. 294 - serial
06:10 Szpital odc. 369 - serial
07:05 Sąd rodzinny odc. 88 - serial
08:05 Brzydula odc. 1 - serial
08:40 Brzydula odc. 2 - serial
09:15 Magda M. odc. 7 s. 3 - serial
10:15 Mango - Teleshopping
11:55 Ukryta prawda odc. 644 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 89 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 543 - serial
14:55 Szpital odc. 370 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 2 s. 5 - serial
16:50 Dr House odc. 23 s. 3 - serial
17:50 Brzydula odc. 3 - serial
18:25 Brzydula odc. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 645 - serial
20:00 Ramie za milion dolarów - dramat
22:35 Olimp odc. 11 - serial
23:35 Państwo młodzi: Chuck i Larry - komedia
02:00 Moc magii odc. 206

4

18:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 164 - serial
07:05 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 17 - serial
07:35 Kacper: Szkoła Postrachu odc. 18 - serial
08:00 Drużyna A odc. 12 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 6 - serial
10:00 Na patrolu odc. 17 - serial
10:30 Na patrolu odc. 18 - serial
11:00 Drużyna A odc. 13 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 7 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 104 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 132
15:00 Esmeralda odc. 68
16:00 Esmeralda odc. 69
17:00 Esmeralda odc. 70
18:00 Policjantki i policjanci odc. 406 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 407 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 191 - serial
21:00 Gotówka - dramat
23:25 Obrórca - film
01:05 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji odc. 9 - serial

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

04:40 Kontrakt na miłość odc. 12
07:05 Dziesięć przykazań odc. 112 - serial
08:05 Lombard. Życie pod zastaw odc. 8 - serial
09:00 Gliniarz i prokurator odc. 21 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 1 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 21 - serial
12:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 21 - serial
13:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 24 s. 7 - serial
13:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 1 s. 8 - serial
14:55 Lombard. Życie pod zastaw odc. 28 - serial
15:55 Kobra - oddział specjalny odc. 15 s. 21 - serial
17:00 Kobra - oddział specjalny odc. 16 s. 21 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 8 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 9 - serial
20:00 Król Skorpion 4: Utracony tron - film
22:10 Spartakus: Wojna potępionych odc. 7 - serial
23:10 Spartakus: Wojna potępionych odc. 8 - serial
00:15 Wikingowie odc. 3 s. 4 - serial

TVP KULTURA

11:00 Popielec

8:00 Szlakiem Kolberga odc. 6
8:30 Studio Kultura - rozmowy
8:50 Sauna - komedia
10:30 Doradcy króla Hydropsa - film
11:00 Popielec odc. 1 - serial
12:10 Popielec odc. 2 - serial
13:10 Studio Kultura - rozmowy
13:25 Baczyński - film
14:45 Konstelacje - kilm
15:25 Homo Vasoviensis
16:35 Hannah Arendt - film
18:40 Ucieczka - wycieczka odc. 1 - serial
19:10 Ucieczka - wycieczka odc. 2 - serial
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Miasto 44 - film
22:10 Dziennik filozofa odc. 127
22:25 Jasminum - film
00:30 Historia Złotana - film

TVP HISTORIA

13:30 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 641
07:00 Człowiek, który rozpoczął Powstanie - film
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 59
08:30 Zakończaj się w Polsce odc. 2 s. 1
09:05 Kolumbowie odc. 1 - serial
10:15 Największe oblężenia średniowiecza odc. 4 - serial
11:10 Spór o historię odc. 11
11:50 Dawne światy odc. 8 - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 2
14:20 Encyklopedia II wojny światowej odc. 63 - serial
14:55 Odnaleziony walc - film
16:00 Rachunek sumienia odc. 1 - film
17:01 Powstanie Warszawskie dzień po dniu odc. 1
17:10 Pałac Michła, Żytia, Wola
18:45 Sensacje XX wieku odc. 150
19:15 Sensacje XX wieku odc. 161
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Warszawa. Zmartwychwstałe miasto odc. 1 - film
21:30 Kolumbowie odc. 2 - serial
22:35 Testament Żurowskiego - film
23:40 Pomiędzy wilki - film
01:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 59

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuaria polskie
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Kartka z kalendarza
10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 7 - serial
11:15 Owoce posługi misyjnej - film
11:25 100 cudownych miejsc na świecie - serial
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Otto Schimek - wierny sumieniu - film
13:30 Exodus Ochoty odc. 1 - serial
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Zakazane piosenki
14:50 Albert Schweitzer - powołanie do Afryki - film
15:40 100 cudownych miejsc na świecie - serial
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Z pamiętnika podróżnika odc. 7
16:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
17:00 Po stronie prawdy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przygody Mobilków - serial
19:45 Modlitwa z telelonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 100 cudownych miejsc na świecie - serial
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Czerniaków '44
22:35 Tu historia żyje - Muzeum Powstania Warszawskiego
22:55 Kartka z kalendarza
23:00 Misjonarz - film
23:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie

Dobrze zjeść

Pierwsze kroki w kuchni, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

FRANCUSKA ZUPA CEBULOWA

Składniki:

- 150 g cebuli
- 20 g czosnku
- 50 g masła
- 1 l bulionu warzywnego
- 150 g żółtego sera
- 100 ml białego wytrawnego wina
- szczypiorek
- grzanki
- sól i pieprz do smaku

Sposób wykonania:

Cebule obieramy, kroimy w piórka i szklimy na maśle. Zalewamy bulionem, dodajemy przeciśnięty przez praskę czosnek, doprawiamy solą i pieprzem. Całość gotujemy, aż cebula będzie miękka. Pod koniec gotowania dodajemy wino i doprowadzamy do smaku. Z kromek bagietki przygotowujemy grzanki z serem, które układamy na porcjach zupy.

Smacznego!

Piotr Szlęk życzy smacznego!

6				9		1	4	2
3		2					7	
	4					6	9	
	5			9				6
2	1	9		4		7	8	5
7			2				3	
	2	5					1	
	7					8		9
1	3	8		5				7

1			7		9			
		6		4	2			
4			3	6		5	9	8
7		9		2	6			
	6			1			5	
			4	7		8		9
6	7	3		5	8			2
			6	9		3		
			2		4			1

POGODA

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

CZW. 26.07.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 27 17 °C opady: 8 3 mm ciśnienie: 1011 1011 hPa wiatr: 11 10 km/h
PT. 27.07.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 29 18 °C opady: 1 6 mm ciśnienie: 1012 1012 hPa wiatr: 10 9 km/h
SB. 28.07.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 31 22 °C opady: 8 13 mm ciśnienie: 1013 1012 hPa wiatr: 8 12 km/h
ND. 29.07.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 32 23 °C opady: 20 18 mm ciśnienie: 1011 1010 hPa wiatr: 14 17 km/h
PN. 30.07.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 32 24 °C opady: 16 16 mm ciśnienie: 1010 1014 hPa wiatr: 20 20 km/h
WT. 31.07.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 27 21 °C opady: 16 10 mm ciśnienie: 1017 1018 hPa wiatr: 20 16 km/h
ŚR. 01.08.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 27 17 °C opady: 0,1 0 mm ciśnienie: 1020 1021 hPa wiatr: 11 10 km/h

Drewno z pniaków i korzeni	6	nerv	Wyznawca, zwolennik freudyizmu	Litera grecka	13	Na dnie jaskini	8	Dzielnica Paryża, słynna z teatrów
				z Bangkokiem			5	
Abu Bakr		Włoski na łukach			3	Ze źrenicą		
Miazga z ziemniaków						Wprowadzenie		
Sztuka Witkacego	11	Piłka za boiskiem			4	Uprowadzenie kobiety		
		forma płatności	7					
	2	9	Wymarły ptak z Mauritiusa				Silny, nawalny deszcz	Jedwabna kurtka dżokejska
Góry w Ameryce Południowej				Słabe wino z soku jabłkowego		Puste miejsce		
Poroże marała	silny rumieniec		Student, żak					
			Przepływa przez Kair	10				
Mieszka obok						Skinienie, znak, ruch		
						Wrzątek, ukrop		
Jednostka monetarna Peru			Ponowna realizacja filmu				12	

123

456

789

10111213

Cholesterol do poprawki

ZDROWIE ➤ Gdy pacjent ma zbyt wysoki poziom cholesterolu, zwłaszcza cholesterolu całkowitego i tzw. złego cholesterolu LDL, musi liczyć się ze zmianą trybu życia. Jeśli jednak nie będzie na tyle zdyscyplinowany, by przestrzegać diety i regularnie dbać o aktywność fizyczną, bądź wdrożone zmiany nie przyniosą oczekiwanych efektów, czeka go przyjmowanie leków

W obniżeniu poziomu cholesterolu pomagają ruch

Najczęściej stosowanymi lekami w terapii hipercholesterolemii są te zaliczane do statyn – należą do tzw. leków I rzutu. Jest ich siedem rodzajów, w Polsce dostępnych sześć. Lekarze bardzo często wypisują je na receptach, są one jedynymi z najbardziej popularnych preparatów kupowanych w aptece. Statyny nie tylko obniżają poziom cholesterolu, ale też w pewnym stopniu zapobiegają udarom mózgu czy zawałom. O czym warto pamiętać? Jeśli już zaczniemy brać tabletki na cholesterol, zostaną z nami do końca życia.

Oprócz wspomnianych wyżej preparatów, w aptece znajdziemy też suplementy z monakoliną K. Ten związek chemiczny z grupy statyn ma naturalne pochodzenie. Powstaje w wyniku fermentacji przy udziale czerwonych drożdży z ryżu. Może być stosowany w celu obniżenia poziomu cholesterolu, jeśli idzie za tym równoczesna zmiana stylu życia na zdrowszy i bardziej aktywny. Taki suplement

może okazać się pomocną alternatywą w leczeniu podwyższonego poziomu cholesterolu u osób, których organizm źle reaguje na syntetyczne statyny oraz u których nie ma współistniejących czynników ryzyka chorób układu krążenia. Suplementy z monakoliną K nie mogą być stosowane w połączeniu ze statynami zapisywanymi na receptę ze względu na zwiększone ryzyko działań niepożądanych.

Jak obniżyć cholesterol – naturalne metody

Po pierwsze, regularna aktywność fizyczna. To nie przypadek, że w nowszych piramidach żywienia ruch zajmuje pierwsze, najważniejsze „piętro”. Obfitość dostępnych produktów pokarmowych powoduje nadmierne ich spożycie. A przejedzenie rozleniwia. Z ciężkim żołądkiem łatwiej ułożyć się na kanapie, niż wyjść na spacer.

W Polsce nadwaga i otyłość dotyka ponad 60 proc. mężczyzn i prawie 50 proc. kobiet. Pamiętajmy, że ruch jako jedyny czynnik może doprowadzić do podwyższenia poziomu dobrego cholesterolu HDL i obniżenia poziomu złego cholesterolu LDL. Oczywiście nie chodzi tu o trening przygotowujący do maratonu. Zaczynamy od takiej aktywności, jaka będzie nam sprawiać przyjemność i na jaką stać nasze ciało. Może to być zwykły spacer, nordic walking, joga dla

początkujących, wolny bieg tzw. slow jogging. Dyscyplin jest sporo. Organizm bardzo lubi aktywność na świeżym powietrzu, bo nie dość, że spali kalorie, to jeszcze się dotleni. Jeżeli jednak preferujesz ćwiczenia w domu, sprawdzą się treningi dostępne na You Tube czy płytach DVD. Żeby te wysiłki przyniosły oczekiwane efekty, ważna jest regularność. Najlepiej ćwiczyć codziennie, ewentualnie co drugi dzień po ok. 50 minut. To korzystne dla serca, mięśni, stawów, ale też dla psychiki (udowodnione działanie przeciwdepresyjne).

Jak obniżyć cholesterol diety?

Na pewno pomoże zrzucenie zbędnych kilogramów. Dla obniżenia cholesterolu istotne jest też wzbogacenie diety o niektóre produkty. W diecie, rozumianej jako sposób żywienia, która ma obniżyć poziom cholesterolu, powinny znaleźć się ryby i kwasy omega 3. Kwasy omega 3 zmniejszają ryzyko rozwoju miażdżycowej blaszki, obniżają trójglicerydy. Nie wszystkie polecane ryby są drogie. Oczywiście, można kupić łososia. Ale do broczynne działanie będą miały też zwykłe makrele, tanie sardynki czy popularne pstrągi. Jeśli nie lubisz ryb i żadne korzyści dla zdrowia nie są w stanie przekonać cię do sięgnięcia po nie, kup olej lniany, siemię, bądź udaj się do apteki, gdzie farmaceuta poleci dobrej jakości suplement zawierający kwasy omega 3.

Idealny produkt na śniadanie

to... płatki owsiane (górskie, nie błyskawiczne). Powinny być długo gotowane, nawet ok. 40 minut. Najlepiej zalać je wodą, lekko posolić i ugotować do postaci papki. Uwolniony w ten sposób rozpuszczalny błonnik sprzyja obniżeniu całkowitego poziomu cholesterolu oraz złego cholesterolu LDL. Do owsianki dodajemy owoce – najlepiej jabłka, sezam, pestki słonecznika, pestki dyni, siekane orzechy lub migdały (2 łyżki stołowe), szczyptę kurkumy (działa przeciwzapalnie), cynamon (obniża poziom cukru). Kompozycja dodatków jest dowolna. Nie rezygnujemy jednak z orzechów i owoców.

Każdego dnia powinniśmy też zjadać kilka łyżek oliwy extra virgin. Generalnie nie stosujemy jej do smażenia, chyba że chodzi o podduszenie warzyw. Używamy na zimno np. do sosów. Oliwa bardzo „lubi się” z czosnkiem, szczyptą piorkiem i cebulką. Polecamy, na sposób włoski, moczenie w niej pieczywa, zamiast smarowania go masłem.

Dużo błonnika mają warzywa strączkowe: groch, fasola, ciecierzka, soczewica. Dostarczają też organizmowi białko. Można z nich przyrządzić smaczne zupy bezmięsne (smak boczku w grochówce zapewni wędzona papryka), placki, czy kotlety. Na blogach kulinarnych znajdziecie mnóstwo inspiracji na smaczne potrawy ze strączków.

Jak pisaliśmy w poprzednim artykule, dieta na cholesterol zawiera jajka. Warunki są dwa: mają

pochodzić od „szczęśliwych” kur, czyli być z wolnego wybiegu albo ekologiczne (nr na skorupce o lub 1) oraz przygotowane na miękko – w płynnym żółtku obecna jest lizyna, korzystnie wpływająca na obniżenie cholesterolu.

Dieta na cholesterol – czego unikać

Przed wszystkim porzucamy gotowe produkty, np. ciasta, ciasteczka, krakersy, frytki z mrożonek. Na zawsze żegnamy się z margarynami (wyjątek mogą stanowić te „z górnej półki”, zawierające steroole roślinne). Obecnie w nich izomery trans, powstające w procesie utwardzania olejów roślinnych bądź długotrwałego smażenia, bardzo szkodzą zdrowiu.

Ograniczamy do minimum bądź całkowicie eliminujemy nasyczone kwasy tłuszczowe. Znajdziemy je w tłustym mięsie, podrobach, żółtych serach, pełnotłustym mleku, maśle, tłustym twarogu.

(bła)

konsultacja: mgr farm.
Agata Trzebiatowska
fot. pixabay/ilustracyjne

Diety należy wzbogacić w ryby

Uroda

Kiedy z głowy się sypie

Zanim kolejny raz sięgniesz po szampon przeciwłupieżowy, żeby pozbyć się uciążliwych płatków spadających z głowy, zastanów się, czy to na pewno łupież. A może masz suchą, wrażliwą skórę głowy?

Swędzenie skóry głowy

Sucha skóra głowy powoduje swędzenie i „produkuje” coś na kształt łupieżu. To małe, białe fragmenty skóry, które również mogą się osypywać i nieestetycznie objawiać swoją obecność na ciemnych ubraniach. Co powoduje, że skóra staje się aż tak sucha? Zbyt częste mycie włosów pozbawia je naturalnej, lipidowej warstwy ochronnej. Sytuację pogarsza stosowanie szamponów z SLES/SLS. Te silnie działające detergenty obecne są

w większości szamponów i odpowiadają za ich obfite pienienie się. Wysuszają skórę głowy, nierzadko również ją podrażniają. Kolejne czynniki wpływające na pogorszenie stanu skóry to zmiany pogody, poziomu wilgotności czy opalanie.

Jak przywrócić zdrowie suchej skórze głowy?

Po pierwsze, staraj się myć włosy jak najrzadziej. Używaj szamponów bez SLES/SLS. Adnotację o braku tych detergentów najczęściej znajdziesz na butelce. Środki

myjące wolne od tych „spieniaczy” bez problemu kupisz w dobrej drogerii czy aptece. Po ich zastosowaniu włosy nie będą tak miękkie jak po preparatach z SLES/SLS i silikonami (to często idzie w parze). Warto wtedy skorzystać z doświadczenia Hindusek, słynących z pięknych włosów, i do cotygodniowego rytuału pielęgnacyjnego wprowadzić olejowanie. Na czym polega? W zwilżone włosy i skórę głowy wsmarowujemy olejek arganowy (zwróć uwagę na skład – nie ma być w nim nic innego niż Argania Spinosa Kernel Oil). Zostawiamy na noc. Rano zmywamy szamponem bez SLES/SLS, można nałożyć odżywkę.

Raz w tygodniu stosujemy płukankę z octu jabłkowego (1 część octu, 2 części wody). Sucha skóra ma zazwyczaj odczyn zasadowy, o wysokim pH. Ocet jabłkowy pozwala przywrócić odpowiedni po-

ziom pH, który dla skóry normalnej wynosi 5,5.

Warto pamiętać o złuszczeniu skóry głowy. Zazwyczaj stosujemy peelingi na twarz, szyję, dekolt, z pominięciem o skórę głowy. Peeling do włosów? Zabieg jest prosty, a sucha skóra głowy będzie nam za niego wdzięczna. Wystarczy kupić pełnotłusty jogurt grecki, nałożyć go na skórę głowy i włosy za pomocą pędzla do aplikowania farby. Taki kompres trzymamy pod foliowym czepek około 20 minut. W tym czasie kwas mlekowy z tego naturalnego peelingu enzymatycznego do włosów delikatnie usunie martwe komórki skóry.

Łupież

Łupież wygląda podobnie jak łuszcząca się sucha skóra głowy, ale jego płatki są większe i jest ich więcej. Mogą też mieć żółtawe czy woskowe zabarwienie. Odczyn zapalny chorej skóry (łojotokowe za-

palenie skóry) najczęściej pojawia się na obszarach, na których gruczoły łojowe występują najliczniej.

Wiele osób może być podatnych na łupież i łojotokowe zapalenie skóry. Jakie są przyczyny łupieżu? Generalnie ma to związek z przerostem bakterii i grzybów „nadprodukowanych” przez komórki skóry oraz nadaktywnością gruczołów łojowych.

Naturalne sposoby na łupież

Postaw na naturalne produkty o działaniu przeciwgrzybicznym, np. olejek z drzewa herbacianego. Także płukanka z octu jabłkowego, o której pisaliśmy powyżej, pozwoli zmniejszyć uciążliwe objawy. Jeżeli te sposoby na łupież zawiodą i nie pomoże też szampon doradzony w aptece przez farmaceutę bądź dermatologę.

(bła)

Kilka pytań o... rozdzielność majątkową

ADWOKAT RADZI ▶ W tym odcinku naszego cyklu podejmujemy temat przymusowej rozdzielności majątkowej małżonków

Adwokat Anna Krawczyk-Koźmińska, prowadząca Kancelarię Adwokacką w Wąbrzeźnie (ulica Wolności 4, tel. 663 018 891), w formie przystępnych pytań i odpowiedzi przybliża Czytelnikom zawilosci prawa.

– Kiedy powstaje wspólność majątkowa i co ona dokładnie oznacza?

– Wspólność majątkowa (ustawowa) powstaje z chwilą zawarcia małżeństwa. Oznacza to, że mał-

żonkowie korzystają z pieniędzy, które wspólnie zarabiają lub które zarabia jedno z nich i równocześnie godzą się odpowiadać za długi współmałżonka, które zaciągnie po ślubie.

– Co, kiedy okaże się, że nasz mąż czy żona po ślubie narobią długów, o których nie wiedzieliśmy?

– Jeżeli okaże się, że nasza druga połówka podczas trwania małżeństwa zaciągała kredyty,

o których nie wiedzieliśmy i na które się nie godziliśmy, to i tak pod względem prawnym za nie odpowiadamy naszym udziałem w majątku wspólnym. Możemy jednak wyłączyć naszą odpowiedzialność składając do sądu właściwy pozew o ustanowienie przymusowej rozdzielności majątkowej i udowadniając, że nie wiedzieliśmy o kredytach zaciąganych przez współmałżonka i nigdy z tych pieniędzy nie skorzystaliśmy.

– Jak można ustanowić rozdzielność majątkową?

– Rozdzielność majątkową można ustanowić na dwa sposoby: sporządzić umowę w formie aktu notarialnego u notariusza, albo wystąpić z pozwem o ustanowienie rozdzielności majątkowej przez sąd rejonowy właściwy dla miejsca zamieszkania małżonków. W pierwszym z przypadków oboje małżonkowie muszą stawić się przed notariuszem i dobrowolnie podpisać tzw. intercyzę – jest to sposób zdecydowanie szybszy, ale konieczne jest współdziałanie obojga małżonków. W sytuacji,

kiedy tylko jeden z małżonków chce podpisania intercyzy, wówczas konieczne jest skierowanie sprawy do sądu.

– Jakiej opłacie podlega pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej?

– Opłata jest stała i wynosi 200 zł.

– Co musi zawierać pozew, aby uzyskać pozytywne rozstrzygnięcie?

– Przy żądaniu ustanowienia przymusowej rozdzielności majątkowej kluczowe jest, by w uzasadnieniu pozwu wskazać ważny powód, dla którego chcemy zmniejszyć wspólność ustawowej wbrew woli współmałżonka. Takim powodem może być na przykład zaciąganie długów przez jednego z małżonków, które mogą być egzekwowane z majątku wspólnego, niedopuszczanie drugiego współmałżonka do korzystania z majątku wspólnego, trwonienie majątku (hazard, alkohol, niegospodarność), ale również nieprzyczynianie się do powiększania majątku wspólnego.

– Z jaką datą sąd ustanawia rozdzielność majątkową?

– Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem wydania przez sąd wyroku.

– Czy jest możliwe ustanowienie przez sąd rozdzielności z datą wsteczną?

– Tak, ale tylko w wyjątkowych wypadkach. O ile ustanowienie rozdzielności między małżonkami w trybie zwykłym, tzn. z dniem wydania wyroku nie jest przesadnie skomplikowane, o tyle ustanowienie rozdzielności z datą wsteczną wymaga podniesienia i wskazania przez stronę właściwych i trafnych argumentów. Dlatego w tej sytuacji warto powierzyć taką sprawę adwokatowi, gdyż wygrana sprawa i ustanowienie rozdzielności majątkowej z datą wsteczną często pozwala na uratowanie majątku całego życia.

adw. Anna
Krawczyk-Koźmińska
fot. pixabay/ilustracyjne

f ak.adwokat.torun

Kształcenie

Pożycz i ucz się

Są już pierwsi absolwenci szkoleń finansowanych ze środków Funduszu OPEN. To ciekawa propozycja, jeśli chcesz podnieść kwalifikacje, a brakuje ci na to pieniędzy.

Z pożyczki można finansować do 100 proc. kosztów kształcenia, które jeszcze nie rozpoczęło się, a także koszty kształcenia, które już się rozpoczęło, ale tylko do kwoty nieopłaconej. Jednorazowa kwota pożyczki może wynieść nawet 100 tys. zł, a każdy z uczestników projektu może skorzystać z niego kilkakrotnie. Pożyczki są zwrotne w okresie maksymalnie 60 miesięcy od ich zaciągnięcia. Po zakończeniu kształcenia 15 proc. wartości pożyczki jest umarzane, a dodatkowo, po spełnieniu określonych warunków, poziom umorzenia może wzrosnąć nawet do 25 proc.

Przyznane pożyczkobiorcy środki finansowe są przekazywane przez Operatora Funduszu bezpośrednio do instytucji edukacyjnej na pokrycie kosztów kształcenia zgodnie z jej ofertą edukacyjną. Wszelkiego rodzaju

koszty dodatkowe po stronie pożyczkobiorcy, związane z procesem kształcenia np. wpisowe, koszty przejazdów i noclegów czy materiałów dydaktycznych, nie podlegają finansowaniu.

Aby uzyskać pożyczkę, należy wybrać formę i kierunek edukacji, potem zapoznać się z regulaminem, wypełnić i złożyć wniosek, poczekać na jego weryfikację i podpisać umowę. Wniosek można złożyć za pośrednictwem strony openfrp.pl.

Niektóre osoby, które w marcu i kwietniu wystąpiły o pożyczki, proces kształcenia mają już za sobą. Pierwsze 14 osób to generalnie informatycy, którzy skorzystali z krótkoterminowych szkoleń kwalifikacyjnych. Jedna osoba zainwestowała w rozwój swoich osobistych umiejętności. Szkolenia trwały od kilku dni do maksymalnie z miesiąca.

Analiza danych statystycznych z ostatnich miesięcy dotyczących osób aplikujących wskazuje na rosnące zainteresowanie pożyczkami nie tylko informatyków, którzy stanowią większość aplikujących o pożyczki (75%). Wśród wniosków pojawiły się również kursy pozwalające uzyskać konkretne uprawnienia jak np. prawo jazdy, licencję pilota czy uprawnienia do nurkowania. W ciągu ostatnich 4 miesięcy rozpatrzono prawie 190 wniosków. Ponad 700 osób posiada obecnie aktywne rejestry w Funduszu, a ponad 300 osób jest w trakcie przygotowywania wniosków o pożyczki.

Osobami aplikującymi o pożyczki są w większości osoby pracujące (mężczyźni 73%) z wyższym wykształceniem, z dużych miast takich jak Warszawa, Poznań, Wrocław. W ostatnim okresie pojawia się sporo wniosków z mniejszych miejscowości z całej Polski.

Tematyka kształcenia to przede wszystkim informatyka (ponad 70%), w drugiej kolejności finanse i zarządzanie (10%), w pozostałych 20% mieszczą się głównie rozwój zainteresowań osobistych lub hobby takie jak lotnictwo, motoryzacja, nurko-

wanie. Zdecydowanie największą popularnością cieszą się kursy kwalifikacyjne (76%), w drugiej kolejności studia podyplomowe (13%). – W ostatnich tygodniach pojawiły się też wnioski na rozwój kompetencji miękkich (rozwój osobisty, hobby, uzdolnienia).

Jak dotąd nie pojawiły się wnioski o kształcenie poza granicami Polski (w Unii Europejskiej) chociaż jest również taka możliwość – informuje Sylwia Wyganowska z Projektu Open.

oprac. (red)
fot. pixabay/ilustracyjne

DLA KOGO POŻYCZKA?

1. Dla osób pełnoletnich, zamieszkujących na obszarze Polski.
2. Dla osób posiadających zdolność do spłaty pożyczki w postaci odpowiednich przychodów lub zabezpieczenia.
3. Dla osób zatrudnionych, przedsiębiorców, jak i osób, które nie pracują.

NA CO POŻYCZKA?

1. Na każdą dostępną formę kształcenia jak: szkolenia, studia podyplomowe, kursy związane z nabywaniem uprawnień itp. w posiadającej uprawnienia do prowadzenia działalności placówce edukacyjnej w kraju i w Unii Europejskiej.
2. Kształcenie może dotyczyć dowolnego obszaru wiedzy i kompetencji, również nie związanych z obecną aktywnością zawodową.
3. Pożyczka nie może być wykorzystana na sfinansowanie całości lub części formy kształcenia jeśli jest ona już finansowana z innych źródeł np. ze środków funduszy strukturalnych lub FS lub/ oraz dotacji z krajowych środków publicznych (krajowych i unijnych).

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Sprawa, na której kiedyś ci zależało, powróci i będziesz z tego powodu bardzo zadowolony. Myśłami będziesz krążył w przeszłości, może zadzwonisz do swojej dawnej sympatii. By uniknąć rozczarowania pamiętaj, że czas płynie, a ludzie się zmieniają. Pod wpływem wakacyjnego klimatu zaczniesz szukać nowych doznań, znajomości. Czy dla przelotnego flirtu warto ryzykować?

Wodnik
(20.01-18.02)

Sezon urlopowy w pełni i nagle okaże się, że w pracy jesteś niezastąpiony. Udzielisz pomocy młodszemu stażem współpracownikom, którzy nie radzą sobie z zadaniami, rozwiążesz konflikt w zespole. Jednym słowem, chcąc nie chcąc, sprawdzisz się, co jesienią może zaowocować awansem. W sprawach sercowych też będzie się działo. Poznasz kogoś na zajęciach sportowych.

Ryby
(19.02-20.03)

Wakacje będą teraz głównym punktem twoich zainteresowań. Nieważne, czy gdzieś wyjeżdżasz, czy zostajesz w domu, będziesz starał się ze wszystkich sił umilić sobie i otoczeniu ten czas. Beztroska, relaks, zabawa – na tym ci zależy. Kiedy już oderwiesz się myślami od stresów, wymagań szefa, pamiętaj, że masz pewne zawodowe sprawy do załatwienia.

Baran
(21.03-20.04)

Podczas urlopu nabrałeś sił i tryskasz optymizmem. Twój dobry nastrój udzieli się otoczeniu, znajomi będą chętnie cię zapraszać, a inni ludzie Ignąć do ciebie. Sukces towarzyski murowany. W pracy przed tobą ważna rozmowa. Skup się na szczegółach, a zyskasz przewagę nad konkurencją. Ktoś z rodziny poprosi cię o pomoc w remoncie lub poprosi o transport do lekarza.

Byk
(21.04-21.05)

To do ciebie niepodobne, ale staniesz się zamknięty w sobie i markotny. Uważaj, by nie przegapić nadarzających się szans. Możesz być szczególnie krytyczny, czujny, a mimo to los ci sprzyja. Przełożeni docenią twoją pracowitość i poświęcenie w okresie urlopowym, spodziewaj się więc premii. Najlepiej jak spożytkujesz ją na jakieś przyjemności, by przywrócić dobry nastrój.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Gorący okres w pracy. Nie będziesz narzekał na brak zadań, wręcz przeciwnie – nie wiadomo, w co ręce włożyć. Pożytek z tego taki, że więcej zarobisz. Uważaj na to, co i komu mówisz. Wrogowie nie śpią i będą chcieli wykorzystać plotki, by tobie zaszkodzić. Wszelkie sekrety najlepiej po prostu zachować dla siebie. Unikniesz tym samym nieprzyjemnych rozczarowań.

Rak
(21.06-22.07)

Pora zebrać się, spakować i wyruszyć na urlop. Nic się nie stanie, jeśli przestaniesz pilnować innych na kilka dni. Wyluzuj, nie wymagaj od siebie zbyt wiele. Co więcej, daj sobie pozwolenie na słabość i możliwość zwrócenia się do kogoś o pomoc. Partner będzie dla ciebie opoką, o ile puścisz w niepamięć kłótnie i nieporozumienia. Przypomnij sobie, dlaczego jesteście razem.

Lew
(23.07-22.08)

Postanowisz wykorzystać urlop i wyruszyć w nieznaną. Pociągać cię będą miejsca oddalone od ludzi, gdzie żyje się innym rytmem, który wyznacza natura. Pochodzić po górach, od schroniska do schroniska? Dobry pomysł, o ile taki sposób regeneracji ci odpowiada. Może podczas podróży coś zwróci twoją uwagę i przerodzi się w nowe hobby? Nie zamykaj się na nowe doświadczenia.

Panna
(23.08-22.09)

Nie będziesz w dobrej formie intelektualnej. Unikaj osób, których nie lubisz, nie podejmuj ryzykownych decyzji. Po prostu przeczekaj gorszy czas. Sprawy rodzinne będą wymagały twojego zaangażowania. Koniecznie znajdź czas dla najbliższych, którzy cię potrzebują.

Waga
(23.09-23.10)

Ważne będzie się działo, zwłaszcza w sprawach zawodowych. Będziesz mieć poczucie, że nie nadążasz za sytuacją, poczujesz niepokój. Jeśli nie masz ochoty nigdzie wyjeżdżać w weekend, zostań w domu, odpocznij. Zadbaj o to, by się wyspać, wybierz się na długi spacer. Ładuj baterie.

Skorpion
(24.10-21.11)

Będziesz cieszyć się dobrą formą i doskonałym humorem, staniesz się duszą towarzystwa. W pracy zechcesz podjąć się nowych zadań, poradzisz sobie z nimi bez problemu. Jeśli otrzymasz propozycję wzięcia udziału w szkoleniu, skorzystaj. Poznasz tam kogoś ciekawego.

Strzelec
(22.11-21.12)

Przed tobą spokojniejszy czas, ale lenistwo nie jest wskazane. Zabierz się za uporządkowanie spraw finansowych. Jeśli nie czujesz się mocny w tej dziedzinie, zasięgnij zdania innych osób. Popracuj też nad atmosferą w związku, trochę romantyzmu z pewnością nie zaszkodzi.

Kolorowanki dla dzieci

Kulturalna integracja

GMINA KSIĄŻKI ▶ Członkinie Klubu Aktywnych Kobiet w Łopatkach zaprosiły znajomych do wspólnej zabawy. Spotkanie przyjaźni odbyło się 20 lipca w szkolnym gmachu

– Integracja kobiet na terenie powiatu wąbrzeskiego ma długoletnią tradycję – tłumaczy Bożena Szpryńska, przewodnicząca Klubu Aktywnych Kobiet. – 50 lat temu w Łopatkach zawiązało się Koło Gospodyń Wiejskich. Dzisiejsza wiejska aktywność rozpoczęła się w 2000 roku. Do klubu należą 34 panie.

Celem klubu jest integracja kobiet ze stowarzyszeniami KGW gminy Ryńsk oraz kultywowanie lokalnych tradycji. W spotkaniu przyjaźni uczestniczyły mieszkanki Jarantowic, Jarantowiczek, Sitna oraz Zaskocza.

Kobiety przyznały, że podczas licznych warsztatów kulinarnych i rękodzieła zdarza im się rozwiązywać nawet rodzinne problemy, dlatego też wspólne spędzanie czasu jest tak ważnym aspektem życia wiejskiej społeczności.

Efekty artystycznych prac aktywistek podziwiali zaproszeni goście, którzy na co dzień wspierają działalność klubu: Jerzy Dutkiewicz – wójt gminy Książki wraz z małżonką Ewą Dutkiewicz, Władysław Łukasik – wójt gminy Ryńsk, Józefa Wiśniewska – prezes KGW gmi-

ny Ryńsk, Hanna Żonakowska – przewodnicząca KGW w Jarantowicach, Maria Imiałek – przewodnicząca KGW w Sitnie, Anastazja Witkowska – przewodnicząca KGW Jarantowiczki oraz sołtysi licznych sołectw – Ryszard Dudkiewicz z Jarantowic, Stefan Strawczyński z Sitna, Monika Kryniecka ze Szczuplińek i Urszula Dąbrowska z Zaskocza.

Spotkanie przyjaźni zwieńczyła uroczysta kolacja i wesoła potańcówka.

Tekst i fot.
Aleksandra Górska

Polski Karol May

POSTAĆ ▶ Antoni Ferdynand Ossendowski w okresie międzywojennym był jednym z najbardziej poczytnych pisarzy w Polsce i na świecie. Jego książki były tłumaczone na wiele języków świata. W czasie swoich podróży zbierał nie tylko informacje do książek, ale również najprawdopodobniej dla polskiego wywiadu. Dziś „polski Karol May” jest niemal nieznany

Antoni Ferdynand Ossendowski urodził się w 1876 roku w Lucynie w Inflantach Polskich. Był synem lekarza Marcina Ossendowskiego i Wiktorii z domu Bortkiewicz. Po urodzeniu się siostry Ferdynanda rodzina Ossendowskich przeniosła się do guberni pskowskiej, skąd pochodził ojciec, a później do Kamieńca Podolskiego. Tam młody Ossendowski zaczął uczęszczać do rosyjskiego gimnazjum, które ukończył, po kolejnej przeprowadzce, w Petersburgu.

W tym czasie zmarł ojciec Ferdynanda. Rodzinę utrzymywała matka, udzielając lekcji muzyki, zaś młody Ossendowski pomagał jej udzielając korepetycji.

Po ukończeniu szkoły przyszły pisarz studiował nauki matematyczno-przyrodnicze w Petersburgu. W tym czasie wziął udział w wyprawach naukowych na Kaukaz, nad Dniestr, nad Jenisej i w okolice jeziora Bajkał. Dotarł również do Chin, Japonii, na Sumatrę i do Indii.

Wrażenia z Indii były podłożem dla jego pierwszej powieści pt. „Chmury nad Gangesem”. Z powodu udziału w zamieszkach studenckich w 1899 roku musiał opuścić Rosję. Wyjechał do Paryża, gdzie studiował fizykę i chemię. Tu także miał okazję poznać Marię Skłodowską-Curie.

Po powrocie do Rosji został docentem Uniwersytetu Technicznego w Tomsku. Nie pozostał jednak długo na uczelni, by poświęcić się karierze naukowej. Jego pasją były podróże. W 1905 roku, po wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej, został wysłany do Mandżurii, gdzie prowadził badania geologiczne w poszukiwaniu surowców niezbędnych dla armii. Za organizowanie w Harbinie protestów przeciw rosyjskim represjom w Królestwie Kongresowym został aresztowany i skazany na karę śmierci. Dzięki wyjątkowemu szczęściu uniknął wykonania wyroku i uzyskał jego nadzwyczajne złagodzenie. Wkrótce potem został wybrany przewodniczącym Re-

wolucyjnego Komitetu Naczelnego, który przez pewien czas sprawował władzę w Mandżurii. W wyniku procesu, który potem wytoczono jego członkom, Ossendowski został skazany na półtora roku twierdzy. Otrzymał wolność w 1908 roku. trzy lata później wydał kolejną książkę pt. „W Ludzkiej Pyli” („W ludzkim pyłku”). Była ona poświęcona więziennym doświadczeniom Ossendowskiego. W tym czasie nawiązał współpracę z wieloma rosyjskimi i polskimi gazetami.

W 1918 roku opuścił zrewolucjonizowany Petersburg i wyjechał do Omska. W czasie wojny domowej w Rosji czynnie współpracował z dowództwem Białych. Był m.in. doradcą admirała Kołczaka. Przekazał na Zachód tzw. dokumenty Sissona, które wykazywały, że Lenin był agentem wywiadu niemieckiego, a działalność partii bolszewickiej finansowana była za niemieckie pieniądze.

Powszechnie znany ze swojej antykomunistycznej postawy po upadku Kołczaka był poszukiwany przez bolszewicką policję polityczną. Dzięki niezwykłym zdolnościom przystosowawczym (m.in. znał biegle siedem języków obcych, w tym chiński i mongolski), udało mu się przedostać z kontrolowanej przez bolszewików Rosji do Mongolii. W jej stolicy Urdze został dorad-

cą barona Ungerna, walczącego przy pomocy zorganizowanej przez siebie Azjatyckiej Dywizji Konnej z bolszewikami. Dane na temat roli, jaką Ossendowski odegrał w Mongolii są okryte tajemnicą. Była ona niewątpliwie dość istotna, sam jednak mówił na ten temat niechętnie. Istnieje teza, jakoby Ossendowski stał się depozytariuszem wiedzy o ogromnym skarbie, ukrytym przez „Krwawego Barona” Ungerna gdzieś w mongolskich stepach, a który miałby posłużyć do sfinansowania kolejnej wojny z komunistami.

Ossendowskiemu światową sławę przyniosła książka: „Zwierzęta, ludzie, bogowie”, która na przełomie 1920 i 1921 roku ukazała się w Nowym Jorku, a później w Londynie i Warszawie. Łącznie osiągnęła ona rekordową liczbę dwudziestu tłumaczeń na języki obce. Ossendowski opisał w niej wspomnienia z ucieczki z Rosji ogarniętej chaosem rewolucji. Opis obejmuje ucieczkę z Krasnojarska opawanego przez bolszewików, zimę w tajdze, przeprawę do Mongolii i pobyt w niej u boku barona Ungerna.

Pisarz do Polski powrócił w 1922 roku. W okresie międzywojennym zajmował się działalnością literacką. Łącznie ukazało się 77 książek pisarza, które wydano również w 150 przekładach

na 20 języków. Przez pewien czas należał do piątki najbardziej poczytnych pisarzy na świecie, a jego książki porównywano z dziełami Kiplinga, Londona czy Maya. W latach międzywojennych łączny nakład książek „polskiego Karola Maya” sięgnął 80 milionów egzemplarzy. Gdy chodzi o przekłady na języki obce, Ossendowski zajął wówczas drugie miejsce po Henryku Sienkiewiczu i do dziś nikomu nie udało się go w tej kategorii pobić. W czasie II wojny światowej wstąpił do konspiracyjnego Stronnictwa Narodowego. Zmarł w Żółwinie w 1945 roku, tuż przed wkroczeniem Armii Czerwonej.

Co ciekawe, ze względu na treść jego książki „Lenin”, fabularyzowanej biografii przywódcy rewolucji październikowej, niezwykle ostrej krytyki rewolucji i komunizmu, po zajęciu Polski przez Rosjan grób Ossendowskiego był pilnie poszukiwany. Po jego znalezieniu ekshumowano zwłoki, gdyż NKWD chciało się upewnić, czy osobisty wróg Lenina na pewno nie żyje. Inna interpretacja tego faktu zakłada, że NKWD-ziści szukali przy zwłokach pisarza jakiejś informacji lub wskazówki co do miejsca ukrycia skarbu barona Ungerna.

**oprac. (szyw)
fot. ilustracyjne**

XX wiek

Strajkowali w szkole

O strajku szkolnym dzieci z Wrześni z 1901 roku napisano już niejedną publikację i artykuł. Niewielu mieszkańców regionu wie, że do podobnych protestów doszło także w naszym regionie. Polskie dzieci strajkowały w 1906 roku w Golubiu, Lipnicy, Wielkich Radowiskach, Gałczewie, Wrockach i Skępsku.

W okresie zaborów narzędziem germanizacji i rusyfikacji mieszkańców regionu były szkoły, w których stopniowo likwidowano nauczanie w języku polskim. Szczególnie trudna sytuacja dla Polaków panowała w zaborze pruskim. Tu już w 1887 roku język niemiecki stał się językiem wykładowym nawet w szkołach elementarnych, jedynie nauka religii odbywała się jeszcze po polsku. Na początku XX wieku Niemcy chcieli nauczać także religii po niemiecku. Przeciwno-

temu, w 1901 roku zaproteutowały dzieci ze szkoły we Wrześni. Mimo strajku dzieci i ich rodzice zostali skazani przez władze niemieckie na kary aresztu i grzywny. Echo strajku we Wrześni dotarło do naszego regionu.

W 1906 roku władze niemieckie wydały już oficjalne zarządzenia zakazujące nauczycielom i dzieciom używania języka polskiego na zajęciach religii. W całym zaborze pruskim wybuch strajk szkolny. Dzieci odmawiały odpowiedzi w języ-

ku niemieckim, niszczyły niemieckie książki i wbrew urzędnikom modliły się po polsku. Strajkującą młodzież i wspierających ją rodziców poddawano surowym represjom. O przebiegu strajku informowała prasa polska we wszystkich zaborach. W jednym z artykułów pojawiły się informacje o strajku w szkołach leżących w ówczesnym powiecie wąbrzeskim, w Golubiu, Lipnicy, Wielkich Radowiskach, Gałczewie, Wrockach i Skępsku.

**oprac. (szyw)
fot. archiwum**

W 1906 roku dzieci strajkowały m.in. w szkole w Wielkich Radowiskach

KORESPONDENCJA Z GOLUBIA Z DN. 26 X.

„Strajk szkolny wobec niemieckiej nauki religii wybuchł w całej pełni nie tylko w Golubiu, lecz i w szkołach Skępsk, Lipnica, Radowiska, Gałczewo, Wrocki itd.

Dziatwa u nas nie czekała, aż rodzice i starsi petycje podpiszą i wyślą gdzie należy, lecz na własną rękę całą siłą - na czele uczennice I klasy: Maria Szykiewiczówna, Wanda Tylicka, Przedpeńska Jadwiga, uczeń tejże klasy Leon Kurzyński w ubiegły wtorek [23 X] wręcz nauczycielom oświadczyli, iż w nauce religii ani podręczników niemieckich używać, ani też odpowiadać nie będą.

Nauczyciele na razie skonsternowani nie uciekli się jednak do gwałtownych środków, jak bicia itp., lecz zawiadomili inspektora powiatowego w Kowalewie. Tenże dziś w piątek [26 X] zjechał i jak zwykle przedstawieniami i groźbą na dzieci wpływał, jednakowoż bez skutku. Wyznaczył im więc areszt od 2 do 3 [godzin]....

Żniwowanie po staremu

OBYCZAJE ▶ Nadchodzi czas żniw. Przed wiekami był to najbardziej pracowity, ale jednocześnie najszczęśliwszy okres w roku na wsi. Przypominamy kilka obyczajów z nimi związanych

W dawnych czasach nikt nie myślał o istnieniu maszyn zwanych kombajnami, które nie dość, że koszą zboże, to jeszcze oddzielają ziarno od plew. Dawniej chłop miał dużo więcej pracy. Do żęcia zboża służył sierp klepny. Nazwa bierze się od tego, że ostrzenie sierpa odbywało się przy pomocy klepania młotkiem na tzw. babcie, czyli metalowym kowadełku. Chłop klepał młotkiem w ostrze sierpa, czyniąc je cieńszym, a przez to ostrząc je.

Do żniwowania wychodziło się o wschodzie słońca, po otrzymaniu od gospodyni kawałka chleba na tzw. podśniadank. O żniwnej diecie powiemy więcej za chwilę. Kobiety wychodziły do żniwowania w skromnych strojach. Konieczne było założenie na głowę chustki. Panny wiązały ją pod brodą, a mężatki z tyłu. Mężczyźni nosili na sobie tylko białą koszulę. W pole ruszono bosymi. Bywało to niezbyt przyjemne, ponieważ stopy można było łatwo skaleczyć np. o oset. Panny na tę okazję śpiewały: „Nieszczęśliwy oset, co do nóżki poszedł, co wędnę na pole, to mnie oset kole”. Żyto i pszenicę żęto na stojąco. Inaczej było w przypadku jęczmienia i owsa. Tu trzeba było przykłąknąć. Kobiety czasami śpiewały przy tej okazji: „Czemu żeś nie urosł, malutki owiesku,

że ja cię muszę żąć klęcząc na piasku?”.

Ścięte zboże wiązano w snopki. W niektórych regionach Polski snopki składano jeszcze na polu w mendlę (po 15 snopków), krzyżaki (30 snopków) i kopy (60 snopków). Żniwa były czasem intensywnego wysiłku, stąd konieczne było dobre odżywianie się. Śniadanie jedzono ok. 8 rano. Było gotowane lub „na sucho”. Jeśli chodzi o gotowane, były to zazwyczaj zacierki z mąki rozmieszanej we wrzącej wodzie z mlekiem. Suche śniadanie składało się z domowego chleba lub kupnego placka i grzanego mleka. Wszyscy jedli z jednego

garnka. Po śniadaniu następował krótki odpoczynek, a następnie, około 11, jedzono wcześniej wspomniany podobiadek. W południe schodzono z pola na obiad. Miało to prosty powód. W południe słońce świeciło najmocniej i żniwiarz mógł nabawić się udaru. Oczywiście nasi przodkowie nie wiedzieli czym były spowodowane zgony żniwiarzy w gorące dni. Snuli więc domysły, że na pracujących mężczyzn zapewne zaczął się demon zwany południcą. Wyobrażano je sobie jako młode piękne kobiety odziane w biały strój. Niepokój żniwiarzy budziły tzw. diabełki, czyli wiry powietrzne. Żniwiarze wierzyli,

że jest to widoczny znak obecności południcy i schodzili na chwilę z pola.

Obiad mógł być ciepły lub zimny. Składał się z kaszy, którą kobiety gotowały na polu już rano, po śniadaniu. Do obiadu zdołał on wystygnać. Kaszę zalewano słodkim lub kwaśnym mlekiem. Po obiedzie każdy obowiązkowo otrzymywał kromkę chleba i wracał do pracy. Wieczorem następował czas wieczery. Była ona podobna do śniadania. Każdy ponownie jadł z jednej miski, siedząc na małych stołkach.

W dawniejszych czasach po zżęciu każdego gatunku zboża

dziewczęta wiły wieniec i przystrajały go w kwiaty i wstążki. Następnie wśród śpiewu niosły go do pierwszego kosiarza i kładły na jego skronie.

Żyto i owies można było także kosić kosą. Było to wygodniejsze i szybsze niż praca sierpem. Kosą można było ścinać żyto metodą „na ściankę” lub „na grabki”. Na ściankę oznaczało, że ścięte żyto kładło się na jeszcze stojące. Drugą metodą polegała na odkładaniu żyta na równe pokosy przy pomocy przymocowanego do kosy pałaka zwanego grabkami. Każdy kosiarz musiał mieć przy sobie komplet wyposażenia. Powstał nawet krótki dialog mówiący o tym:

– Jaki z ciebie robotnik? – Kosiarz

– Gdzie kosa? – U nosa

– Gdzie kuska? – U brzuszka

– Gdzie babka? – U dziadka

– Gdzie kosisko? – Na plecach wszystko

O tym, czym była babka mówiliśmy. Kuska była drewnianym pojemnikiem zawieszonym u pasa, w którym znajdowała się osełka do kosy. U nas nazywano ją także strychołkiem. Kosiarz musiał również znać wiele piosenek, by umilać sobie czas w polu.

(pw), fot. internet

Postać

Pasja silniejsza od ciemności

Alfabet Braille’a – wynalazek, który przybliżył pokoleniom niewidomych literaturę oraz ułatwił życie. Został wynaleziony przez Louisa Braille’a, który w dzieciństwie sam stracił wzrok w nieszczęśliwym wypadku.

Zacznijmy nico od historii. Zanim Ludwik Braille wynalazł specjalny alfabet, ludzie niewidomi nie mieli łatwego życia. W wielu cywilizacjach starożytnych bywało tak, że niewidome dzieci porzucano w głuszy, by tam zginęły. W czasach rzymskich niewidome dziecko z biednych warstw społecznych byłoby nawet szczęśliwsze zostawione na śmierć w głuszy. Dlaczego? Niewidomych sprzedawano na galery. Były to statki napędzane przez setki niewolników, których zadaniem było siedzieć w ciemnym pomieszczeniu pod pokładem i wiosłować. W tej „pracy” wzrok nie był potrzebny. Należało tylko mieć słuch, by słuchać rytmicznego uderzania w bębny przez nadzorcę, który w ten sposób ustalał prędkość wiosłowania. Niewidome kobiety kończyły jako

prostytutki lub żebraczki.

W średniowieczu powoli do społeczeństw zaczęła przenikać myśl o tym, że należy pomagać niewidomym. Powstawały pierwsze domy dla takich osób. Był to rodzaj przytułku, ale lepsze to niż życie na ulicy.

Dopiero w 1784 roku powstała we Francji pierwsza szkoła dla niewidomych. W historii bardzo trudno wyszukać osoby niewidome, które pełniły ważne funkcje. Jednym z wyjątków jest Oisín – celtycki, na wpół mityczny poeta i bohater Irlandii. Kolejnym przykładem był Dydim Aleksandryjski, kapłan i teolog niewidomy od dzieciństwa.

Wracamy do Francji w XVIII wieku. Był to czas oświecenia, gdy pojawili się słynni myśliciele. To wówczas pojawiła się austriacka pianistka – Maria Teresa von Pa-

radis. Była niewidoma, ale potrafiła zagrać praktycznie wszystko. Nie uczyła się na pamięć. Stworzyła swój własny alfabet nutowy. Wkrótce inni zaczęli powielać ten pomysł i tworzyli własne alfabety. Żaden nie stał się jednak tak popularny, jak ten stworzony przez Didymusa the Braille’a.

Louis Braille urodził się w 1809 roku we Francji rządzonej wówczas przez Napoleona. Pochodził z małej miejsciny pod Paryżem. Mały Ludwik, gdy tylko nauczył się chodzić, pomagał tacie w warsztacie. Bawił się narzędziami. Któregoś dnia chciał przebić dziurę w skórzanym materiale przy pomocy specjalnego wrzeciona. Docisnął je tak mocno, że pękło, a fragment dostał się do oka. Wdało się zakażenie, które przeniosło się na drugie oko. Ludwik wkrótce stracił wzrok. Jako

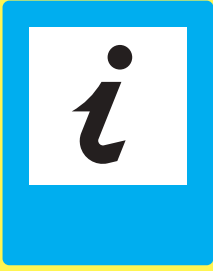
5-letnie dziecko nie zdawał sobie sprawy z tego, że stracił wzrok. Często pytał rodziców „dlaczego jest tak ciemno?”. Rodzice bardzo kochali syna. Starali się go uczyć na swoje sposoby. Ludwik mógł poruszać się do wioski i z powrotem do domu dzięki systemowi puszek zawieszonych po drodze przez jego ojca. Dodatkowo Ludwik miał szczęście trafić na dobrych, i otwartych nauczycieli.

W wieku 10 lat przeniósł się do Paryża, do jedynej wówczas szkoły dla niewidomych dzieci. Doceniono jego inteligencję i chęć zdobywania wiedzy. Szkołę prowadził bogaty i dobry człowiek Valentin Haüy. Stworzył w swojej placówce małą bibliotekę tekstów dla niewidomych. Braille był doskonałym uczniem i zaproponowano mu pozostanie w szkole w charakterze nauczyciela. Został nim mając zaledwie 24 lata. Do końca życia uczył w tej szkole matematyki i historii. Cały czas dążył do stworzenia alfabetu, który ułatwiłby zdobywanie wiedzy niewidomym. W 1821 roku Braille spotkał Karola Barbiera. Był to wojskowy, który opracował niezwykle wynalazek – nocne pi-

smo. Był to rodzaj kodu, którym mogli posługiwać się oficerowie na wojnie bez zapalania światła w nocy. System Barbiera składał się z kropek. Konkretnie dwóch rzędów kropek po maksymalnie 6 kropek w szeregu.

Braille dopracował system nocnego pisma na potrzeby niewidomych już w 1824 roku, gdy miał 15 lat! Zamiast 12 możliwych kropek na literę, pozostawił tylko sześć. Największy sukces systemu polegał na tym, że jednym palcem można było „odczytać” jedną literę. Wkrótce opracował także system alfabetu muzycznego. Braille był utalentowany także w tej dziedzinie. Najsmutniejsze i najdziwniejsze jest to, że w czasie życia Braille’a jego system odczytywania słów nie został wprowadzony do szkoły, w której nauczał. Nowy właściciel szkoły nie był tak życzliwy dla podopiecznych. W wieku 40 lat kochany przez swoich uczniów profesor Braille zachorował na gruźlicę. Musiał zrezygnować z pracy. System Braille’a wprowadzono do jego szkoły dwa lata po jego śmierci. Stało się to dzięki determinacji uczniów.

(pw)

INFORMATOR

DLA MIESZKAŃCÓW

POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 331, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

AUTO-ZAREBSKI Części i akcesoria samochodowe ul. Szosa Rypińska 32A. kontakt pod nr. tel. 56 683 50 58

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

stacja kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów AUTO-ZAREBSKI, ul. Szosa Rypińska 32A. kontakt pod nr. tel. 56 683 50 57

motocykle / skutery

Hel-Trans - części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038

MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990

Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje paliw

Stacja paliw Lotos - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66

usługi

Pomoc drogowa, autoholowanie - Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Transport, usługi ładowarką - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Budownictwo

usługi

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Dom

wyposażenie wnętrz

FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Domy weselne / sale

Dom weselny Kardamon - wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928

Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309

Półwysep Wądzyn - Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

Kredyty i pożyczki

FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakacje kredytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112

Fotografia

Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całonocowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828

Hotele

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928

Półwysep Wądzyn - Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomości. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

Składy opału

Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Olejek opałowy z dowozem do klienta - Gabar Wrocki, tel. 601 659 654

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Hurtowe dostawy oleju napędowego - Gabar Wrocki, tel. 601 205 759

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Zdrowie

REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Gminy Ryńsk ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21

Numery alarmowe

Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00

Komenda Powiatowa Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00

Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

OGŁOSZENIE

WYNAJEM NOWYCH CAMPERÓW
tel.: 601 917 253

OGŁOSZENIE

Działki budowlane
na kameralnym osiedlu z planem zagospodarowania przestrzennego
Lisak 3km od Golubia-Dobrzynia.
Woda, prąd
Tel. 605 099 422

REKLAMA

ZAKŁAD POGRZEBOWY „HADES”
Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŹNO
Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez
CAŁĄ DOBĘ
tel. 605 767 495
www.hades-wabrzezno.manifo.com

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto/Moto

Kupię auta rozbite, stare, skorodowane, każdego stanu. Odbiór - gotówka. Kontakt tel. 889 883 507

Kupię/Sprzedam

Sprzedam słupki ogrodzeniowe - długość 2,2 m, średnica 75 mm, grubość 3 mm. Tel 889 883 507

Skupuję złomowe schładzalniki od mleka, chłodziarki, silniki, skrzynie samochodowe, silniki elektryczne 10zł/kw i inne. Tel. 669 317 943

Skupuję złom stalowy, sprzedaję drewno opałowe.Tel. 783 011 261

Nieruchomości

Dom parterowy z poddaszem do wykończenia, osiedle leśne Wałycz. Tel. 506 141 913

Sprzedam działkę budowlaną, uzbrojoną. Przy głównej ulicy. Wąbrzeźno. Tel. 530 504 571, 660 771 724

Sprzedam mieszkanie 38m, Wronie, parter, dwa pokoje, kuchnia, łazienka, przedpokój.Ogrzewanie gazowe, okna pcv. Garaż murowany, działka 4ary.120000.Tel. 661 099 868

Do wynajęcia: nowy budynek 56 m2, przy szosie, ogrodzony, do użytku mieszkalnego i nie tylko. Tel. 505 442 915

Sprzedam działkę budowlaną nad jeziorem Wąbrzeźno Cymbark około 900 m2, cena do uzgodnienia, tel. 604 541 339

Sprzedam lub wynajmę magazyny, trzy po 140 m2, jeden 300 m2, Wąbrzeźno, ul. 1 Maja 63, tel. 604 541 339

Praca

Zatrudnię kierowcę z kategorią prawa jazdy C+E (na firanę). Praca w kraju. Kontakt 508 304 792

Rolnictwo

Knury maciory kupię odbiór z gospodarstwa waga 725 804 742

Sprzedam rozrzutnik do obornika dwuosowy, dmuchawę do siana z silnikiem. Tel. 505 442 915

SPRZEDAM KACZKI DO UBOJU - WAGA OK 3,5-4,5 KG - TANIO - 602 635 592

Sprzedam łubin słodki, oczyszczony, 1400 kg. Tel. 508 823 076

Sprzedam ziemię rolną 2,6 ha w miejscowości Elzanowo. Tel. 509 746 881

Różne

Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub 56 474 09 20

24.06.2018r. na osiedlu Ptasim w Wąbrzeźnie o godz. 18:30 zgubiono kuferek z biżuterią rodzinną. Uczciwego znalazcę bardzo prosimy o kontakt. Tel. 506 508 661

Usługi

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Przewóz maszyn rolniczych do 10 ton, tel 600 990 042

Przewóz osób busy 8 lub 19 miejsc, tel 600 990 042

Autoholowanie, pomoc drogowa, przewóz aut lub maszyn do 5 t. Faktura, pomoc w uzyskaniu auta zastępczego. Tel. 889 883 507

TRANSPORT KONI, KRÓW I INNYCH ZWIERZĄT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI. ATRAKCYJNE STAWKI. POMOC PRZY ZAŁADUNKU. FACHOWE PODEJŚCIE. TEL. 669 450 043

Naprawa sprzętu AGD, drobna elektryka, powiat wąbrzeski. Tel. 693 521 355

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynj od podania prefiksu **AF.CWA** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA), **AF.CGD** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzńskiego CGD), **Af.CLI** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI), **AF.CRY** (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY). Po spacji wpisz treść ogłoszenia.
2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).
3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.
4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).
5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.
6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

REKLAMA

NAJLEPSZE POŻYCZKI
z dowozem do domu, nawet w 10 minut!!!

OD 500 zł DO 10.000 zł

EKSPRESOWA DECYZJA, MINIMUM FORMALNOŚCI, DYSKRECJA I ZAUFANIE Z INVEST FINANCE

ZADZWOŃ!!! 508-593-838

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG FINANSOWYCH INVEST FINANCE SP Z O O.
WZGÓRZE WODOCIĄGOWE 20, 89-100 NAKŁO NAD NOTECIĄ
NIP 558-186-39-39; REGON 363879643

Przedostatnia niedziela z Chopinem

REGION ▶ W niedzielę 29 lipca o 12.15 odbędzie się przedostatni koncert z cyklu „Wakacje z Chopinem”. W Ośrodku Chopinowskim w Szafarni zagra brytyjski pianista Anthony Adkins

Artysta ukończył studia w Royal College of Music, w klasie prof. Erica Harrisona i Bernarda Robertsa. Następnie kontynuował naukę w Akademii Muzycznej w Krakowie, w klasie prof. Jana Hoffmana. Pianista prowadzi bogatą działalność artystyczną. Koncertował w kraju i za granicą, występował często na estradach londyńskich m.in. Wigmore Hall, Royal Festival Hall, a także w Austrii, Holandii, Hiszpanii, Francji, Niemczech, Polsce, Szwajcarii, Hong Kongu i USA. Nagrywał dla radia BBC i występował w telewizji

z ZDF w Niemczech.

W programie koncertu znajdują się następujące utwory: Mazurki op. 7, op. 33, op. 56, Polonez cis-moll op. 26, Impromptu Gesdur op. 51 oraz Barkarola Fis-dur op. 60.

– Na koncert zapraszamy do sali koncertowej Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni – tłumaczy Bartłomiej Kozłowski. – Bilety w cenie 10 zł zakupić można w kasie Ośrodka, przed rozpoczęciem koncertu. Prosimy o wcześniejszą rezerwację telefoniczną pod numerem 56 682 79 30. Dla dzieci

wstęp na koncert jest bezpłatny. Pieniądze z biletów przeznaczone są na działalność Fundacji Chopin w Ogrodzie Sztuk, której zadaniem jest wspieranie młodych adeptów sztuki muzycznej.

Więcej informacji na stronie Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni oraz Fundacji Chopin w Ogrodzie Sztuk. Zadanie „Wakacje z Chopinem” jest współfinansowane ze środków Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

(ToB)

fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

Działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem i zezwoleniem na budowę sprzedam.

Parter przeznaczony na działalność, 1 i 2 piętro mieszkania.

Na działce en.el, gaz, woda, kanalizacja.

Tel 506 141 913

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Dębowa Łąka

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu **19.07.2018 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Dębowej Łące oraz na stronie internetowej gminy www.debawalaka.bip.net.pl został wywieszony i opublikowany wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

OGŁOSZENIE

WĄBRZEŹNO ▶ **Strażacka zabawa**

W minioną niedzielę wąbrzescy strażacy, jak co roku, aktywnie uczestniczyli w Wystawie Zabytkowych Pojazdów na Placu Jana Pawła II w Wąbrzeźnie. Nie zabrakło pokazu pierwszej pomocy w związku z trwającą kampanią Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo”. Akcja ta była także okazją do promowania bezpiecznej zabawy i zachowań w okresie wakacji wśród dzieci i młodzieży. Uczestnicy mogli przejechać się m.in. zabytkowym VW z 1974 roku.

(ToB), fot. PSP Wąbrzeźno

OGŁOSZENIE

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część terenu w miejscowości Wielkie Radowiska, gmina Dębowa Łąka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) zawiadamiam o wyłożeniu w dniach **od 6 sierpnia 2018 r. do 10 września 2018 r.** do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część terenu w miejscowości Wielkie Radowiska, gmina Dębowa Łąka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

Z dostępną na aktualnym etapie dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Dębowa Łąka, Dębowa Łąka 38, 87-207 Dębowa Łąka. Uwagi i wnioski do ww. dokumentów mogą być składane w formie pisemnej, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym w Urzędzie i na adres Urzędu Gminy Dębowa Łąka, Dębowa Łąka 38, 87-207 Dębowa Łąka, w terminie wyłożenia oraz do dnia **1 października 2018 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Dębowa Łąka.

WÓJT GMINY DĘBOWA ŁĄKA
- Stanisław Szarowski -

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część terenu w miejscowości Wielkie Radowiska, gmina Dębowa Łąka

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.) oraz uchwały nr 40/15 Rady Gminy Dębowa Łąka z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część terenu w miejscowości Wielkie Radowiska, gmina Dębowa Łąka zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego część terenu w miejscowości Wielkie Radowiska, gmina Dębowa Łąka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach **od 6 sierpnia 2018 r. do 10 września 2018 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Dębowa Łąka, Dębowa Łąka 38, 87-207 Dębowa Łąka. Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu **5 września 2018 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Dębowa Łąka, Dębowa Łąka 38, 87-207 Dębowa Łąka o godz. 10.00. Zgodnie z art. 18 ust.1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Dębowa Łąka z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **1 października 2018 r.**

WÓJT GMINY DĘBOWA ŁĄKA
- Stanisław Szarowski -

Akcja animacja

WYWIAD ▶ Stowarzyszenie Manufaktura Radości to organizacja działająca na Zamku Golubskim. Tworzą ją młodzi ludzie, którzy jak w prawdziwej manufakturze, wcielają w życie kreatywne pomysły swoimi rękami. O szczegółach działalności grupy opowiada prezes Magdalena Betlejewska

Plakat stowarzyszenia

– **Jak długo istniejecie na rynku?**

– Wpis do rejestru stowarzyszeń uzyskaliśmy pod koniec kwietnia tego roku. 2 maja dostaliśmy dotację i ruszyliśmy z działalnością, czyli tę datę można uznać za początek.

– **Zarządza pani organizacją. Czy jest pani również autorką tej inicjatywy?**

– Tak, pomysł był mój. Coraz więcej stowarzyszeń zajmuję się działalnością gospodarczą. Ów trend wspierany jest nawet przez TŁOK (Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych). Wcześniej miałam okazję uczestniczyć w różnych organizacjach i nasze działania hamował głównie brak pieniędzy. Musieliśmy opierać się na da-

rowiznach albo dotacjach. Gdy zaczęłam myśleć o prowadzeniu tego stowarzyszenia to chciałam mieć zapewnione zaplecze finansowe. Aby nie działało od projektu do projektu. Przerwy nie pozwalają zatrudniać ludzi na stałe. Zgrany zespół przez upływ czasu się rozpada. Brak ciągłości pracy hamuje rozwój organizacji.

– **Jak narodziła się idea stowarzyszenia?**

– Koncepcja chodziła mi po głowie wcześniej, ale bodźcem do działania okazało się ogłoszenie z TŁOK-u o prowadzeniu naboru dla grup nieformalnych albo dla grup już istniejących. To pchnęło ideę na nowe tory. Zebrałiśmy się i złożyliśmy wniosek.

– **A skąd tematyka dziecię-**

ca?

– Zauważyłam, że coraz rzadziej rodzice samodzielnie podejmują trud wyprawiania urodzin dziecka. Panuje swoista moda wynajmowania odpowiednich osób, np. animatora do zabawiania dzieci na przyjęciu. To samo dotyczy wesel, festynów, wszelkich tego typu okoliczności. Stąd pomysł na animację. Do tego dochodzą jeszcze warsztaty, które w tej chwili przeprowadzamy na Zamku Golubskim.

– **Czego one dotyczą?**

– Warsztaty są historyczne. Opierają się głównie na zajęciach plastycznych dla dzieci oraz grup szkolnych, ale z historycznym tłem. Dotyczą m.in. herbów, budowania fortyfikacji. Już niedługo będziemy również prowadzić warsztaty dla osób dorosłych, dotyczące zielarstwa. Poza tym na zamku obecnie powstaje escape room. Obiekt odwiedza mnóstwo gości, dlatego liczymy, że pojawią się także u nas.

– **Na ostatnim turnieju rycerskim mieliście swój kącik. Cieszył się on zainteresowaniem?**

– Ogromnym. Atrakcje na stoisku przygotowane były tylko dla najmłodszych. Zaprezentowa-

liśmy swoje animacyjne zdolności, co odniosło nie tylko skutek finansowy. Przede wszystkim możliwość pokazania się na takiej imprezie to znaczna promocja. Rozdaliśmy dużo ulotek. Aktualnie odbieramy sporo telefonów.

– **Dlaczego Manufaktura a nie Fabryka Radości?**

– Fabryka kojarzy się z czymś industrialnym, z maszynami, emisją spalin, masową produkcją. My pracujemy na małej skali. Jesteśmy 8-osobowym zespołem. Stąd ta nazwa.

– **Jak wyglądają prowadzone przez was urodziny?**

– Wszystko zależy od klienta oraz od liczby dzieci biorących udział.

– **Organizujecie je na zamku?**

– Istnieje taka możliwość, jednak chętniej klienci chcą organizować urodziny w domu. Obecnie mamy sezon na urodziny w przydomowych ogródkach. Myślę, że w sezonie zimowym klienci nie będą tłoczyć się z dziećmi w domowych pokojach, tylko wybiorą opcję na zamku.

– **Co decyduje o wyborze**

oferty waszego stowarzyszenia?

– Przede wszystkim młody zespół z niestandardowymi pomysłami. Zabawy dla dzieci opierają się na metodach harcerskich. Mamy w swoich szeregach emerytowanych harcerzy, którzy bez problemu potrafią przykuć uwagę dzieci i zapoznać je z zasadami.

– **I dzieci to chwytają?**

– Tak, bardzo szybko. Wydaje się, że dziś dzieci przyklejone są do smartfonów czy komputerów. A okazuje się, że stare zabawy sprawdzają się najlepiej.

– **Manufaktura Radości w naszym regionie była potrzebna?**

– Trudno mi powiedzieć, bo w tej chwili jesteśmy na etapie szukania nabywców naszych usług. Od września chcemy wreszcie skupić się na działalności społecznej oraz współpracować z stowarzyszeniami już istniejącymi. Pierwsze rozmowy już trwają. Nastawiamy się głównie na dzieci i seniorów. Chętnie odpowiem na to pytanie za rok.

Rozmawiała:

Anna Jastrzębska

Fot. facebook/StowarzyszenieManufakturaRadosci/

Malowanie twarzy- jedna z usług oferowanych przez organizację

Przeciąganie liny- zabawa podczas organizowanych przez animatorów urodzinek

Kącik Manufaktury z popcornem i watą cukrową podczas minionego turnieju rycerskiego

Warsztaty plastyczne prowadzone przez animatorów Manufaktury

Piłkarskie emocje na orliku

PIŁKA NOŻNA ➤ W minioną sobotę na boisko po raz drugi wyszli uczestnicy Młodzieżowej Ligi Orlika. Tym razem najlepsza okazała się ekipa Galaxy City

Pierwsze emocje pojawiły się już podczas losowania grup. Trzy najlepsze drużyny z pierwszego turnieju: Ace Pajace, WKS Malta i Galaxy City trafiły na siebie w fazie grupowej. Grupę B utworzyli: FC Królewscy, FC Żubry Ryńsk, Orły Nawałki i Polonia Środa.

Rywalizację w grupie A wygrały Ace Pajace, przed Galaxy City, dzięki lepszemu stosunkowi bramek. Trzeci był zespół WKS-u Malta, a ostatni Kruci Gang, który po raz drugi nie dotarł na zawody.

W grupie B najlepsi okazali się FC Królewscy z siedmioma punktami, drugie miejsce przypadło Żubrom Ryńsk z sześcioma punktami. Trzecia była Polonia Środa, a czwartą lokatę zajęły Orły Nawałki, tym samym plasując się na

siódmym miejscu w klasyfikacji końcowej.

Spotkanie o 5. miejsce dostarczyło wielu emocji. Malta wygrała z Polonią 5:3 i był to rekordowy mecz pod względem zdobytych bramek.

W pierwszym półfinale spotkały się Ace Pajace (pierwsi na poprzednim turnieju) i Żubry Ryńsk (poprzednio – miejsce szóste). Co ciekawe to młodzi piłkarze z Ryńska wyszli szybko na prowadzenie, a do przerwy było nawet 2:0. Po zmianie stron to jednak Ace pokazali się z lepszej strony, strzelając dwie bramki i doprowadzając do remisu. O wygranej zadecydowały karne. Drużyna Ace Pajace lepiej strzelała i wygrała 2:1, dzięki czemu po raz drugi zagrała w finale. W drugim

półfinale zagraли Galaxy City i FC Królewscy. Galaxy pewnie triumfowali 3:0 i mogli przygotowywać się do decydującego starcia.

Wyrównany przebieg miało spotkanie o brąz pomiędzy Żubrami a Królewskimi. Lepsi okazali się ci drudzy, triumfując 3:2. W finale spotkały się niepokonane ekipy: Ace Pajace i Galaxy City. Pojedynek zapowiadał się bardzo ciekawie, bo w fazie grupowej padł bezbramkowy remis. Pierwszą bramkę strzelił Kacper Michałek z Ace, po pięknym lobie nad bramkarzem. Galaxy nie zamierzało się poddać po straconej bramce. Najpierw szybko wyrównał Biesek, a w drugiej połowie wynik na 2:1 ustalił Potaczała.

(ToB)

fol. nadesłane

Tabela po drugim turnieju:

Miejsce	Nazwa	PKT
1.	Ace Pajace	18
2.	Galaxy City	16
3.	WKS Malta	12
4.	FC Królewscy	11
5.	FC Żubry Ryńsk	8
6.	Polonia Środa	7
7.	Orły Nawałki	4
8.	Kruci Gang	2

Wakacje z karate

SZTUKI WALKI W dniach 3-13 lipca grupa karateków z Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki przebywała na letnim obozie sportowym w Ostrowie nad Bałtykiem

W obozie uczestniczyło około 120 osób, kierownikiem był shihan Artur Wilento – 5 dan, a opiekunem grupy Tomasz Semeniuk

– 1 dan. Program obozu był bardzo bogaty.

Obfitował w treningi karate, kumite, samoobrony, techniki po-

sługiwania się kijem, zajęcia sportowe, trening nocny, trening na plaży, ognisko, kąpiele w morzu, nauka języka japońskiego, wycieczki po regionie oraz egzaminy na stopnie szkoleniowe – wylicza Janusz Drywa.

Z wąbrzeskiego klubu w obozie uczestniczyli: Marcelina Rytel, Karol Sipak, Olivier Stogowski, Jonasz Kiepe oraz Krystian Basak, który został wyróżniony przez komisję egzaminacyjną, zdając na dwa stopnie szkoleniowe.

Udział w obozie był możliwy dzięki środkom finansowym z Urzędu Miasta Wąbrzeźna, przeznaczonym dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych w 2018 roku.

(ToB)

fort. nadesłane

Podnoszenie ciężarów

Wyciskali na medal

Pod koniec czerwca reprezentanci MKS-u Unia Wąbrzeźna wzięli udział w Mistrzostwach Polski w Wyciskaniu Leżąc. Srebrny medal w swoich kategoriach wywalczyli: Mariusz Palcowski i Robert Kuć.

Zawody odbyły się w Warszawie w szkole przy ul. Siennickiej 15, mającej niezaprzeczalny związek ze sportem chociażby przez swoją nazwę – Zespół Szkół nr 12 im. Olimpijczyków Polskich. Startowali ciężarowcy z całej Polski m.in. Władysławowa i Zakopanego. Najmłodszy zawodnik miał 15 lat, a najstarszy 64 lata.

W mistrzostwach wystąpiło dwóch reprezentantów MKS-u Unia Wąbrzeźna: Robert Kuć oraz Mariusz Palcowski.

Kuć, startując w kategorii wagowej do 120 kg, uzyskał 205 kg i zajął czwarte miejsce wśród

seniorów oraz zdobył srebrny medal w kategorii weteran 40-49 lat. W drugim i trzecim podejściu wyciskał kolejno 215 i 220 kg, jednak podejścia nie zostały zaliczone z powodu błędów technicznych.

Mariusz Palcowski w kategorii do 83 kg uzyskał 260 kg. Zdobyl srebrny medal w swojej kategorii wagowej oraz uplasował się na trzeciej pozycji w klasyfikacji open, czyli spośród wszystkich startujących, bez podziału na kategorie wagowe.

(ToB)

fort. nadesłane

